

Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana, d. d.
LETNO POROČILO
2010

Marec, 2011

KAZALO

IZJAVA UPRAVE.....	5
POSLOVNO POROČILO	6
1 UVOD.....	6
1.1 POUDARKI IZ POSLOVANJA	6
1.2 POMEMBNI DOGODKI.....	7
1.2.1 Pomembni dogodki v letu 2010	7
1.2.2 Pomembni dogodki po koncu leta 2010	7
1.3 PISMO UPRAVE.....	8
1.4 POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA.....	10
1.5 PREDSTAVITEV DRUŽBE AERODROM LJUBLJANA, D. D.	14
1.5.1 Pomembni podatki	14
1.5.2 Dejavnost	15
1.5.3 Poslanstvo in vizija	15
1.5.4 Organiziranost.....	16
1.5.5 Podatki o družbah, katerih večji lastnik je družba Aerodrom Ljubljana, d. d.....	16
1.5.6 Članstvo v mednarodnih organizacijah	17
2 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	18
2.1 IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB	18
2.2 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJNH KONTROL IN UPRAVLJANJ TVEGANJ V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA	22
2.3 PODATKI PO ŠESTEM ODSTAVKU 70. ČLENA ZGD-1	23
2.4 SKUPŠČINA DELNIČARJEV.....	24
2.5 SESTAVA IN DELOVANJE ORGANOV VODENJA IN NADZORA	25
2.5.1 Nadzorni svet družbe	25
2.5.2 Uprava družbe.....	26
3 POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2010 IN NAČRTI ZA LETO 2011	27
3.1 GOSPODARSKE RAZMERE.....	27
3.2 TRŽNI POLOŽAJ, TRŽENJSKE AKTIVNOSTI IN PROMET	28
3.2.1 Tržni položaj in trženjske aktivnosti.....	28
3.2.2 Promet.....	30
3.3 ANALIZA POSLOVANJA	37
3.3.1 Poslovni izid	37

3.3.2	Bilanca stanja	41
3.3.3	Finančno upravljanje	43
3.3.4	Denarni tokovi	43
3.3.5	Kazalniki poslovanja	43
3.3.6	Načrti za leto 2011	44
3.4	ZAPOSLENI	45
3.5	NALOŽBE V OBJEKTE IN OPREMO	48
3.5.1	Leto 2010	48
3.5.2	Načrti za leto 2011	50
3.6	KAKOVOST IN VARNOST	50
3.7	UPRAVLJANJE TVEGANJ	53
3.7.1	Poslovna tveganja	54
3.7.2	Finančna tveganja	57
3.8	TRAJNOSTNI RAZVOJ	58
3.8.1	Skrben in varen zaposlovalec	59
3.8.2	Prijazni do potnikov in obiskovalcev	60
3.8.3	Zvesti sponzorirancem in donirancem	61
3.8.4	Spodbujamo razvoj lokalne in širše skupnosti	61
4	DELNICA AELG IN LASTNIŠTVO DRUŽBE	67
	RAČUNOVODSKO POROČILO	71
1	IZJAVA UPRAVE	71
2	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	72
3	RAČUNOVODSKI IZKAZI	74
3.1	BILANCA STANJA	74
3.2	IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	75
3.3	IZKAZ DENARNIH TOKOV	76
3.4	IZKAZ GIBANJA KAPITALA	77
4	POMEMBNEJŠE RAČUNOVODSKE USMERITVE	78
4.1	POROČAJOČA DRUŽBA	78
4.2	PODLAGA ZA SESTAVITEV IZKAZOV	78
4.3	POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE	79
5	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	88
5.1	POJASNILA K BILANCI STANJA	88
5.1.1	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	88

5.1.2	Nepremičnine, naprave in oprema	89
5.1.3	Naložbe v pridružene družbe	91
5.1.4	Dolgoročne finančne naložbe.....	91
5.1.5	Odložene terjatve za davek.....	94
5.1.6	Kratkoročne finančne naložbe.....	95
5.1.7	Kratkoročne poslovne terjatve.....	96
5.1.8	Kapital	97
5.1.9	Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	100
5.1.10	Odložene obveznosti za davek	101
5.1.11	Kratkoročne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve	101
5.1.12	Potencialna sredstva in obveznosti	102
5.2	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	103
5.2.1	Prihodki od prodaje	103
5.2.2	Drugi poslovni prihodki	103
5.2.3	Stroški storitev.....	103
5.2.4	Stroški dela	104
5.2.5	Amortizacija.....	104
5.2.6	Drugi poslovni odhodki.....	104
5.2.7	Finančni prihodki in odhodki.....	105
5.2.8	Davek iz dobička in odloženi davki.....	105
5.2.9	Poročanje po poslovnih odsekih.....	106
5.3	POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV	108
5.4	DRUGA POJASNILA	108
5.4.1	Pomembni dogodki po koncu leta 2010	108
5.4.2	Povezane stranke	108
5.4.3	Razkritje po 12. in 13. točki 69. člena ZGD-1	109
5.4.4	Prejemki zaposlenih na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe za leto 2010 ..	109
5.4.5	Skupni zneski plačil revizijski družbi.....	109

Evropska letališča so v letu 2010 počasi in negotovo izšla iz gospodarske krize in večina ponovno dosega pozitivne trende prometa. Kriza je povzročila značilne ukrepe na letališčih: zmanjševanje stroškov in ponudbo ugodnih cen ter spodbud prevoznikom zato, da bi se ohranjal promet. Še vedno pa so letališča ohranila investicije v razvoj zmogljivosti in izboljšave kakovosti storitev. Te spremembe so pokazale, da so letališča postala samostojne družbe, ki so se sposobna spopasti z negotovimi razmerami na trgu, se prilagajati tem razmeram in razvijati različne poslovne modele. Letališča so tudi pomemben del evropskega transportnega sistema, ki zagotavlja mobilnost in povezanost državljanov Evropske unije.

Leto 2010 je bilo za Aerodrom Ljubljana leto posebnih izzivov. Načrtovana in izvedena obnova vzletno-pristajalne steze je na srečo potekala hkrati z zaprtjem evropskega zračnega prostora zaradi vulkanskega pepela. V letu, ko je letalski promet po Evropi začel ponovno naraščati, je prišlo do težav v poslovanju našega največjega prevoznika, kar je pri nas povzročilo še večji padec prometa od napovedanega. Kljub vsemu je bilo tudi nekaj pozitivnih dogodkov, kot so bili npr. odprtje nove trgovine v terminalu, uvedba nove nizkstroškovne linije, občutna rast tovornega prometa in še kaj. Pomembna pridobitev tega leta je bilo dokončanje Glavnega načrta razvoja letališča Ljubljana, ki je določil perspektive, ekonomske možnosti in glavne smernice, kako se bo v prihodnjih tridesetih letih razvijalo osrednje slovensko letališče. Vse navedeno nas, ob nezadostnih zmogljivostih potniškega terminala, v letu 2011 postavlja pred nove poslovne in razvojne izzive.

IZJAVA UPRAVE

Člana uprave in nadzorni svet družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., zagotavljamo, da je letno poročilo družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov ter Mednarodnimi računovodskimi standardi. Pri tem ravnamo v skladu s pristožnostmi, skrbnostjo in odgovornostmi, kakor jih za delniško družbo določa Zakon o gospodarskih družbah.

Člana uprave družbe, ki jo sestavlja Zmago Skobir (predsednik uprave) in Bernarda Trebušak (članica uprave), v skladu s 110. členom Zakona o trgu finančnih instrumentov izjavljata, da je po najinem najboljšem vedenju:

- računovodsko poročilo družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., za leto 2010 sestavljeno v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja ter da je resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja, poslovnega izida in vseobsegajočega donosa družbe Aerodrom Ljubljana, d. d.,
- v poslovno poročilo vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganja, ki jim je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., izpostavljena.

Kot uprava potrjujeva svojo odgovornost za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev, za ohranjanje vrednosti premoženja, za preprečevanje in odkrivanje prevar ter drugih nepravilnosti. Potrjujeva tudi, da so računovodski izkazi družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe, da so bile pri njihovi izdelavi dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja.

Predsednik in članica uprave družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., izjavljata še, da sva seznanjena z vsebino vseh sestavnih delov letnega poročila in se z njo strinjata ter to potrjujeva s svojim podpisom.

Bernarda Trebušak,
članica uprave

Zmago Skobir,
predsednik uprave

Zg. Brnik, 16. marca 2011

POSLOVNO POROČILO

1 UVOD

1.1 POUDARKI IZ POSLOVANJA

	1-12/10	1-12/09
Potniki	1.388.651	1.433.855
Premiki letal	42.569	45.492
Tovor (v tonah)	17.310	14.333
Poslovni prihodki - v tisoč evrih	33.884	33.976
Prihodki od prodaje - v tisoč evrih	33.399	33.471
Poslovni odhodki - v tisoč evrih	28.011	26.484
EBITDA - poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo - v tisoč evrih	12.468	13.751
EBIT - poslovni izid iz poslovanja - v tisoč evrih	5.873	7.493
Poslovni izid pred obdavčitvijo - v tisoč evrih	5.254	7.665
Čisti poslovni izid - v tisoč evrih	4.275	6.109
Celotni vseobsegajoči donos v obdobju - v tisoč evrih	4.139	5.256
Dodana vrednost - v tisoč evrih		
(kosmati donos iz poslovanja - stroški materiala in storitev - drugi poslovni odhodki (brez rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade ter prevrednotovalnih poslovnih odhodkov))	25.677	25.745
Delež EBITDA v poslovnih prihodkih v %	36,80%	40,47%
Delež EBIT v poslovnih prihodkih v %	17,33%	22,05%
Sredstva na dan 31.12.2010/31.12.2009 - v tisoč evrih	128.108	128.072
Kapital na dan 31.12.2010/31.12.2009 - v tisoč evrih	121.280	119.729
Naložbe v objekte in opremo - v tisoč evrih	5.843	14.605
Število zaposlenih na dan 31.12.	412*	397
Povprečno število zaposlenih iz opravljenih ur	398,57	412,28
Popravljeni čisti dobiček na delnico v evrih		
(čisti dobiček/število vseh izdanih delnic)	1,13	1,61
Celotni vseobsegajoči donos na delnico v evrih		
(celotni vseobsegajoči donos v obdobju/število vseh izdanih delnic)	1,09	1,38
Zaključni tečaj delnice na dan 31.12. v evrih	18,80	32,00
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12. v evrih		
(kapital/število vseh izdanih delnic)	31,95	31,54
Razmerje med tržno ceno in knjigovodsko vrednostjo delnice (P/B)	0,59	1,01

*Število redno zaposlenih na dan 31. 12. 2010 je višje iz razloga, ker smo v letu 2009 v večjem obsegu sodelovali z zaposlitvenimi agencijami, kar pojasnjujemo v točki 3.4 Poslovnega poročila.

1.2 POMEMBNI DOGODKI

1.2.1 POMEMBNI DOGODKI V LETU 2010

- 1. marca 2010 je domači letalski prevoznik Adria Airways vzpostavil redno letalsko povezavo z Beogradom, na kateri leti z 48-sedežnim letalom šestkrat tedensko.
- Od 7. do 21. aprila 2010 smo izvedli obnovo osrednjega dela vzletno-pristajalne steze, zato je bilo letališče zaprto za zračni promet.
- Od 22. aprila 2010 do konca obdobja, v katerem velja poletni vozni red, je bil na našem letališču ponovno prisoten letalski prevoznik Finnair, ki je Ljubljano štirikrat tedensko povezoval s Helsinki.
- Na izredni seji, ki je bila 7. maja 2010, je nadzorni svet z mesta člana uprave razrešil mag. Janeza Kolarja. Funkcijo člana uprave je opravljal do 31. avgusta 2010.
- 26. maja 2010 je nadzorni svet imenoval novo članico uprave družbe Bernardo Trebušak. Petletni mandat je nastopila 1. septembra 2010.
- Na 14. redni seji skupščine delničarjev, ki je bila 23. junija 2010, je bilo odločeno o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2009, izglasovana je bila podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu, imenovan je bil revizor za poslovno leto 2010, potrjene so bile spremembe in dopolnitve statuta družbe.
- Od 24. junija do 10. septembra je bil na našem letališču prisoten španski nizkstroškovni letalski prevoznik Vueling, ki je Ljubljano dvakrat tedensko povezoval z Barcelono.
- 7. julija je nizkstroškovni prevoznik easyJet najavil, da bo decembra z našega letališča vzpostavil dve novi povezavi, in sicer v Pariz (Charles de Gaulle) in Milano (Malpensa). Povezavo z Milanom so zaradi predvidene slabe zasedenosti letal pozneje žal preklicali.
- Od 14. julija naprej Adria Airways štirikrat tedensko leti v Banja Luko.
- Z 28. julijem je domači prevoznik vzpostavil povezavo s francoskim Marseillesom, kamor leti dvakrat na teden.
- 24. avgusta je bil nadzornemu svetu družbe predstavljen rebalans poslovnega načrta za leto 2010, s katerim je le-ta soglašal.
- 1. oktobra je nadzorni svet soglašal s predlogom uprave o nakupu poslovnega deleža v družbi Adria Airways Tehnika, d. o. o., s konverzijo terjatev do Adrie Airways, d. d. Za nakup poslovnega deleža se uporabi terjatev v višini 4,4 milijone evrov s pripadajočimi obrestmi.
- Od 2. decembra naprej nizkstroškovni letalski prevoznik easyJet trikrat tedensko leti med Brnikom in pariškim letališčem Charles de Gaulle.
- Aerodrom Ljubljana, d. d., je vstopil v Adrio Tehniko, d. d., kot lastnik približno 31-odstotnega deleža, in sicer s pretvorbo terjatev v višini 4,5 milijona evrov.

1.2.2 POMEMBNI DOGODKI PO KONCU LETA 2010

Pomembni dogodki po koncu leta 2010 so navedeni v točki 5.4.1 Računovodskega poročila.

1.3 PISMO UPRAVE

V napovedi, da bo leto 2010 za Aerodrom Ljubljana eno najtežjih doslej, se nismo zmotili, saj vrednosti ključnih finančnih podatkov in podatkov o prometu v večini dosegajo načrtovane za leto 2010, so pa več ali manj nižje od doseženih v letu 2009.

Poslovno leto so najbolj zaznamovale težave v poslovanju našega največjega partnerja, ki so se leta 2010 še poglobile in se v odnosu do Aerodroma Ljubljana najbolj odrazile v neplačevanju obveznosti in s pritiski na zniževanje cen. Aerodrom Ljubljana je svoje premoženje zavaroval s konverzijo odprtih terjatev v lastniški delež družbe Adria Airways Tehnika, d. d. S skupno skoraj sedmimi milijoni vloženih sredstev smo pridobili skoraj polovični lastniški delež v družbi, zato se bomo leta 2011 aktivno vključili v njegovo upravljanje. Prepričani smo, da gre za perspektivno, donosno in globalno dejavnost, ki je komplementarna siceršnji dejavnosti Aerodroma Ljubljana in ki nam bo zagotavljala primerne donose.

Čeprav so globalni podatki o gibanju letalskega prometa v letu 2010 pozitivni, je slika nekoliko drugačna, ko se pogledimo v evropski letalski promet. Na splošno velja, da je bilo v primerjavi z letom 2009 v evropskem prostoru prepeljeno 4,2 odstotka več potnikov, tovorni promet se je povečal za 18,7 odstotka, število premikov pa je ostalo na lanskem nivoju. Podrobnejši pogled pokaže odvisnost letalskega prometa od stanja v lokalnih ekonomijah. Skladno s tem je bilo na našem letališču v letu 2010 prepeljeno za 3,2 odstotka manj potnikov kot v letu 2009, število premikov je bilo nižje za 6,4 odstotka, lahko pa se pohvalimo z 20,8 odstotki več prepeljanega tovora. Ob tem velja opozoriti, da gre večji del tega zmanjšanja števila potnikov in premikov letal na račun načrtovanega izpada prometa zaradi aprilskega zaprtja letališča, delno pa je zmanjšanje števila premikov posledica zmanjševanja frekvenc oziroma optimizacije poletov letalskih prevoznikov. Realizirani poslovni prihodki za desetinko odstotka zaostajajo za načrtom, poslovni odhodki pa za šest odstotkov. Čisti poslovni izid načrte presega za dva odstotka.

Čeprav je bilo prometa nekoliko manj kot lani, je razveseljivo dejstvo, da vidno okreva promet, ki ga pri nas opravijo tuji letalski prevozniki. Tako je poleti na naše letališče spet letel španski Vueling, easyJet pa je svojo ponudbo dopolnil z nizkstroškovno povezavo s Parizom. Dodatne nove povezave – redne, čarterske in tovarne – si obetamo v letu 2011.

S prenovo vzletno-pristajalne steze smo končali nekaj let trajajoči cikel vlaganj v osnovno letališko infrastrukturo, ki je zdaj tehnološko dovršena in konkurenčna najmodernejšim evropskim letališčem. V sklop približno 23 milijonov evrov vrednih naložb poleg vzletno-pristajalne steze spadajo še spojnice, vozna steza vzdolž vzletno-pristajalne steze, ploščad za parkiranje malih letal in razširitev glavne letališke ploščadi. Od večjih naložb nas v naslednjih letih čaka že nekajkrat preložen začetek gradnje novega potniškega terminala ter nadaljevanje projekta Aeropolis, ki vključuje poslovni, komercialni in logistični del. Razvoj letališča bomo nadaljevali skladno z izsledki v letu 2010 zaključene študije dolgoročnega razvoja Letališča Ljubljana (Master Plan). Študija je pokazala smernice, kako in kdaj bomo lahko uresničili vizijo postati vodilni ponudnik zračnih povezav v regiji. Master Plan ugotavlja, da bo trend rasti potniškega in tovarnega prometa na letališču še naprej pozitiven. Skladno z izsledki študije bomo letos prilagodili trenutno veljavno Strategijo razvoja Aerodroma Ljubljana.

Konkretna napoved v številkah je za leto 2011 negotova, saj ni popolnoma jasno, po kakšni poti bo krenilo poslovanje našega največjega partnerja. Pod predpostavko, da bo deloval normalno, lahko napovemo rahlo povečanje števila potnikov in premikov letal ter 10,9-odstotno povečanje teže oskrbljenega tovora. Poslovni prihodki in stroški bodo malenkost zaostajali, izboljšal pa se bo čisti poslovni izid.

Pri napovedi, da bo letalski promet v letu 2011 popolnoma okreval, bova po zgledu svojih kolegov iz evropskih letališč ostala previdna. A kdor pozna letalstvo malce podrobneje, ve, da je skozi zgodovino vsakemu padcu sledila strma rast in da je trend, če ga pogledamo skozi daljše časovno obdobje, nedvomno pozitiven. Globalizacije in naraščajoče potrebe po mobilnosti prebivalstva posamična ali lokalizirana kriza ne more ustaviti. Ponosna sva na to, da nam je s sodelavci uspelo v obdobju krize ohraniti Aerodrom Ljubljana kot finančno zdravo, nezadolženo in dobičkonosno podjetje. Konkretnih načrtov in znanja za nadaljnji razvoj storitev in infrastrukture nam ne manjka. Kako dobro se bomo kot

osnovna letališka infrastruktura pozicionirali v regiji in izkoristili vedno večjo mobilnost ljudi in blaga, ni odvisno samo od nas.

V upravi Aerodroma Ljubljana je septembra prišlo do spremembe v članstvu, pri poslovanju pa je začelo veljati tudi skupno zastopstvo predsednika in Bernarda Trebušak, nove članice uprave. V imenu uprave Aerodroma Ljubljana zagotavlja, da bova naredila vse, kar zmoreva, da bi državne institucije, partnerska podjetja in potencialne investitorje prepričala, da Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana lahko v korist vseh razvijemo v vodilno letališče v regiji, in sicer prej in bolje, kot bi to lahko storili naši tekmeci iz soseščine.

Bernarda Trebušak,
članica uprave

Zmago Skobir,
predsednik uprave

1.4 POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA

Delovanje nadzornega sveta

V letu 2010 je nadzorni svet deloval v sestavi: mag. Anja Stojin Štampar (predsednica), Miran Kunst, Marko Mulej, Stanislav Boštjančič, Drago Čotar (namestnik predsednice) in Igor Domevščik. Ob koncu leta se sej nadzornega sveta iz zdravstvenih razlogov ni udeleževal g. Miran Kunst.

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., je bila v letu 2010 izpostavljena velikim izzivom, v katerih se je zrcalila slika nižjega obsega prometa, splošnih likvidnostnih težav gospodarstva ter začasnega zaprtja letališča zaradi nujne in strateško pomembne obnove vzletno-pristajalne steze. Nadzorni svet družbe je situacijo intenzivno spremljal in v skladu s svojimi pristojnostmi nadzoroval vodenje družbe ter tako ščitil interese vseh deležnikov družbe. V letu 2010 se je sestal na trinajstih sejah. Člani nadzornega sveta so pri svojem odločanju v nadzornem svetu delovali neodvisno. Na obravnavane teme na posameznih sejah so se ustrezno pripravili, podajali so konstruktivne predloge in pripombe ter sprejemali odločitve v skladu s svojimi pristojnostmi. Člani nadzornega sveta so delovali v skladu s pravili o varovanju poslovne skrivnosti ter ravnanju v primeru nasprotnih interesov. Nadzor poslovanja družbe se je izvajal v skladu s pooblastili in pristojnostmi, ki jih temeljno opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), dodatno pa jih določa Statut družbe ter Poslovnik o delu nadzornega sveta. Pri izvajanju svoje funkcije so člani nadzornega sveta v največji meri upoštevali priporočila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Združenja članov nadzornih svetov in preko tega v družbo vpeljevali in implementirali dobre prakse nadzorništva.

V okviru pristojnosti je nadzorni svet v letu 2010 svoje naloge izvajal na naslednjih najpomembnejših področjih:

- Nadzorni svet je v skladu z ZGD-1 obravnaval in sprejel revidirano letno poročilo družbe za leto 2009, poročilo o preveritvi letnega poročila 2009 ter izjavo o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb za leto 2009. Soglašal je tudi s predlogom uprave za uporabo bilančnega dobička. Predlagal je imenovanje revizorja za leto 2010 ter podprl spremembe in dopolnitve Statuta družbe; vse navedeno (z izjemo delitve dobička – skupščina je po nasprotnem predlogu izglasovala višjo dividendo) so potrdili delničarji na 14. redni seji skupščine družbe, na kateri so upravi in nadzornemu svetu podelili tudi razrešnico za njuno delo v letu 2009.
- Seznanil se je s poročilom notranje revizorke o opravljenih notranjih revizijah družbe v letu 2009, načrtom notranjih revizij za leto 2010 ter s poročilom o delu v prvi polovici leta 2010. Podal je tudi priporočila upravi v zvezi z delovanjem in razvojem službe za notranjo revizijo.
- Nadzorni svet se je seznanil z ukrepi za znižanje stroškov, ki jih je predlagala uprava, in pozitivno ocenil tovrstne napore vodstva družbe.
- Nadzorni svet je tekoče spremljal poslovanje družbe in obravnaval četrtna poročila o poslovanju družbe. Na podlagi poročila o poslovanju družbe v prvem tromesečju, nerevidiranih računovodskih izkazov družbe za prvo polletje in devetmesečnega poročila o poslovanju družbe je spremljal uresničevanje postavljenih ciljev za leto 2010. Poslovanje družbe je preveril tudi po dejavnostih, pri čemer je upravo pozval k dodatnim ukrepom na področju trženja storitev in skrbnosti pri sklepanju sponzorskih in donatorskih pogodb.
- Glede na splošne gospodarske razmere in rezultate poslovanja je nadzorni svet soglašal s predlaganim rebalansom poslovnega načrta družbe za leto 2010. Nadzorni svet je spremljal tudi poslovanje družbe Aerodrom Portorož, d. o. o., v kateri ima družba 30,46-odstotni poslovni delež.
- V okviru svojih pristojnosti se je nadzorni svet aktivno vključil v razprave o reševanju problematike poslovanja z Adrio Airways, d. d., ter v teh okvirih podal tudi soglasje h kapitalski udeležbi družbe v družbi Adria Airways Tehnika, d. d.
- Nadzorni svet je obravnaval Glavni načrt razvoja Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana (Master Plan) in na podlagi navedenega zahteval pripravo revidirane Strategije razvoja družbe do leta 2015.

- Ob koncu poslovnega leta se je nadzorni svet seznanil tudi z Osnutkom poslovnega načrta družbe za leto 2011 in potrdil finančni koledar družbe za leto 2011, kjer so načrtovane pomembnejše javne objave družbe.
- Nadzorni svet je na podlagi sporazumnega prenehanja mandata in delovnega razmerja z 31. 8. 2010 razrešil člana uprave, mag. Janeza Kolarja, ter na podlagi javnega razpisa za članico uprave s 1. 9. 2010 imenoval Bernardo Trebušak z namenom okrepitve uprave in bolj učinkovitega delovanja uprave v zaostrenih pogojih poslovanja. Nadzorni svet je uskladił pogodbe o zaposlitvi predsednika in članice uprave z določili Zakona o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije (ZPPOGD) ter pripravil in sprejel Pravila o določitvi pravic članov uprave iz delovnega razmerja ter Akt o določitvi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave za poslovni leti 2010 in 2011.

Nadzorni svet družbe je sestavljen tako, da ima vse potrebne strokovne in izkustvene kompetence za učinkovit nadzor nad poslovanjem družbe. V nadzornem svetu sodelujejo osebe z večletnimi izkušnjami s področja upravljanja družb, finančnih poslov, finančnega in pravnega svetovanja, zavarovalništva, prometne in gradbene stroke, tako da so zastopane različne strokovne kompetence, tako praktične kot teoretične. Zelo pomemben je tudi prispevek predstavnikov zaposlenih, ki s svojimi izkušnjami in poznavanjem panoge ter družbe znatno prispevajo k učinkovitemu nadzoru poslovanja. Nadzorni svet bo v letu 2011 tudi izvedel samooceno svojega dela od začetka mandata v juliju 2009 dalje.

Predsednica nadzornega sveta mag. Anja Stojin Štampar se je pri glasovanjih o sklepih, ki so se navezovali na Adrio Airways, d. d., zaradi morebitnega obstoja konflikta interesov, ki izhajajo iz dejstva, da je njen delodajalec posredno kapitalsko povezan z Adrio Airways, d. d., vzdržala glasovanja.

Kot je razvidno v zgoraj navedenih poudarkih delovanja nadzornega sveta in prej navedenih okoliščinah, vezanih predvsem na likvidnostne težave gospodarstva in pogodbenih partnerjev družbe, je bilo spremljanje in nadzor nad poslovanjem družbe v preteklem poslovnem letu zelo intenzivno in je zahtevalo ustrezno skrbno delovanje nadzornega sveta.

Nadzorni svet ugotavlja, da se je uprava v oteženih okoliščinah poslovanja ustrezno odzivala na gospodarske razmere in uspešno vodila družbo.

Nadzorni svet na podlagi celovitega spremljanja in nadziranja poslovanja družbe ugotavlja, da je družba v letu 2010 kljub neugodnim gospodarskim razmeram poslovala v načrtovanih okvirih.

Sodelovanje z upravo

Nadzorni svet je vse leto aktivno sodeloval z upravo. Predsednica nadzornega sveta je z upravo sodelovala v okviru svojih pristojnosti tudi pri pripravah na seje nadzornega sveta.

Člani nadzornega sveta so pravočasno prejeli strokovno izdelana gradiva za seje. Na voljo so imeli vsa zahtevana in ustrezna poročila, informacije in podatke, ki jih je uprava na posameznih sejah nadzornega sveta po potrebi tudi dodatno pojasnila, kar je omogočalo članom nadzornega sveta odgovorno spremljanje in nadziranje poslovanja družbe ter sprejemanje odločitev. V svojih poročilih je uprava izčrpno prikazovala najpomembnejše ekonomske kategorije in poskrbela za njihovo ustrezno razlago ter primerjavo s preteklimi obdobji. Prav tako je uprava poskrbela za ustrezno reševanje najtežjih poslovnih odločitev, vezanih na likvidnostne težave največjega poslovnega partnerja, in nadzorni svet tekoče in strokovno korektno obveščala o poteku dogodkov. To je nadzornemu svetu omogočilo tekoče spremljanje uspešnosti poslovanja družbe in s tem tudi ustrezno opravljanje nadzorne funkcije.

Nadzorni svet ocenjuje, da je delo uprave uspešno.

Komisije nadzornega sveta

V letu 2010 sta delovali dve komisiji, ki sta o svojem delu poročali nadzornemu svetu, in sicer:

- revizijska komisija, v sestavi Marko Mulej (predsednik revizijske komisije), Miran Kunst, Drago Čotar, Anica Nemec (zunanja članica revizijske komisije), je opravila pregled letnega poročila za leto 2009 in se seznaniła z nerevidiranim poročilom o poslovanju družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., v prvem polletju leta 2010 ter redno spremljala delovanje zunanje in notranje revizije. Komisija je na podlagi dela revizorjev poudarila nujnost ureditve odprtih zemljiških vprašanj z državo ter pripravo ocen tveganj v družbi. Prav tako je spremljala odprta vprašanja z največjim pogodbenim partnerjem in na to vezan vstop v lastniško strukturo Adrie Airways Tehnika, d. d. Komisija je na podlagi dosedanjega dela in izkušenj nadzornemu svetu priporočila, da se skupščini za zunanjega revizorja za leto 2010 predlaga Deloitte revizija d. o. o.
- komisija za imenovanja in kadrovske zadeve, v sestavi mag. Anja Stojin Štampar (predsednica kadrovske komisije), Stanislav Boštjančič (član kadrovske komisije), Igor Domevšič (član kadrovske komisije), je sodelovala v postopku izbora kandidata za člana uprave, pripravila predloge za uskladitev pogodb o zaposlitvi s člani uprave z določili Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije (ZPPOGD) ter na tej podlagi sprejete Uredbe o določitvi najvišjih razmerij za osnovna plačila ter višine spremenljivih prejemkov direktorjev. Prav tako je sodelovala pri pripravi kriterijev za spremenljivi del prejemka uprave za uspešnost poslovanja družbe ter Pravil o določitvi pravic članov uprave iz delovnega razmerja.

Stališče nadzornega sveta do revizijskega poročila 2010

Seje nadzornega sveta, na kateri se je obravnavalo letno poročilo družbe, sta se udeležila tudi revizorja revizijske družbe Deloitte revizija, d. o. o., ki je opravila revizijo računovodskih izkazov družbe za leto 2010. Nadzorni svet se je seznanił s poročilom neodvisnega revizorja in ugotovil, da je bilo izdano pritrdilno mnenje. Nadzorni svet ugotavlja, da je revizor opravil revizijo v skladu z zakonom in s pravili o revidiranju. Nadzorni svet na poročilo neodvisnega revizorja ni imel pripomb.

Potrditev Letnega poročila 2010 in predlog za uporabo bilančnega dobička

Uprava družbe je v zakonitem roku predložila nadzornemu svetu v preveritev letno poročilo, skupaj z revizijskim poročilom. Revizijska komisija nadzornega sveta je podrobno preverila letno poročilo, vključno z revizijskim poročilom in nanju podala svoje mnenje in stališča. Na podlag tekočega spremljanja poslovanja družbe in podrobne preveritve Letnega poročila nadzorni svet ugotavlja, da je letno poročilo družbe za leto 2010 sestavljeno jasno in pregledno ter izkazuje resničen in pošten prikaz premoženja, obveznosti, finančnega položaja, poslovnega izida in vseobsegajočega donosa družbe. V poslovno poročilo je tudi vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganja, ki jim je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., izpostavljena. Letno poročilo je sestavljeno v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah in veljavnimi mednarodnimi računovodskimi standardi. Nadzorni svet po opravljeni preveritvi na letno poročilo družbe za leto 2010 ni imel pripomb in ga je na 15. seji dne 13. aprila 2011 soglasno sprejel.

Nadzorni svet je soglašal s predlogom uprave, po katerem naj bi iz bilančnega dobička v višini 2.137.729,87 evra za izplačilo dividend delničarjem namenili 1.829.145,01 evra, v druge rezerve pa odvedli 308.584,86 evra. Predlagana dividenda za leto 2010 znaša 0,43 evra bruto na navadno kosovno delnico. Dividenda za prednostno participativno kosovno delnico je izračunana v skladu z 8. členom Statuta družbe. Sestavljena je iz fiksnega in variabilnega dela ter znaša skupaj 0,54 evra na delnico. Predlagana višina dividende je po mnenju nadzornega sveta v skladu s strateškimi cilji in investicijskimi načrti družbe, prilagojena pa je tudi trenutnim gospodarskim razmeram.

Predlog skupščini o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu

Na podlagi zgoraj navedenega in na podlagi 294. člena Zakona o gospodarskih družbah nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2010.

Mag. Anja Stojin Štampar,
predsednica nadzornega sveta

Zg. Brnik, 13. aprila 2011

1.5 PREDSTAVITEV DRUŽBE AERODROM LJUBLJANA, D. D.

1.5.1 POMEMBNI PODATKI

Firma:	Aerodrom Ljubljana, d. d.	
	Zg. Brnik 130a, 4210 Brnik-aerodrom, Slovenija	
Sedež:	Tel.: +386 (0)4 2061000, Faks: +386 (0)4 2021220	
	e-naslov: info@lju-airport.si , http://www.lju-airport.si	
Šifra dejavnosti:	52.230 – Spremljajoče storitvene dejavnosti v zračnem prometu	
Velikost:	velika družba po Zakonu o gospodarskih družbah	
Predsednik uprave:	Zmago Skobir	
Članica uprave:	Bernarda Trebušak	
Predsednica nadzornega sveta:	mag. Anja Strojín Štampar	
Številka in datum vpisa preoblikovanja v delniško družbo v sodni register:	96/01184, 28. 1. 1997	
Matična številka:	5142768000	
ID za DDV:	SI12574856	
Osnovni kapital na dan 31. 12. 2010:	15.842.626 evrov	
Število delnic na dan 31. 12. 2010:	3.796.527 kosovnih delnic, od tega 1.936.229 navadnih prosto prenosljivih kosovnih delnic in 1.860.298 prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico	
Kotacija navadnih kosovnih delnic:	Ljubljanska borza, d. d., borzna kotacija	
Oznaka navadnih kosovnih delnic:	AELG	
Transakcijska računa:	Nova Ljubljanska banka d. d.	02921-0014174945
	Banka Koper d. d.	10100-0029177110
Poslovno leto:	koledarsko	
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2010:	412	

1.5.2 DEJAVNOST

Naše osnovne dejavnosti obsegajo:

- upravljanje letališča z zagotavljanjem pristankov in vzletov letal, uporabo infrastrukture in potniškega terminala,
- izvajanje zemeljske oskrbe letal, potnikov in tovora,
- komercialne dejavnosti: zagotavljanje ustrezne trgovinske, gostinske in druge ponudbe ter parkiranje osebnih vozil potnikov in obiskovalcev letališča, oddajanje poslovnih in oglasnih prostorov v najem in izvajanje skladiščno-logističnih storitev.

1.5.3 POSLANSTVO IN VIZIJA

Poslanstvo

Aerodrom Ljubljana, d. d., zagotavlja uporabnikom letališča varno, točno in visokokakovostno izvajanje letaliških in drugih komercialnih storitev. Hkrati skrbi za razvoj letališča v skladu z zahtevami prevoznikov, potnikov, vrsto prometa in zahtevami Evropske unije.

Vizija

V prihodnjem desetletju želi Aerodrom Ljubljana, d. d., s širitvijo infrastrukture in večanjem prometa postati vodilni ponudnik letalskih povezav in storitev v svoji regiji za potniški in tovorni promet.

Našo vizijo dodatno podpirajo naslednja dejstva:

- ugodna geografska lega letališča, ki je dobro izhodišče za lete v srednjo, vzhodno in jugovzhodno Evropo in za povezave z zahodnoevropskimi državami,
- neizkoriščen potencial v turizmu,
- sodobna letališka infrastruktura in oprema,
- cenovna konkurenčnost naših storitev,
- razpoložljiv prostor za razvoj in širitev.

Strateški cilji

Leta 2007 je bila sprejeta Strategija razvoja družbe Aerodrom Ljubljana, v kateri so bili opredeljeni naslednji strateški cilji družbe za obdobje do leta 2015:

- povečanje števila potnikov na 2,2 milijona,
- povečanje števila premikov letal na 57 tisoč,
- povečanje teže oskrbljenega tovora na 23,3 tisoč ton.

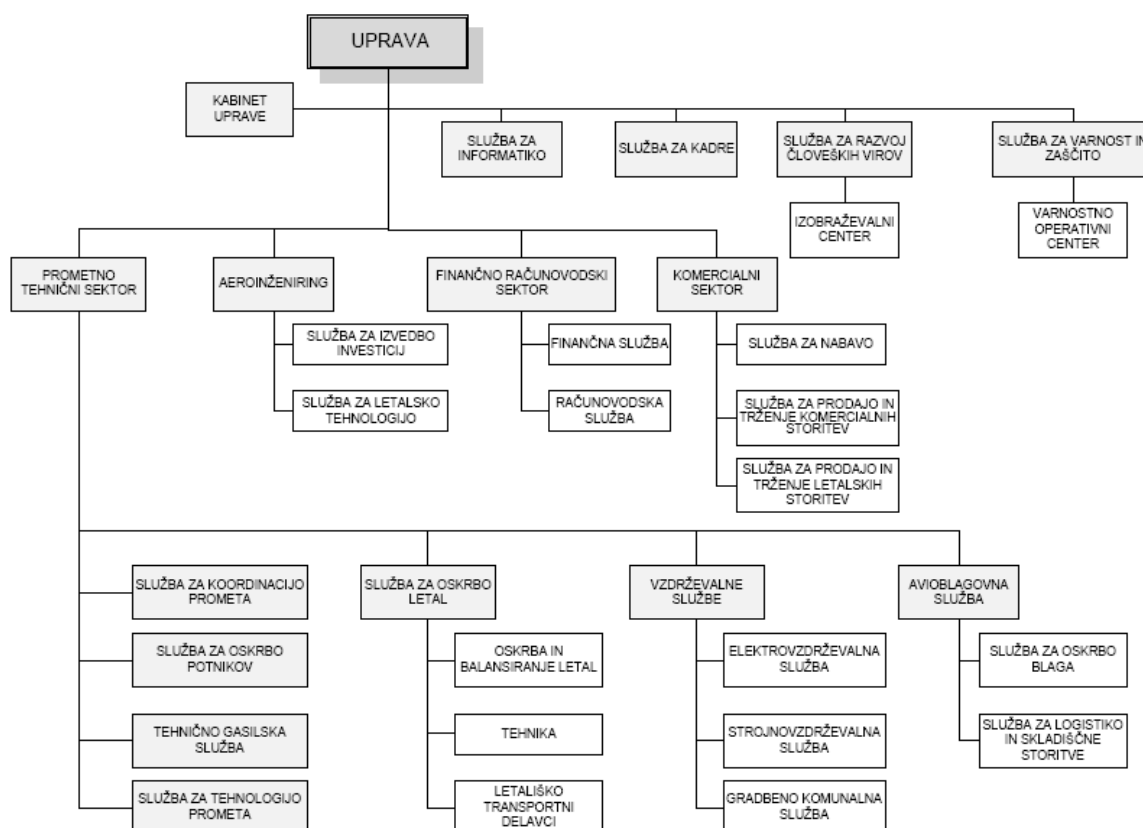
V letih po uveljavitvi smo strategijo prehitevali, zaradi korenito spremenjenih razmer, v katerih se je znašla letalska industrija, pa je doseganje ciljev in srednjeročnih načrtov razvoja letališča do leta 2015 vprašljivo.

Letos smo izdelali študijo dolgoročnega razvoja letališča Ljubljana (Master Plan). Odgovorila je na številna vprašanja o ustreznosti navedene strategije in bo podlaga za revizijo strategije družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., ki bo pripravljena v letu 2011.

1.5.4 ORGANIZIRANOST

Delniško družbo vodi dvočlanska uprava. Izvajanje osnovne dejavnosti je organizirano v štirih sektorjih – prometnem, komercialnem, aeroinženiringu in finančnem. Sektorje vodijo direktorji, posamezni sektorji pa so razdeljeni še na operativne službe. Upravo pri njenem delovanju poleg svetovalcev in strokovnjakov, združenih v kabinetu uprave, podpirajo še štiri strokovne službe: za kadre, razvoj človeških virov, informatiko ter varnost in zaščito.

MAKRO ORGANIZACIJSKA SHEMA AERODROM LJUBLJANA, D.D.

1.5.5 PODATKI O DRUŽBAH, KATERIH VEČJI LASTNIK JE DRUŽBA AERODROM LJUBLJANA, D. D.

Družba	Naslov	Lastniški delež v %	Knjigovodska vrednost naložbe v evrih	
			31. 12. 2010	31. 12. 2009
Aerodrom Portorož, d. o. o.	Sečovlje 19, Sečovlje	30,46	0	0
Adria Airways Tehnika d. d.	Zg. Brnik 130 h, Brnik-aerodrom	31,16	2.917.136	0
Fenikšped, d. o. o., Brnik	Zg. Brnik 130 e, Brnik-aerodrom	51,00	0	53.205

Kljub dejstvu, da ne izdelujemo skupinskih računovodskih izkazov, v katerih bi bile uskupinjevane navedene družbe, računovodski izkazi družbe Aerodroma Ljubljana, d. d., predstavljajo resnično in pošteno predstavitev finančnega stanja družbe na dan 31. 12. 2010 in njenega poslovnega in finančnega izida v letu 2010, saj vključevanje odvisnih družb v skupini ni pomembno za resnično in pošteno predstavitev poslovanja in finančnega stanja v letu 2010.

Več o naložbah v navedene družbe pojasnjujemo v točkah 4.3 ter 5.1.3 in 5.1.4 računovodskega dela letnega poročila.

1.5.6 ČLANSTVO V MEDNARODNIH ORGANIZACIJAH

V letu 2010 smo nadaljevali svoje aktivnosti kot člani različnih strokovnih skupin, ki delujejo v okviru evropskega združenja letališč ACI Europe.

Predsednik uprave Aerodroma Ljubljana je bil dejaven v upravnem odboru združenja, ki vpliva na oblikovanje evropske letališke politike.

Svetovalec uprave je podpredsednik Komiteja za politiko (Policy Committee), katerega naloga je priprava strateških usmeritev za vodstvo ACI Europe ter koordinacija in povezava med drugimi komiteji in delovnimi skupinami. Smo člani komiteja za varnost (Aviation Security Committee), ki se ukvarja s problematiko varnosti na letališčih in predlaga nove rešitve na tem področju. Nadaljevali smo članstvo v interesni skupini malih in srednjih letališč RAF (Regional Airports Forum), ki pripravlja predloge v interesu malih in srednje velikih letališč, udeležili pa smo se tudi dveh srečanj ACI Communication Group, ki združuje strokovnjake evropskih letališč s področja komuniciranja in omogoča izmenjavo dobrih praks med njimi.

Smo tudi člani Komerčalnega foruma, ki obravnava razvoj in problematiko komercialnih dejavnosti na letališčih.

2 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Na podlagi določil petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) uprava in nadzorni svet družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., podajata izjavo o upravljanju družbe, ki se nanaša na obdobje od 1. januarja 2010 do 31. decembra 2010.

2.1 IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

S spoštovanjem načel priporočene poslovne prakse vodenja in upravljanja si Aerodrom Ljubljana, d. d., prizadeva za dvig ravni vodenja in upravljanja družbe, pri čemer je Kodeks upravljanja javnih delniških družb pomembno vodilo.

Aerodrom Ljubljana, d. d., podaja izjavo o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb, katerega spremembe in dopolnitve so bile sprejete 8. 12. 2009 in so stopile v veljavo 1. 1. 2010. Kodeks je v slovenskem in angleškem jeziku objavljen na spletni strani Ljubljanske borze www.ljse.si. Izjava o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb je sestavni del Letnega poročila družbe za leto 2010 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.lju-airport.si pet let od objave.

V tej izjavi o skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb družba nakazuje tudi nameravane spremembe bodočega poslovanja v smeri prizadevanja, da bi v letu 2011 v še večji meri spoštovala nova priporočila Kodeksa.

Uprava in nadzorni svet družbe izjavljata, da Aerodrom Ljubljana, d. d., pri svojem delu in poslovanju spoštuje Kodeks upravljanja javnih delniških družb, razen nekaterih odstopanj, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Okvir upravljanja družb

- Določilo Kodeksa 1.: **Osnovni cilj delniške družbe, ki opravlja pridobitno dejavnost, je maksimiranje vrednosti družbe. Ta in drugi cilji, ki jih družba zasleduje pri opravljanju svoje dejavnosti, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov poslovanja z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, se navedejo v statutu družbe.**

Družba v statutu nima posebej zapisanih ciljev, ki jih zasleduje pri svojem delovanju. Pri gospodarnem načinu poslovanja pa družba kot enega izmed ciljev družbe upošteva maksimiranje vrednosti družbe.

- Določilo Kodeksa 2., 2.1 in 2.2: **Uprava skupaj z nadzornim svetom oblikuje in sprejme Politiko upravljanja družbe, v kateri določi poglobitve usmeritve upravljanja družbe z upoštevanjem zastavljenih dolgoročnih ciljev družbe ter z njo seznani vse deležnike preko razkritja na spletnih straneh družbe.**

Pri oblikovanju Politike upravljanja uprava sodeluje z nadzornim svetom. Pri tem se upošteva razvojne potrebe družbe in specifične lastnosti družbe, kot sta njena velikost in dejavnost. Pri tem nadzorni svet za posamezno poslovno leto oblikuje načrt lastnih aktivnosti ter opredeli vsebine, kot npr. zahtevana pogostnost in oblike komunikacije z upravo, vloga nadzornega sveta pri presoji sistema obvladovanja tveganj in postopek oblikovanja predlogov sklepov skupščine, zlasti predloge imenovanja članov nadzornih svetov. Pri oblikovanju Politike upravljanja se lahko sklicuje na druge javno dostopne dokumente.

Politika upravljanja je sprejeta z veljavo za določeno prehodno obdobje in posodabljana tako pogosto, da je vedno skladna z aktualnimi usmeritvami korporativnega upravljanja. Vsebuje datum zadnje posodobitve in je dostopna na spletnih straneh družbe.

Tega priporočila družba doslej ni upoštevala. Uprava in nadzorni svet bosta to priporočilo Kodeksa upoštevala v letu 2011, ko bo uprava skupaj z nadzornim svetom oblikovala in sprejela Politiko upravljanja družbe, upoštevaje priporočilo Kodeksa 2., 2.1 in 2.2.

Razmerje med družbo in delničarji

- Določilo Kodeksa 5.2 - 2. odstavek: **Družba najkasneje na dan skupščine objavi tudi vse stroške, ki so v družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil.**

Družba bo to priporočilo uveljavila pri sklicu letošnje skupščine.

- Določilo Kodeksa 5.5: **Če skupščina voli člane nadzornega sveta na predlog nadzornega sveta, nadzorni svet v utemeljitvi predlogov za sprejemanje sklepov poleg podatkov, ki jih zahteva zakon, za posameznega predlaganega kandidata navede vsaj še informacijo o članstvu v drugih organih vodenja ali nadzora ter oceno morebitnega nasprotja interesov kandidata skladno s kriteriji, navedenimi v prilogi C Kodeksa. Prav tako mora nadzorni svet razkriti informacijo o tem, ali je predlagani kandidat v odnosu do družbe neodvisen (ali je ekonomsko, osebno ali kako drugače tesneje povezan z družbo ali njeno upravo).**

Do zdaj družba tega priporočila ni upoštevala in ga bo spoštovala pri prihodnjih volitvah članov nadzornega sveta.

- Določilo Kodeksa 5.6: **Kadar je predlagatelj sklepov nadzorni svet, člane nadzornega sveta skupščina delničarjev voli posamično.**

Priporočila o posamični izvolitvi članov nadzornega sveta družba doslej ni upoštevala.

- Določilo Kodeksa 5.7: **Če delničarji odločajo o politiki plačil uprave, naj to sprejmejo na predlog nadzornega sveta in jo vsebinsko prilagodijo razmeram v družbi in na trgu. Politika plačil uprave naj vsebinsko sledi priporočilom Kodeksa, obsega pa naj:**
 - višino fiksnih prejemkov članov uprave,
 - možnost variabilnih prejemkov članov uprave,
 - naravo meril za določanje variabilnega dela prejemkov po vrstah,
 - morebitne omejitve variabilnega dela,
 - letno dinamiko določanja meril za variabilni del,
 - opredelitev plačil v delnicah, opcijah ali primerljivih finančnih instrumentih in omejitve teh plačil in
 - letno vrednotenje izpolnjevanja meril in aktivnosti nadzornega sveta na tem področju.

O politiki plačil uprave je odločal nadzorni svet družbe. Pogodbe o zaposlitvi predsednika in članice uprave so bile usklajene z določbami Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZPPOGD). Nadzorni svet je prav tako sprejel Akt o določitvi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave za poslovni leti 2010 in 2011, s katerim bo seznanjena tudi skupščina družbe.

Nadzorni svet

- Določila Kodeksa 7 in 7.1: **Postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta in oblikovanje predloga skupščinskega sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta je transparenten in vnaprej opredeljen.**

Pri presoji ustreznosti kandidata za člana nadzornega sveta se poleg zakonskih čim bolj upošteva še izpolnjevanje naslednjih pogojev:

- ustrezna osebna integriteta in poslovna etičnost,
- dosežena najmanj višja, praviloma pa visoka strokovna izobrazba,
- obstoj ustreznih delovnih izkušenj s področja vodenja ali upravljanja podjetij ali opravljanja dejavnosti, s katerimi se ukvarja družba,
- celovito poslovno znanje in ustrezna strokovna znanja,
- sposobnost pri delovanju in odločanju upoštevati predvsem dolgoročni interes družbe in temu podrediti morebitne drugačne osebne ali posamične interese (tretjih oseb, zaposlenih, uprave, delničarjev, javnosti ali države),
- ne opravljajo funkcij vodenja, nadzora, zastopanja ali svetovalnih nalog za konkurenčne družbe in niso večji delničarji ali družbeniki konkurenčnih družb na področju temeljne dejavnosti družbe,
- so časovno razpoložljivi oz. bodo časovno razložljivi v času opravljanja funkcije,
- so sposobni učinkovitega komuniciranja in timskega dela,
- so pripravljeni na nenehno izobraževanje in profesionalni razvoj,
- imajo listino, s katero se dokazuje specializirana strokovna usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu kot so npr. Certifikat Združenja nadzornikov Slovenije ali drugo primerno listino.

Družba si bo pri prihodnjih volitvah članov nadzornega sveta prizadevala za vnaprej opredeljen postopek izbire kandidatov in pri presoji ustreznosti kandidata spoštovala priporočila glede izpolnjevanja pogojev.

- Določilo Kodeksa 7.3: **Pred presojjo potencialnih kandidatov za člane nadzornega sveta nadzorni svet ali komisija za imenovanje oceni strokovno znanje, izkušnje in veščine, ki so potrebni za kvalitetno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta v konkretni družbi. Nadzorni svet za namene takšnega ocenjevanja vnaprej pripravi opis vloge in strokovnega znanja, izkušenj in veščin, ki so potrebni za opravljanje funkcije člana nadzornega sveta (profil člana nadzornega sveta), ki služi kot eno glavnih meril za presojjo primernosti kandidatov. Profil za presojjo kandidatov za člane nadzornega sveta se oblikuje glede na velikost, dejavnost ter druge značilnosti in potrebe družbe.**

Družba še nima opredeljenega profila za presojjo kandidatov za člane nadzornega sveta, vendar bo nadzorni svet v bodoče pri presoji potencialnih kandidatov za člane, upošteval navedeno priporočilo.

- Določilo Kodeksa 8.2: **Nadzorni svet v poslovniku natančneje določi nabor vsebin in roke, ki jih pri rednem obveščanju upošteva uprava. Nabor vsebin zajema podatke, ki članom nadzornega sveta omogočajo objektivno in uravnoteženo oceno finančnega stanja družbe. Uprava obvestila nadzornemu svetu posreduje v pisni obliki najmanj enkrat četrtletno, lahko tudi v elektronski obliki, če je zagotovljena ustrezna zaščita in informacijska varnost. Dokumenti, ki so potrebni za kvalitetno odločanje so vsem članom nadzornega sveta oziroma članom komisij nadzornega sveta pravočasno na voljo.**

Poslovnik o delu nadzornega sveta ne vsebuje določil o naboru vsebin, ki jih pri rednem obveščanju upošteva uprava, zato bo nadzorni svet dopolnil svoj poslovnik, upošteva je navedena priporočila.

- Določila Kodeksa 9, 9.1, 9.2 in 9.3: **Nadzorni svet enkrat letno oceni svojo sestavo, poslovanje, potencialna nasprotja interesov posameznih članov ter delovanje posameznih članov in nadzornega sveta kot celote in tudi sodelovanje z upravo družbe. Tekom ocenjevanja svojega dela nadzorni svet oceni tudi delo komisij nadzornega sveta.**
- **Postopek ocenjevanja vsebuje naslednja ravnanja in opredelitve:**
 - ovrednotenje dela nadzornega sveta ali komisije in pridobitev mnenja glede potrebnih izboljšav,
 - preverjanje, ali je komuniciranje in sodelovanje med upravo in nadzornim svetom ustrezno,
 - ocenjevanje konkretnega prispevka dela vsakega posameznega člana, njegove prisotnosti na sejah nadzornega sveta in njegove strukturirane udeležbe v razpravi in pri sprejemanju odločitev,
 - preverjanje morebitnega obstoja okoliščin posameznega člana, ki bi lahko privedle do nastanka nasprotja interesov oziroma odvisnosti,
 - oceno trenutne sestave nadzornega sveta glede na potrebe, ki izhajajo iz rednega poslovanja družbe pri doseganju zastavljenih ciljev. Pri sestavi nadzornega sveta se upoštevajo udeležba vseh spolov, starostna raznolikost in čim večja raznolikost na splošno.

Pred ocenjevanjem delovanja komisij nadzornega sveta nadzorni svet od komisije zahteva poročilo o njenem delovanju v zadnjem letu.

Nadzorni svet na podlagi rezultatov postopkov ocenjevanja pravočasno sprejme ustrezne nadaljnje ukrepe in ugotovitve ocenjevanja upošteva pri delovanju in oblikovanju predlogov za skupščino.

Nadzorni svet v letu 2010 ni izvedel samoocene nadzornega sveta in ni ocenil dela komisij nadzornega sveta. Navedeno priporočilo bo nadzorni svet upošteval v letu 2011, ko bo izvedel oceno svojega dela od začetka mandata v juliju 2009 dalje.

- Določilo Kodeksa 12.1 in 12.2.: **Člani nadzornega sveta so poleg sejnine upravičeni do plačila za opravljanje funkcije v višini, kot jo določi skupščina. Plačilo članov nadzornega sveta je zagotovljeno izključno v denarju in ne sme biti v neposredni odvisnosti od uspešnosti poslovanja družbe, kot jo izkazujejo izkazi družbe.**

Člani nadzornega sveta, ki so tudi člani komisij nadzornega sveta, so za delo v komisijah, skladno s sklepom skupščine ali na podlagi določb statuta, plačani z dodatnim plačilom, ki ne sme presegati 80 % plačila za članstvo v nadzornem svetu. Sklep skupščine ali statutarna sprememba se mora sprejeti za določitev plačil vnaprej. Zunanji člani komisij so plačani za delo v komisijah iz sredstev, namenjenih za delo nadzornega sveta, ki jih mora skladno z izvedbenim načelom 8.11 zagotoviti družba v obsegu, običajnem za strokovno delo na njihovem področju. Višino plačila zunanjih članov doreče nadzorni svet in ni vezana na skupščinski sklep.

Glede na priporočila Vlade Republike Slovenije člani nadzornega sveta in člani komisij nadzornega sveta v letu 2010 niso bili upravičeni do plačila za opravljanje funkcije, ampak so bili upravičeni le do plačila sejnine in povračila prevoznih stroškov.

Transparentnost poslovanja

- Določilo Kodeksa 20.3: **Družba predpiše pravila o omejitvah trgovanja z delnicami družbe, s katerimi ureja pravila o omejitvah trgovanja, časovno obdobje omejitve trgovanja (zaprta trgovalna okna) in razkritje trgovanja z delnicami družbe ter delnicami povezanih družb za člane organov družbe, z njimi povezane fizične in pravne osebe ter druge osebe, ki so jim notranje informacije dostopne.**

Poročanje članov uprave in nadzornega sveta o trgovanju z delnicami družbe ureja Sklep o informacijah o pomembnih deležih v skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov. Družba nima akta, s katerim bi omejila trgovanje z delnicami družbe. Družba ima izdelan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije.

2.2 GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJ TVEGANJ V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., ima v okviru svojega poslovanja vzpostavljen razvejan mehanizem notranjih kontrol in upravljanja tveganj v povezavi s postopkom računovodskega poročanja. Cilj vzpostavljenega sistema notranjih kontrol je usklajenost z veljavno zakonodajo in predpisi, točnost, popolnost in zanesljivost finančnega poročanja, zniževanje tveganj v zvezi s poslovanjem družbe, doseganje strateških ciljev družbe ter uresničevanje strategije družbe.

V sklopu notranjih kontrol imamo opredeljene cilje po posameznih področjih delovanja družbe, identificirana so tveganja in način njihovega obvladovanja. Upravljanje tveganj je podrobneje opisano v točki 3.7. Postavljeni so ustrezni kontrolni postopki delovanja notranjih kontrol, računovodskega poročanja in skladnosti s pravili. Računovodsko poročanje temelji na sistemu evidentiranja poslovnih dogodkov, ki ima vgrajene notranje računovodske kontrole, katerih učinkovitost delovanja sproti spremljamo. Izoblikovan je sistem poročanja o prepoznanih tveganjih in postopkih, izvaja se nadziranje postopkov notranje kontrole.

Notranja revizija

Notranja revizija, ki je kot podporna funkcija uprave umeščena v njen kabinet, se izvaja že od leta 2000 naprej. Temeljno področje delovanja so notranje kontrole z vidika obvladovanja vseh poslovnih in drugih tveganj, ki jim je družba izpostavljena. Pri oceni ustreznosti in zadostnosti notranjih kontrol preverja tudi stalnost in zanesljivost njihovega delovanja.

Notranja revizija temelji na notranjih revizijskih standardih in revidira posamezne poslovne procese in postopke, ki vplivajo na zagotavljanje doseganja ciljev poslovanja. Predlaga izboljšave v poslovnih procesih ter s tem pomembno prispeva k povečanju uspešnosti poslovanja ter preglednosti in zanesljivosti informacij. O svojem delu poroča upravi in nadzornemu svetu družbe.

Zunanja revizija

Na podlagi sklepa skupščine, ki je bil sprejet na njeni 14. seji 23. junija 2010, je računovodske izkaze družbe za leto 2010 (kar je četrto leto zapored) revidirala revizijska družba Deloitte revizija, d. o. o., Ljubljana.

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., upošteva priporočilo Kodeksa upravljanja javnih delniških družb o menjavi zunanje revizijske družbe.

2.3 PODATKI PO ŠESTEM Odstavku 70. Člena ZGD-1

Aerodrom Ljubljana, d. d., kot družba, zavezana uporabi zakona, ki ureja prevzeme, v skladu z določilom šestega odstavka 70. člena ZGD-1 navaja podatke po stanju na zadnji dan poslovnega leta in vsa potrebna pojasnila:

Pomembno neposredno in posredno imetništvo vrednostnih papirjev družbe, v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa Zakon o prevzemih (ZPre-1)

Na dan 31. 12. 2010 dosegajo kvalificirani delež naslednji imetniki delnic družbe:

- Republika Slovenija (1.923.853 kosovnih delnic; 50,67 odstotni delež v kapitalu izdajatelja, od tega je 49 odstotkov oziroma 1.860.298 prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico, ki ne kotirajo na borzi),
- Kapitalska družba, d. d. (279.561 kosovnih delnic; 7,36 odstotni delež v kapitalu izdajatelja) in
- Slovenska odškodninska družba, d. d. (258.958 kosovnih delnic; 6,82 odstotni delež v kapitalu izdajatelja).

Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Nihče med imetniki vrednostnih papirjev družbe nima posebne kontrolne pravice.

Omejitve glasovalnih pravic

Prednostne participativne kosovne delnice z omejeno glasovalno pravico imajo polno glasovalno pravico v primerih, določenih z zakonom in s statutom. Po statutu imajo prednostne participativne kosovne delnice polno glasovalno pravico pri odločanju o naslednjih zadevah: spremembah statuta, povečanju in zmanjšanju osnovnega kapitala družbe, imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta, prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju, imenovanju revizorja ter pri spremembi prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico v imenske navadne kosovne delnice.

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in o spremembah statuta

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora so določena v statutu družbe.

Upravo družbe sestavljajo največ trije člani, od katerih je eden predsednik uprave (direktor), preostala dva pa člana uprave – namestnika direktorja, pristojna za posamezna področja. Člane uprave in predsednika imenuje nadzorni svet za dobo pet let z možnostjo za ponovno imenovanje. Nadzorni svet lahko odpokliče predsednika in člana uprave, če huje krši obveznosti, če ni sposoben voditi poslov, če mu skupščina izreče nezaupnico, razen če je nezaupnico izrekla iz očitno neutemeljenih razlogov ali iz drugih ekonomsko poslovnih razlogov (pomembnejše spremembe v strukturi delničarjev, reorganizacija, uvajanje novih storitev, večja sprememba dejavnosti ipd.). Za sklepčnost nadzornega sveta pri imenovanju in odpoklicu članov uprave oziroma predsednika je potrebna navzočnost vsaj dveh tretjin članov nadzornega sveta.

Nadzorni svet sestavlja šest članov, od katerih jih štiri izvolijo delničarji, dva člana pa imenuje svet delavcev v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Predstavnike delničarjev, ki jih voli skupščina z navadno večino glasov za štiri leta, predlagajo Republika Slovenija (dva člana), Kapitalska družba, d. d., in Slovenska odškodninska družba, d. d. (skupaj enega člana) in drugi delničarji (enega člana). Člani nadzornega sveta med seboj izvolijo predsednika in njegovega namestnika. Člane nadzornega sveta lahko pred potekom mandata odpokliče skupščina s tričetrtinsko večino oddanih glasov.

Za vsako spremembo statuta je potreben sklep skupščine. Predlog sprememb statuta mora biti javno objavljen. Če se predlog javno ne objavi, je potrebna javna objava kraja, kjer je dostopno besedilo predlaganih sprememb. Če zakon ne določa drugače, je za veljavnost skupščinskega sklepa o spremembi statuta potrebna večina pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, če je pri sklepanju zastopana najmanj polovica osnovnega kapitala.

Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic

Pooblastila članov posloводства so določena v statutu družbe, kjer pa niso določena posebna pravila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

2.4 SKUPŠČINA DELNIČARJEV

Delničarji družbe uresničujejo svoje pravice, ki izhajajo iz lastništva družbe, na skupščini delničarjev. Skupščina je najvišji organ družbe in deluje skladno z določili statuta družbe in Zakona o gospodarskih družbah. Statut družbe je objavljen na spletnem mestu družbe www.lju-airport.si.

Skupščino delničarjev sklicuje uprava družbe v primerih, določenih z zakonom in statutom, ter takrat, če je to v korist družbe. Skupščino lahko skliče tudi nadzorni svet. Skupščina se skliče na pisno zahtevo delničarjev družbe, katerih skupni deleži dosegajo dvajsetino osnovnega kapitala družbe. Delničar, ki zahteva sklic skupščine, mora ob zahtevi v pisni obliki priložiti dnevni red, predlog sklepa za vsako predlagano točko dnevnega reda, o katerem naj skupščina odloča, ali, če skupščina pri posamezni točki dnevnega reda ne sprejema sklepa, obrazložitev točke dnevnega reda.

Sklic skupščine z vsebino, ki jo zahtevajo predpisi, se mora objaviti vsaj 30 dni pred dnevom zasedanja skupščine v Uradnem listu Republike Slovenije, na spletni strani družbe in v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d. d. SEO netu ter v sistemu za centralno shranjevanje nadzorovanih informacij Info hramba. Ne glede na določila prejšnjega stavka se lahko skupščina družbe z vsebino, kot jo zahteva zakon, skliče s priporočenim pismom vsem delničarjem, če se lahko njihova imena in naslovi ugotovijo iz veljavne delniške knjige. V tem primeru velja dan, ko je bila pošta odposlana, za dan objave skupščine.

Delničarji, katerih skupni deleži dosegajo dvajsetino osnovnega kapitala, lahko po objavi sklica skupščine pisno zahtevajo dodatno točko dnevnega reda. Zahtevi morajo v pisni obliki priložiti predlog sklepa, o katerem naj skupščina odloča, ali če skupščina pri posamezni točki dnevnega reda ne sprejme sklepa, obrazložitev točke dnevnega reda. Zahtevo morajo delničarji poslati družbi najpozneje sedem dni po objavi sklica skupščine, uprava družbe pa ga mora nemudoma objaviti. Dodatna točka dnevnega reda se lahko obravnava na skupščini le, če je bila objavljena skladno z zakonom vsaj 14 dni pred skupščino, sicer se obravnava na naslednji skupščini.

O sklicu skupščine, spremembah dnevnega reda, predlogih delničarjev k točkam dnevnega reda oziroma njihovih volilnih predlogih, skupaj z utemeljitvami ter drugimi informacijami v zvezi z njimi, mora uprava najpozneje štirinajsti dan pred zasedanjem skupščine pisno (priporočeno s povratnico) obvestiti finančne organizacije, združenje delničarjev in druge osebe, ki jih določa zakon, ter tiste delničarje, katerih delež v celotnem osnovnem kapitalu družbe znaša najmanj pet odstotkov. Če ima družba te podatke objavljene na spletni strani družbe, zadostuje, da v pisnem obvestilu navede zgolj spletno stran, na kateri so ti podatki dostopni.

Skupščine se lahko udeležijo in na njej uresničujejo glasovalne pravice samo tisti delničarji, ki družbi prijavijo svojo udeležbo najpozneje konec četrtega dne pred skupščino, in ki so kot imetniki delnic vpisani v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev konec četrtega dne pred zasedanjem skupščine. Zastopniki delničarjev lahko uresničujejo pravico do udeležbe in glasovalno pravico na podlagi pisnega pooblastila, ki ga morajo delničarji shraniti pri upravi družbe vsaj na dan skupščine in ostane shranjeno pri družbi.

Družba aktivno spodbuja delničarje k izvrševanju njihovih pravic z organiziranim zbiranjem pooblastil, na podlagi katerih lahko delničarji tudi brez osebne udeležbe na skupščini uveljavljajo svojo pravico do glasovanja, pri čemer pooblaščenec ni član nadzornega sveta oziroma član uprave.

Delničarji imenujejo pooblaščenca za zastopanje na skupščini tudi z uporabo elektronskih sredstev. Obrazec pooblastila za uresničevanje glasovalne pravice po pooblaščenju je dostopen na spletni strani družbe. Pooblastilo je lahko poslano družbi po elektronski pošti na naslov, ki ga bo družba določila v vsakokratnem sklicu skupščine, in sicer v skenirani obliki kot priponka, vsebovati pa mora lastnoročni podpis fizične osebe, če ga uporablja. Družba ima pravico do preveritve identitete delničarja oziroma pooblastitelja, ki posreduje pooblastilo po elektronski pošti, ter avtentičnosti njegovega podpisa. Na enak način in v obliki lahko delničarji pošiljajo družbi tudi zahtevo za dodatno točko dnevnega reda ter predloge sklepov k točkam dnevnega reda, vključno z volilnimi predlogi. Družba ima pravico do preveritve identitete delničarja oziroma pooblastitelja, ki posreduje zahtevo oziroma predlog po elektronski pošti, ter avtentičnosti njegovega podpisa.

Na 14. redni seji skupščine delničarjev, ki je bila 23. junija 2010, so se delničarji seznanili s poročilom nadzornega sveta o rezultatih preveritve letnega poročila za poslovno leto 2009, izglasovana je bila podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu, odločeno je bilo o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2009, imenovan je bil revizor za poslovno leto 2010, potrjene pa so bile tudi spremembe in dopolnitve statuta družbe (plačila članom nadzornega sveta, sklic skupščine in obveščanje delničarjev, prijava in pogoji za udeležbo na skupščini ter skupno zastopstvo družbe).

Skladno s statutom družbe o uporabi bilančnega dobička in podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu glasujejo lastniki navadnih kosovnih delnic, o imenovanju revizorja ter spremembah in dopolnitvah statuta družbe pa lastniki prednostnih participativnih in navadnih kosovnih delnic. Vsaka kosovna delnica daje delničarju en glas. Za sprejem sklepov skupščine je potrebna navadna večina oddanih glasov delničarjev, razen kadar zakon ne določa višje večine ali drugih zahtev.

2.5 SESTAVA IN DELOVANJE ORGANOV VODENJA IN NADZORA

Vodenje in upravljanje družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., temelji na zakonskih določilih, določbah statuta družbe in Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Poteka po dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

2.5.1 NADZORNI SVET DRUŽBE

Pristojnosti nadzornega sveta so določene v statutu družbe. Način njegovega dela ureja Poslovnik o delu nadzornega sveta, ki je objavljen na spletnem mestu družbe. Aktivnosti in način delovanja nadzornega sveta v letu 2010 so navedene v Poročilu o delu nadzornega sveta (točka 1.4).

Sestava nadzornega sveta

Šestčlanski nadzorni svet sestavljajo:

- predstavniki delničarjev: mag. Anja Strojín Štampar (predsednica), Stanislav Boštjančič, Miran Kunst in Marko Mulej,
- predstavnika zaposlenih: Drago Čotar (namestnik predsednice) in Igor Domevščik.

V obravnavanem obdobju ni bilo sprememb v sestavi nadzornega sveta.

Nadzorni svet je bil imenovan dne 9. julija 2009 za obdobje štirih let.

Komisije nadzornega sveta

V letu 2010 sta delovali dve komisiji nadzornega sveta.

- komisija za imenovanja in kadrovske zadeve (sestala se je štirikrat)

Komisija ima tri člane (mag. Anja Štampar Stojin - predsednica, Stanislav Boštjančič in Igor Domevščik). Komisija je med drugim sodelovala pri postopku izbire člana uprave ter obravnavala preostala vprašanja, vezana na pogodbe o zaposlitvi članov uprave.

- revizijska komisija (sestala se je petkrat)

Komisija ima štiri člane (trije člani so člani nadzornega sveta, in sicer Marko Mulej – predsednik, Miran Kunst, Drago Čotar in zunanja članica Anica Nemec). Komisija je spremljala poslovanje družbe, obravnavala določena gradiva in v zvezi z njimi podala svoje mnenje nadzornemu svetu ter spremljala delo notranje in zunanje revizije.

2.5.2 UPRAVA DRUŽBE

Skladno s statutom družbe ima uprava največ tri člane, od katerih je eden predsednik uprave. Člane uprave in predsednika imenuje nadzorni svet za dobo pet let z možnostjo za ponovno imenovanje. Sedanja uprava je dvočlanska. Predsednik uprave Zmago Skobir je petletni mandat nastopil 5. julija 2007, članica uprave Bernarda Trebušak pa 1. septembra 2010 (funkcijo člana uprave je do 31. avgusta 2010 opravljal mag. Janez Kolar).

Uprava vodi družbo v dobro družbe samostojno in na lastno odgovornost, razen kadar je s statutom zahtevano soglasje nadzornega sveta. Družbo zastopa in predstavlja predsednik uprave skupno s članom uprave. Član uprave zastopa družbo le skupaj s predsednikom uprave. Uprava družbe lahko neomejeno sklepa posle do vrednosti enega milijona evrov, nad to vrednostjo pa po predhodnem soglasju nadzornega sveta.

Uprava družbe je tudi v letu 2010 svoje pristojnosti izvrševala skladno s Poslovnikom o delu uprave, redno je poročala nadzornemu svetu skladno s statutom družbe in Poslovnikom o delu nadzornega sveta ter izvrševala obveznosti do lastnikov, kot jih opredeljuje Zakon o gospodarskih družbah. Uprava je, upošteva je zakonska določila, sodelovala tudi s svetom delavcev in z reprezentativnim sindikatom družbe.

3 POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2010 IN NAČRTI ZA LETO 2011

3.1 GOSPODARSKE RAZMERE

Predvsem v drugi polovici leta 2010 se je okrepil optimizem glede ekonomskega okrevanja po svetovni gospodarski krizi. Še vedno pa so bila prisotna inflacijska pričakovanja, javnofinančne težave posameznih držav Evropske monetarne unije (dolžniška kriza se je iz Grčije razširila na Irsko, Španijo in Portugalsko), povečale so se tudi cene surovin. Svetovne ekonomije so v tretjem kvartalu leta 2010 dosegle pozitivno rast BDP, pri čemer so prednjačile predvsem izvozno naravnane države, kot so Japonska (5,3 odstotka) in Nemčija (3,9 odstotka). Nekoliko nižjo rast so dosegle države v območju Evropske monetarne unije (1,9 odstotka), pri čemer so države, kot so Nemčija in skandinavske države, dosegle nadpovprečno rast, države, kot so Grčija, Španija in Irsko, pa upad BDP. Napovedi kažejo umirjanje stopnje rasti BDP, med razvitimi državami naj bi največjo rast dosegle ZDA, zaradi umiritve izvoza naj bi se stopnja rasti nekoliko znižala v Nemčiji, postopoma pa naj bi se okrepila v preostalih članicah Evropske unije. Eurostat napoveduje za Slovenijo po letošnji 1,1-odstotni rasti dvig na 1,9 odstotka v letu 2011, Urad za markoekonomske analize in razvoj pa je bolj optimističen in predvideva 2,5 odstotno rast BDP.

V ACI Europe poročajo o rahlem povečanju prometa v letu 2010. Skupno je bilo na evropskih letališčih prepeljanih za 4,2 odstotka več potnikov, število premikov letal je sicer upadlo za 0,2 odstotka, teža oskrbljenega tovora pa se je povečala za 18,7 odstotka. Okrevanje prometa na evropskih letališčih je bilo v letu 2010 postopno, saj so nanj negativno vplivali vulkanski prah v mesecu aprilu, dolžniška kriza, visoka stopnja nezaposlenosti ter strogi varčevalni ukrepi držav. Število prepeljanih potnikov je bilo za 1,2 odstotka pod ravno iz leta 2008, letalske družbe pa še vedno niso obnovile vseh frekvenc in destinacij, ki so bile vzpostavljene pred krizo. Edina svetla točka je prepeljan tovor, ki je že za 2,0 odstotka presegel obseg iz leta 2008. Razlike med rezultati posameznih evropskih letališč so odvisne od ekonomske uspešnosti držav, v katerih so, in na vpliv nacionalnih letaliških pristojbin. Tako so npr. turška in ruska letališča v letu 2010 dosegla dvoštevlično rast prometa, medtem ko je promet na letališčih v Grčiji, na Irskem in v Veliki Britaniji upadel.

Večja rast prometa pa je bila v letu 2010 dosežena v svetovnem merilu. Po podatkih mednarodnega združenja letalskih prevoznikov IATA je bilo prepeljanih za 8,2 odstotka več potnikov, teža oskrbljenega tovora se je povečala za 20,6 odstotka. Izboljšala se je povprečna zasedenost letal s potniki, ki je bila z 78,4 odstotka za 2,7 odstotne točke večja kot v letu 2009. Za 5,2 odstotne točke se je povečala tudi zasedenost letal s tovorom (v letu 2010 je bila 53,8-odstotna). Po ocenah IATA je dobiček letalskih prevoznikov v svetovnem merilu v letu 2010 znašal 15,1 milijarde USD (11,2 milijarde evrov), v letu 2011 pa naj bi bil kar za 40 odstotkov nižji (9,1 milijarde USD oziroma 6,7 milijarde evrov). Marže v letalski industriji so vse nižje, saj zmogljivosti v panogi presegajo rast potniškega prometa (v letu 2010 je profitna marža v svetovnem merilu znašala zgolj 2,7 odstotka). Uspešnost poslovanja v letalski industriji je močno odvisna tudi od gibanj cen letalskega goriva, saj za vsak dolar dražja cena surove nafte dvigne stroške letalskih družb za 1,6 milijarde USD. Ocena uspešnosti poslovanja letalskih družb za leto 2011 je bila narejena ob predpostavki, da bo znašala povprečna cena za 159 litrski sod surove nafte 84 dolarjev (62 evrov).

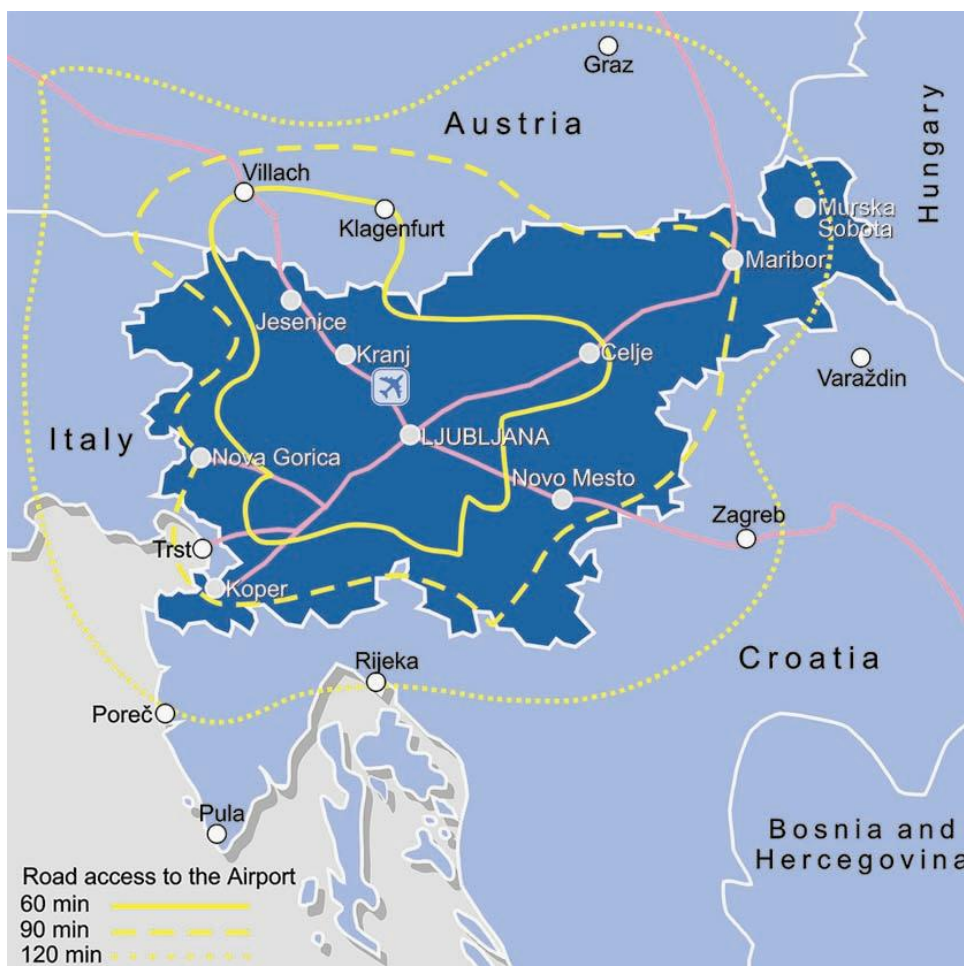
Z napovedmi za leto 2011 so v ACI Europe zelo previdni, saj bodo na rast prometa v Evropi vplivali številni zunanji dejavniki, vključno s tem, kako se bodo evropske države sposobne spopasti z dolžniško krizo, inflacijskimi pritiski, morebitnim višanjem cene nafte in dodatnimi letališkimi taksami. Kljub temu pa ocenjujejo, da naj bi število prepeljanih potnikov še vedno raslo, pri čemer pa bo rast po posameznih predelih sveta zelo različna (3-odstotna v Evropi, 6-odstotna v Aziji, Latinski Ameriki in Srednjem vzhodu, v Aziji in Pacifiku pa skoraj 8-odstotna).

3.2 TRŽNI POLOŽAJ, TRŽENJSKE AKTIVNOSTI IN PROMET

3.2.1 TRŽNI POLOŽAJ IN TRŽENJSKE AKTIVNOSTI

Tržno okolje se je za upravljavce letališč v zadnjih letih močno spremenilo. Zaznati je vedno večje pritiske po zniževanju cen letaliških storitev in storitev zemeljske oskrbe, po drugi strani pa se od letališč zahteva gradnja dodatne infrastrukture zaradi kakovostnejšega izvajanja storitev in zagotavljanje ustrezne ravni varnosti.

Naše letališče, ki je sicer nacionalno, po obsegu prometa pa spada med manjša letališča, pokriva Slovenijo, južni del Avstrije, severovzhodni del Italije in del Hrvaške ter zajema približno štiri milijone prebivalcev tega območja. To območje je naš ciljni trg za izhodni promet in sega do 250 kilometrov zračne razdalje od letališča. V tem konkurenčno zelo intenzivnem okolju kot neposredni konkurenti nastopajo letališča Zagreb, Trst, Gradec, Celovec in Treviso. Ker Ljubljana nima direktnih letalskih povezav z Italijo, bližnja italijanska letališča pridobivajo slovenske potnike. Prav tako sta letališči Gradec in Celovec s prisotnostjo nizkstroškovnih prevoznikov in dobrimi povezavami z Nemčijo resna grožnja za prevzem potnikov iz Slovenije. Širše gledano pa sta, upoštevajoč ponudbo čezoceanskih letov, konkurenčni letališči tudi Dunaj in Benetke.

Potnikom ponujamo redne letalske povezave v Evropi, ki so tudi dobro izhodišče za evropske in svetovne destinacije. Po destinacijah glede na število potnikov absolutno prednjači Nemčija, sledita ji Velika Britanija in Turčija.

Med čarterskimi destinacijami po priljubljenosti izstopajo Grčija s svojimi otoki ter Egipt in Tunizija; je pa naše letališče zanimivo tudi za tuje čarterske potnike, predvsem iz Izraela. Pomemben dosežek pridobivanja čarterjev s tujih trgov

pomenita dva neposredna čarterska poleta letno z Japonske, ki sta plod trženja slovenske turistične ponudbe na čezmorskih trgih.

Kljub oteženim pogojem poslovanja cilji trženja ostajajo glede na pretekla leta nespremenjeni:

- povečanje obsega prometa,
- pritegnitev novih letalskih prevoznikov,
- vzpostavitev novih neposrednih letalskih povezav in
- ohranjanje sodelovanja z obstoječimi poslovnimi partnerji.

Med rezultati v letu 2010 in tudi v prejšnjih letih izvedenih trženjskih aktivnosti velja izpostaviti dve novi redni povezavi domačega prevoznika Adria Airways (med Marseillesom in Ljubljano ter med Banja Luko in Ljubljano). Zaradi aprilske prenove vzletno-pristajalne steze in vulkanskega prahu je bilo letališče zaprto polovico aprila, kar se je odrazilo v izpadu prometa in prihodka. Tako je tudi finski letalski prevoznik Finnair, ki leti le v poletni sezoni, leta 2010 z letenjem začel tri tedne pozneje kot v letu 2009. Povezava našega letališča s Helsinkimi je zanimiva za domače in tuje potnike, saj je letališče Helsinki Vantaa dobro izhodišče za polete v Azijo. Leta 2010 nam je v poletni sezoni uspelo pritegniti še enega nizkstroškovnega letalskega prevoznika, španski Vueling, ki je ob koncu junija začel dvakrat tedensko leteti na liniji Barcelona–Ljubljana. V primerjavi z drugimi letalskimi prevozniki je bil tudi leta 2010 zelo uspešen nizkstroškovni prevoznik easyJet, ki se poleg dobre zasedenosti letal lahko pohvali še z vzpostavitvijo nove letalske povezave s Parizom. Od decembra namreč trikrat tedensko leti v Pariz. Trenutno nas s pariškim letališčem Charles de Gaulle poleg easyJeta povezujeta še Adria Airways in Air France.

Sicer pa smo na področju trženja nadaljevali aktivnosti, ki smo jih izvajali že v preteklih letih. Na naše letališče smo z aktivnim sodelovanjem z organizatorji potovanj in oglaševanjem v njihovih katalogih privabljali potnike, ki sicer potujejo z letališč, ki so naša konkurenca. Na zamejskih trgih smo bili aktivni s tržnim komuniciranjem prek lokalnih medijev, velik del trženja naših storitev pa je potekal z neposrednim stikom z našimi obstoječimi in potencialnimi poslovnimi partnerji.

Nadaljevali smo tudi aktivnosti za pritegnitev prevoznikov, ki so v preteklosti že pokazali interes za vključitev našega letališča v njihovo mrežo letov, vendar letenja še niso vzpostavili. Glede prevoza tovora smo svoje aktivnosti usmerili v izboljšanje pogojev oziroma večjo kakovost storitev in iskanje novih povezav z bližnjim in daljnim vzhodom.

V razmerah, ko postajajo pritiski prevoznikov na cene stalnica in vlaganja v infrastrukturo nujnost, so komercialne storitve dobile še pomembnejšo vlogo, saj so zanesljiv vir sofinanciranja razvojnih projektov. Temu primerno smo poleg aktivnosti za ohranjanje obstoječih poslovnih partnerjev letališča pozornost usmerili tudi v pridobivanje podjetij in poslov, ki niso strogo povezana z dejavnostjo letališča, lahko pa izkoristijo tukajšnjo ugodno lokacijo in infrastrukturo.

V sodelovanju z našimi najemniki trgovskih in gostinskih prostorov ustvarjamo ponudbo, ki si jo potniki želijo. V letu 2010 smo postavili nov trgovski objekt (Odhodi-Schengen), prilagodili trgovsko in gostinsko ponudbo, zagotovili hitrejši prehod varnostne kontrole, oblikovali akcijo »Čekiraj se hitreje, kupuj ceneje« ter vdahnili nekaj vzdušja nakupovalnega središča ob gostinskih in trgovskih točkah (otroški kotički, stoli za masažo ...).

Področje skladiščnih storitev je bilo v letu 2010 še posebno močno izpostavljeno pritiskom. Ponudba sosednjih letališč in skladišč je konkurenčna, zato smo se srečali z odlivom dela tovora. V tesni povezavi s špeditskimi podjetji in s stimulatивно cenovno politiko in ponudbo dodatnih storitev nam je kljub temu uspelo ustvariti rast prihodka.

V segmentu oglaševanja smo se srečali z zaostrenimi varčevalnimi ukrepi družb zaradi oteženih gospodarskih razmer. Odzvali smo se s poslovno politiko partnerskega sodelovanja s kupci naših storitev, iskali nove, inovativnejše načine promocije družb ter vodili temo primerno cenovno politiko.

Na področju storitev parkiranja je bilo v preteklem letu še posebno veliko pozornosti posvečene ureditvi in nadzoru parkiranja na širšem območju letališča, kar je prispevalo k večjemu zadovoljstvu partnerjev in potnikov.

Načrti za leto 2011

Glede na spremenjeno tržno okolje, s katerim se srečujemo upravljalci letališč, dobivajo komercialne storitve vedno pomembnejšo vlogo. Zato je treba stalno iskati nove, zanimive in donosne komercialne dejavnosti, ki lahko zaživijo v letališkem okolju, obstoječim dejavnostim pa ponuditi okolje za razvoj, širitev in večjo uspešnost. Ciljni partnerji ne bodo več le družbe, ki so strogo vezane na letalstvo, pač pa tudi družbe, ki želijo izkoristiti ugodno lokacijo in infrastrukturo letališča za svoje poslovanje. Krepili bomo celosten pristop k obravnavi potnikov s poudarkom na dejstvu, da so ti tudi kupci komercialnih storitev, ki jih ponujamo.

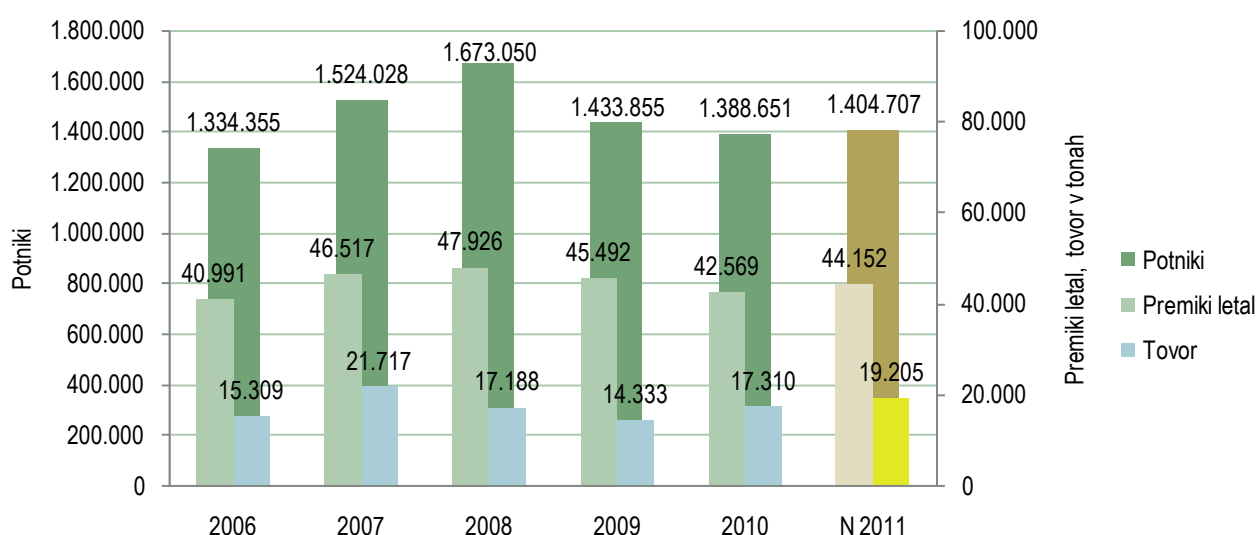
S projektom Airport City/Aeropolis, ki je ime za poslovno-logistični center in ga načrtujemo v srednjeročnem obdobju, želimo na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana privabiti gospodarske subjekte s področja turizma, skladiščenja, trgovine, logistike in drugih dejavnosti, povezanih z letališčem. Načrti predvidevajo tudi gradnjo poslovno-upravnih objektov s parkirišči, proizvodno-ekonomske objekte ter objekte za vzdrževanje letal in vzdrževalno dejavnost letališča. Svoje mesto bodo v letališkem mestu našli tudi hotelski kompleks, rekreacijski in športni objekti.

3.2.2 PROMET

Že navedeno dvotedensko zaprtje letališča zaradi obnove vzletno-pristajalne steze se odraža v podatkih o prometu v letu 2010; število oskrbljenih potnikov je za 3,2 odstotka nižje v primerjavi z letom 2009, število premikov letal pa je upadlo za 6,4 odstotka. Nasprotno se je v primerjavi z letom poprej za 20,8 odstotka povečala količina oskrbljenega tovora, predvsem na račun večje količine tovora, prepeljanega s kamioni, in zaradi novosti, ki jo predstavljata ladijski in cestni zbirni tovar.

V letu 2010 se je nadaljeval trend padanja obsega prometa iz leta 2009 (čeprav je bil upad bistveno nižji), vendar pa v preučevanem obdobju (2006–2010) še vedno dosegamo pozitivne povprečne letne stopnje rasti (pri potnikih in premikih letal 0,8 odstotka, pri tovoru pa 2,5 odstotka). Tu se bodo vrednosti trenda v letu 2011 v skladu z načrtom povišale (pri potnikih na 0,9 odstotka, pri premikih letal na 1,2, pri tovoru pa na 3,9 odstotka).

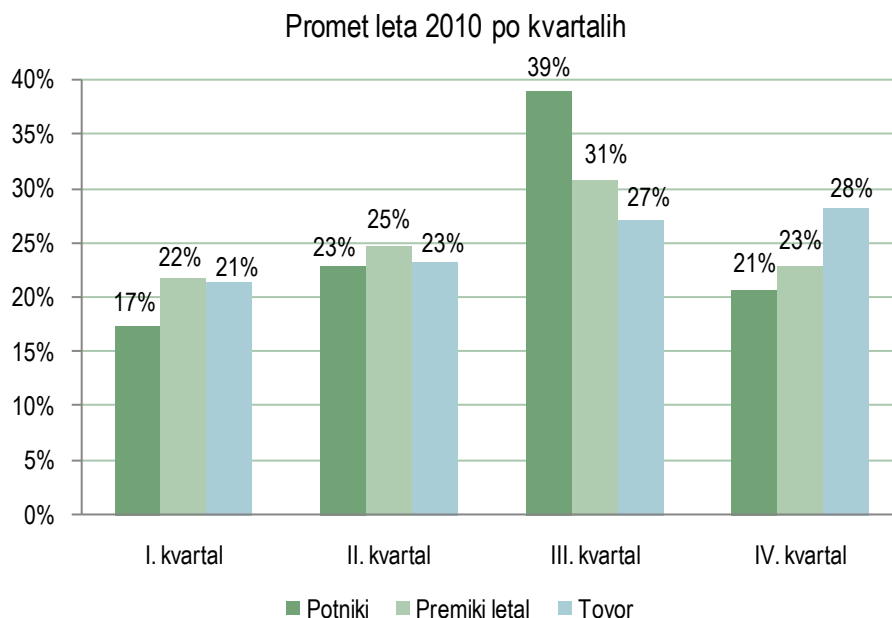
Pregled prometa po letih

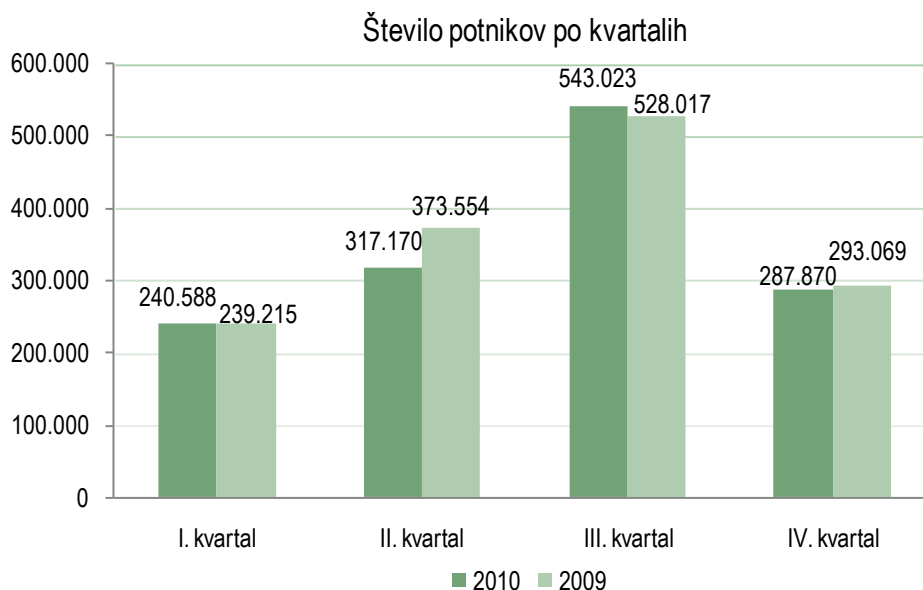
Podrobnejši podatki o prometu v letu 2010 po vrstah:

		Realizacija		Načrt	Indeksi		Deleži (v %)		
		1-12/10	1-12/09	N10	R10/R09	R10/N10	1-12/10	1-12/09	N10
1	POTNIKI	1.388.651	1.433.855	1.414.056	96,8	98,2	100,0	100,0	100,0
1.1	JAVNI PROMET	1.382.672	1.426.562	1.407.545	96,9	98,2	99,6	99,5	99,5
1.1.1	Domači prevozniki	1.074.697	1.086.236	1.083.763	98,9	99,2	77,4	75,8	76,6
1.1.2	Tuji prevozniki	307.975	340.326	323.782	90,5	95,1	22,2	23,7	22,9
1.2	SPLOŠNO LETALSTVO	5.572	6.152	5.543	90,6	100,5	0,4	0,4	0,4
1.2.1	Domači prevozniki	2.704	3.189	3.068	84,8	88,1	0,2	0,2	0,2
1.2.2	Tuji prevozniki	2.868	2.963	2.475	96,8	115,9	0,2	0,2	0,2
1.3	OSTALI	407	1.141	968	35,7	42,0	0,0	0,1	0,1
2	PREMIKI LETAL	42.569	45.492	43.773	93,6	97,2	100,0	100,0	100,0
2.1	JAVNI PROMET	28.836	32.170	31.829	89,6	90,6	67,7	70,7	72,7
2.1.1	Domači prevozniki	21.825	24.013	23.501	90,9	92,9	51,3	52,8	53,7
2.1.2	Tuji prevozniki	7.011	8.157	8.328	86,0	84,2	16,5	17,9	19,0
2.2	SPLOŠNO LETALSTVO	12.463	12.341	10.894	101,0	114,4	29,3	27,1	24,9
2.2.1	Domači prevozniki	10.757	10.654	9.406	101,0	114,4	25,3	23,4	21,5
2.2.2	Tuji prevozniki	1.706	1.687	1.488	101,1	114,7	4,0	3,7	3,4
2.3	OSTALI	1.270	981	1.050	129,5	121,0	3,0	2,2	2,4
3	TOVORNI PROMET (v tonah)	17.309,7	14.333,1	12.602,5	120,8	137,4	100,0	100,0	100,0
3.1	Letalo	6.576,9	6.449,7	5.758,4	102,0	114,2	38,0	45,0	45,7
3.2	Kamion	8.354,4	7.054,3	6.028,8	118,4	138,6	48,3	49,2	47,8
3.3	Pošta	721,6	814,3	800,3	88,6	90,2	4,2	5,7	6,4
3.4	Ostalo	1.656,8	14,8	15,0	11.194,6	11.045,3	9,6	0,1	0,1

Porazdelitev prometa v letu 2010 ponazarja *sezonskost poslovanja*. Pri potnikih in premikih letal smo dosegli vrhunec v tretjem kvartalu, medtem ko je teža oskrbljenega tovora naraščala skozi vse leto.

Skupno je bilo v letu 2010 prepeljanih 1.388.651 *potnikov* (98,2 odstotka letnega načrta). Zaostajanje za letom 2009 (3,2-odstotno) je (kot kaže tudi graf v nadaljevanju) posledica predvsem izpada prometa zaradi zaprtja letališča v aprilu. V prvem kvartalu letošnjega leta je bilo število oskrbljenih potnikov na lanskoletni ravni, medtem ko smo v tretjem kvartalu prepeljali za 2,8 odstotka več, v četrtem kvartalu pa za 1,8 odstotka potnikov manj kot leto poprej.

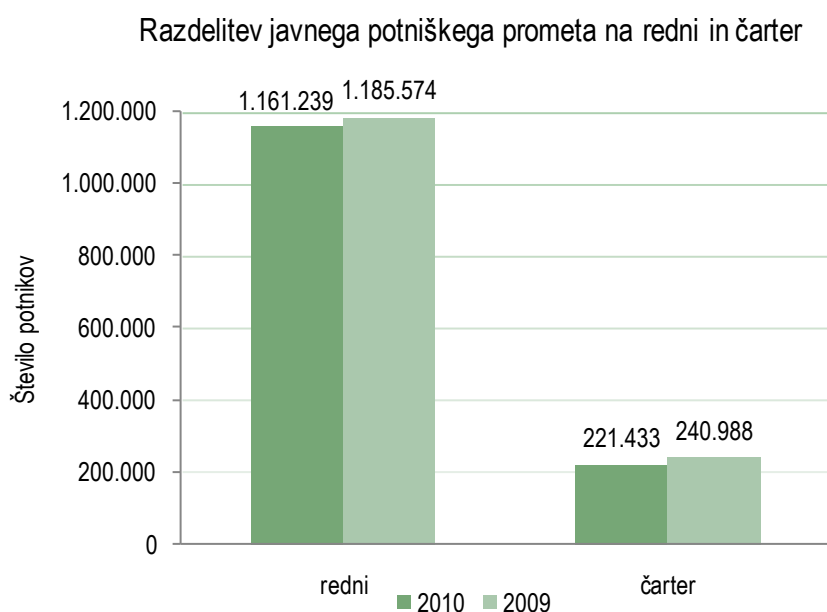

Kot posledica izpada prometa v aprilu in uvedenih ukrepov letalskih prevoznikov za racionalizacijo (ukinjanje letov, da bi se dosegla večja zasedenost letal) je skupno število *premikov letal* (42.569) za 2,8 odstotka nižje od letnega načrta, za letom 2009 pa kot že navedeno zaostaja za 6,4 odstotka.

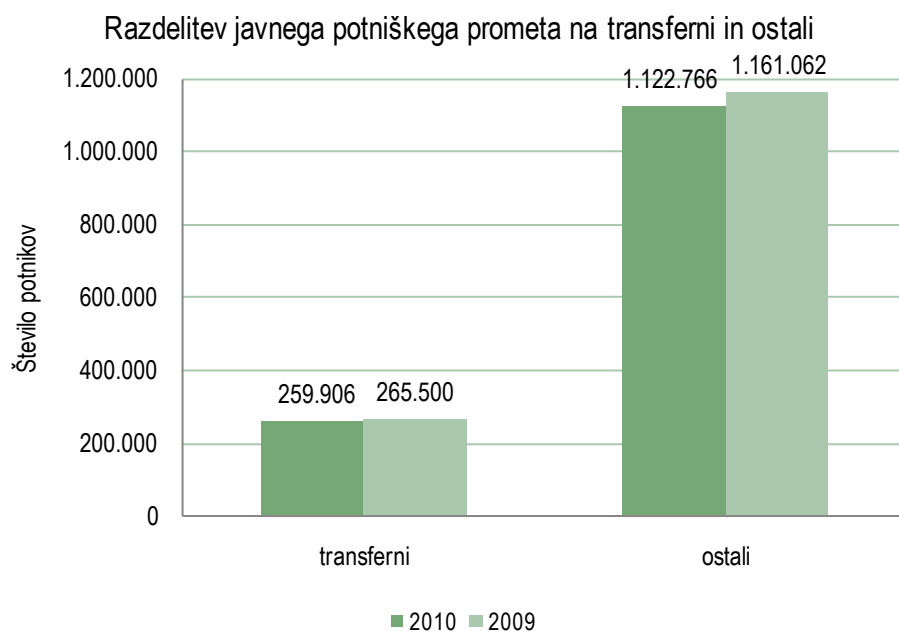
JAVNI POTNIŠKI PROMET

Večino prometa zajema javni potniški promet (99,6 odstotka oziroma 1.382.672 potnikov in 67,7 odstotka oziroma 28.836 premikov letal). Število prepeljanih potnikov je za 3,1 odstotka nižje v primerjavi z letom 2009 (kar je predvsem posledica zaprtja letališča v mesecu aprilu), letni načrt je dosežen 98,2-odstotno, medtem ko je število premikov letal manjše za 10,4 odstotka, letni načrt pa je dosežen 90,6-odstotno.

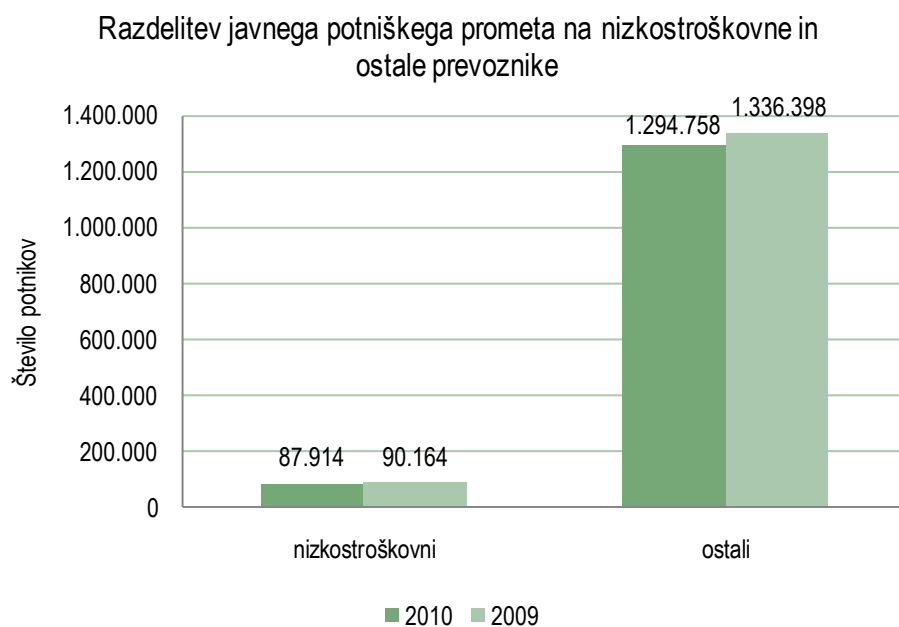
Delež potnikov na *rednih letih* je za 0,9 odstotne točke višji kot v letu 2009 in znaša 84,0 odstotka potnikov javnega prometa, preostalih 16,0 odstotka pa sestavljajo potniki na *čarterskih letih*. Glede na leto 2009 se je zmanjšalo število rednih (za 2,1 odstotka) in čarterskih potnikov (za 8,1 odstotka).

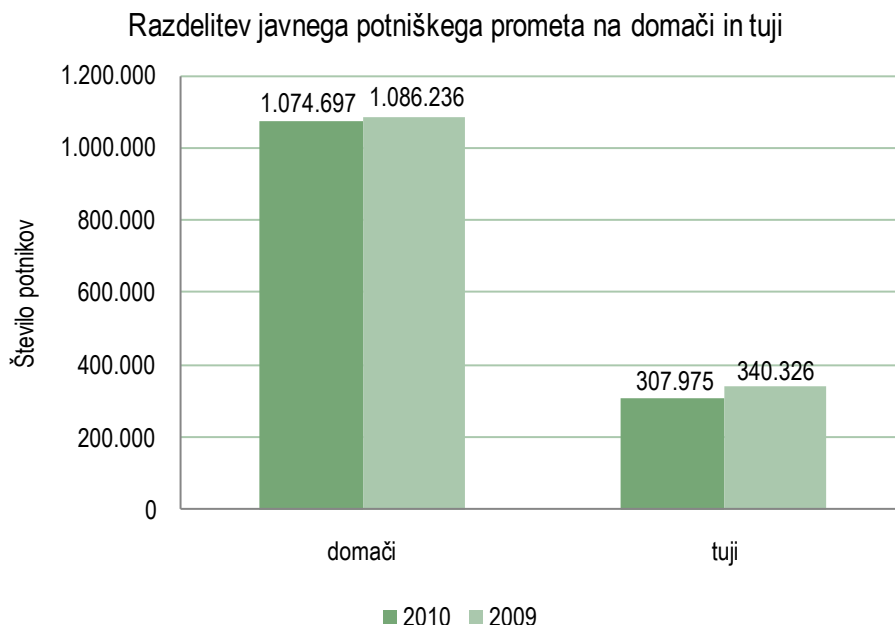
Delež *transfernih potnikov* v strukturi potnikov javnega prometa (18,8 odstotka) se je nekoliko povečal v primerjavi z deležem v letu 2009 (18,6 odstotka). Glede na leto 2009 se je zmanjšalo tako število *transfernih* (za 2,1 odstotka) in *ostalih potnikov* (za 3,3 odstotka).

Delež v strukturi potnikov javnega prometa je v primerjavi z letom 2009 ostal nespremenjen pri *nizkostoškovnih letalskih prevoznikih*, ki so v letu 2010 prepeljali 6,4 odstotka vseh potnikov javnega prometa. Število potnikov *nizkostoškovnih prevoznikov* se je znižalo za 2,5 odstotka, medtem ko je število potnikov *ostalih prevoznikov* upadlo za 3,1 odstotka.

Upad potnikov *domačega letalskega prevoznika* je bil glede na leto 2009 1,1-odstoten, medtem ko je bil pri *tujih prevoznikih* 9,5-odstoten. Navedeno se je odrazilo v rasti deleža potnikov, prepeljanih z domačim prevoznikom, in upadu deleža potnikov, prepeljanih s tujimi letalskimi prevozniki.

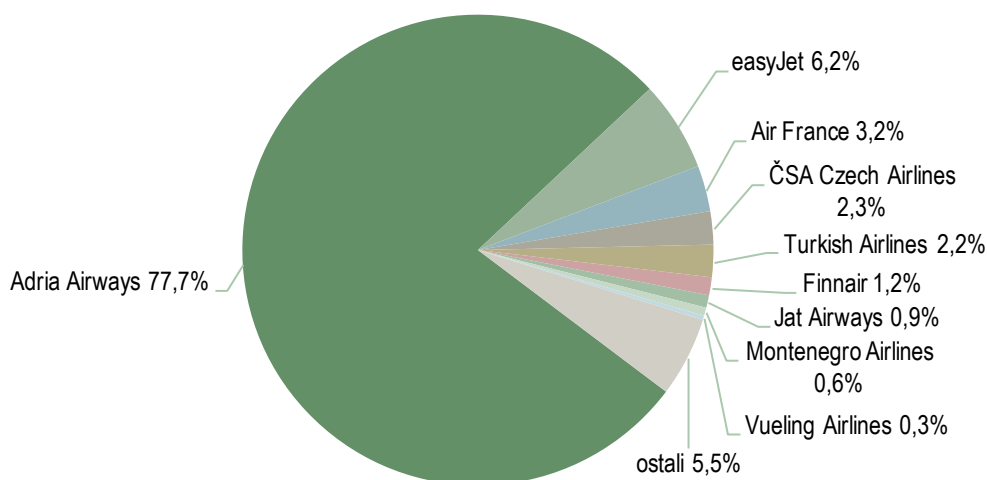

Pregled po prevoznikih in destinacijah

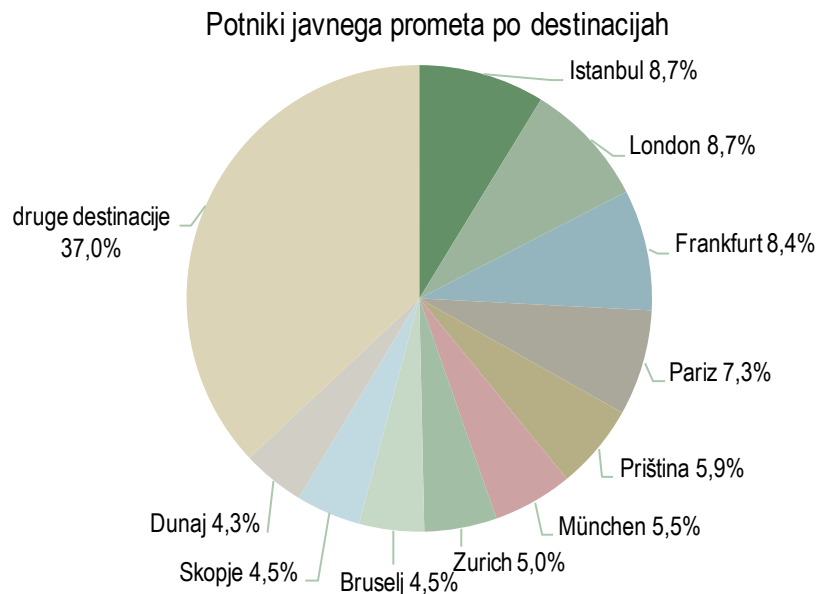
Največji delež javnega potniškega prometa je opravil *domači letalski prevoznik Adria Airways*, ki je v letu 2010 prepeljal 77,7 odstotka vseh potnikov javnega potniškega prometa, kar je za 1,6 odstotne točke več kot v letu 2009. Število potnikov je zmanjšal za 1,1 odstotka, število premikov letal pa za 8,8 odstotka.

Razen prevoznikov *Montenegro* in *Turkish Airlines*, ki sta število potnikov v primerjavi z letom 2009 povečala oziroma ohranila na enaki ravni, je pri drugih tujih letalskih prevoznikih število potnikov upadlo (v skupnem za 9,5 odstotka). Podobno je s premiki letal, kjer je 14,0-odstotni upad posledica že navedenih aktivnosti letalskih prevoznikov zaradi racionalizacije.

Potniki javnega prometa po prevoznikih

Med 29 destinacijami, ki so jih v letu 2010 izbirali potniki javnega prometa, so s tretjinskim skupnim deležem prevladovali Istanbul, London, Frankfurt in Pariz.

Splošno letalstvo

Zaprtje letališča v mesecu aprilu je vplivalo tudi na obseg prometa v segmentu splošnega letalstva, pri čemer je opazna tudi sprememba v strukturi letal (povečanje števila manjših letal in upad števila večjih letal). Skupno število potnikov v letu 2010 je za 9,4 odstotka nižje v primerjavi z letom 2009, s tem da je upadlo predvsem število domačih potnikov (za 15,2 odstotka), medtem ko je pri tujih potnikih ugotovljen 3,2 odstotni upad. Nasprotno pa je bilo premikov letal za 1,0 odstotka več. Za 1,0 odstotka se je povečalo število premikov domačih prevoznikov, tujci pa so število premikov povečali za 1,1 odstotka.

Doseganje načrta je v segmentu splošnega letalstva zadovoljivo. Letni načrt pri potnikih presegamo za 0,5 odstotka, pri premikih letal pa je presežen za 14,4 odstotka.

Tovorni promet

Pozitiven trend je bil v letu 2010 dosežen pri tovrnem prometu, katerega količina (17.309,7 ton) se je v primerjavi z letom 2009 povečala za 20,8 odstotka. Povečanje sta dosegla letalski (za 2,0 odstotka več kot v letu 2009) in kamionski tovor (za 18,4 odstotka več), medtem ko je bilo pošte za 11,4 odstotka manj kot v letu 2009. Ugodno je tudi doseganje oziroma preseganje načrtovanih količin oskrbljenega tovora (letni načrt je presežen za 37,4 odstotka).

Oskrba ladijskega in cestnega zbirnega tovora v letu 2010 ni bila načrtovana in je novo pridobljen posel (od maja 2010 naprej smo ga oskrbeli 1.657 ton). Sicer pa so v obravnavanem obdobju letalski tovorni promet z rednimi kamionskimi linijami nadaljevali prevozniki Air France, Austrian Airlines (slednji do vključno meseca junija) ter Lufthansa, z občasnimi prevozi pa Korean Air, Cargolux, CSA Airlines, Adria Airways in drugi. Med prevozniki hitre pošte, ki so prisotni na našem letališču, sta poleg DHL še posebno pomembna UPS in TNT, ki naše letališče uporabljata tudi kot vozlišče za jugovzhodno Evropo.

Načrti za leto 2011

Načrt prometa za leto 2011 je izdelan na podlagi objavljenih vozni redov letalskih družb, upošteva trende v letalskem prometu v svetu, Evropi in pri nas. Upoštevana so tudi globalne gospodarske, naftne in druge predvidene spremembe ter razvoj letalskega turizma kot panoge, pa tudi načrti, ki jih ima za leto 2011 domači prevoznik.

V letu 2011 ne pričakujemo bistvenih sprememb v gospodarskih razmerah, kljub temu pa je načrtovani obseg prometa nad obsegom iz leta 2010. Domači prevoznik načrtuje spremembo flote (manjša letala), med tujimi prevozniki pa je easyJet že v decembru 2010 uvedel novo linijo (Paris Charles de Gaulle). Z letenjem na naše letališče je v februarju 2011 prenehal letalski prevoznik Jat Airways, načrtujemo pa tudi manjši obseg prometa tujih čarterskih prevoznikov.

Podrobnejši podatki o načrtovanem prometu za leto 2011 so:

- oskrbeli bomo 1.404.707 potnikov, kar je za 1,2 odstotka več v primerjavi z letom 2010,
- načrtujemo 44.152 premikov letal, kar je za 3,7 odstotka več glede na število premikov letal v letu 2010 ter
- oskrbeli bomo 19.205 ton tovora, kar je za 10,9 odstotka več kot smo ga oskrbeli v letu 2010.

3.3 ANALIZA POSLOVANJA

3.3.1 POSLOVNI IZID

Kljub spodbudnim informacijam, kot so vračanje nekaterih prevoznikov (Finnair in Vueling) ter dodajanje novih letalskih povezav (easyJet in Adria Airways), je bilo poslovno leto 2010 za Aerodrom Ljubljana eno najtežjih doslej. Glavni razlog je v težavah v poslovanju našega največjega poslovnega partnerja, ki so se nakazovale že v pomladnih mesecih lanskega leta. Glede na to smo v avgustu 2010 sprejeli rebalans poslovnega načrta, v katerem smo predvideli določena sredstva za trženjske aktivnosti, ki smo jih načrtovali v sodelovanju z domačim letalskim prevoznikom, vendar pa niso bili realizirani, ker prevoznik ni izpolnil pogojev.

Poslovno leto smo končali z ustvarjenimi prihodki v višini 33.884 tisoč evrov. Ti so kljub izpadu v višini 1 milijon evrov zaradi zaprtja letališča v času obnove vzletno-pristajalne steze le za 0,3 odstotka nižji v primerjavi z ustvarjenimi v letu 2009 in so na nivoju poslovnega načrta. Poslovni odhodki v višini 28.011 tisoč evrov zaradi oblikovanja dodatnih popravkov vrednosti terjatev do našega največjega poslovnega partnerja v višini 1.232 tisoč evrov za 5,8 odstotka presegajo poslovne odhodke leta 2009, vendar zaradi že navedenih nerealiziranih odhodkov za trženje za 6 odstotkov zaostajajo za poslovnim načrtom. Navedeno se odraža v poslovnem izidu iz poslovanja (5.873 tisoč evrov), ki sicer presega načrtovanega (4.188 tisoč evrov), za ustvarjenim v letu 2009 pa zaostaja za 21,6 odstotka.

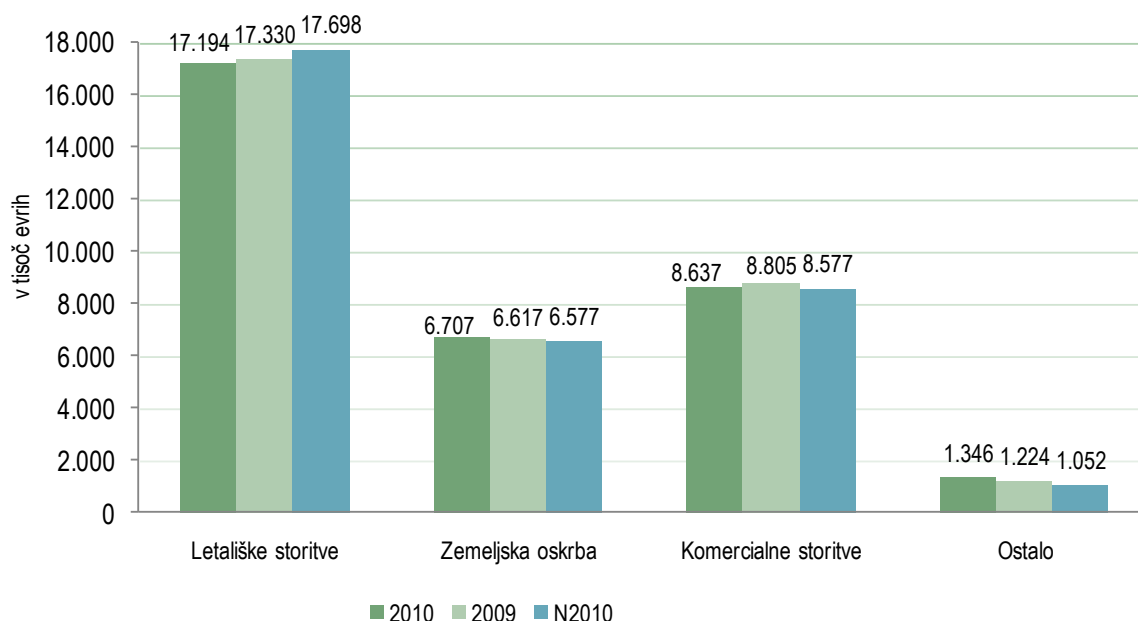
V letu 2010 smo ustvarili za 1.315 tisoč evrov finančnih prihodkov, vendar pa zaradi opravljenih slabitev finančnih naložb (1.873 tisoč evrov) realizirali neto finančne odhodke v višini 619 tisoč evrov. Kljub temu je poslovni izid pred obdavčitvijo (5.254 tisoč evrov) za 0,3 odstotka nad poslovnim načrtom, za 2,1 odstotka pa presegamo tudi načrtovani čisti poslovni izid, ki znaša 4.275 tisoč evrov.

	2010	2009	v evrih N 2010
Poslovni prihodki	33.883.853	33.976.290	33.904.173
Poslovni odhodki	28.011.335	26.483.717	29.811.854
Poslovni izid pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA)	12.468.080	13.750.589	10.957.977
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	5.872.518	7.492.573	4.092.319
Poslovni izid pred obdavčitvijo	5.253.606	7.664.918	5.235.591
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	4.275.460	6.109.142	4.188.472

Poslovni prihodki

Navedli smo že, da so v letu 2010 ustvarjeni poslovni prihodki v višini 33.884 tisoč evrov na nivoju načrtovanih (zaostajajo za 0,1 odstotka), kljub izpadu zaradi obnove vzletno-pristajalne steze (okvirno en milijon evrov) pa so od ustvarjenih v letu 2009 nižji le za 0,3 odstotka.

Poslovni prihodki po vrstah storitev

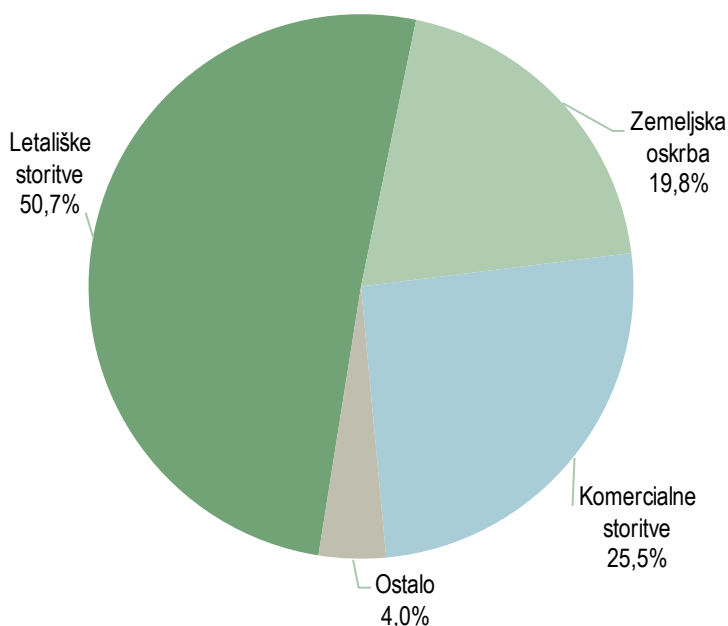

Letni načrt smo presegli v segmentu *storitev zemeljske oskrbe* (za 2,0 odstotka) ter pri prihodkih od *komercialnih storitev* (za 0,7 odstotka), medtem ko so ustvarjeni prihodki od *letaliških storitev* za 2,8 odstotka nižji od načrtovanih. V primerjavi z letom 2009 je bilo povečanje doseženo le pri prihodkih od storitev zemeljske oskrbe (večji za 1,4 odstotka), medtem ko so prihodki od letaliških storitev nižji za 0,8, prihodki od komercialnih storitev pa za 1,9 odstotka). Poleg že navedenega dvotedenskega zaprtja letališča zaradi prenove vzletno-pristajalne steze v aprilu so na višino ustvarjenih prihodkov negativno vplivali tudi manjše število premikov letal v javnem prometu (prenehanje letenja madžarskega letalskega prevoznika Malev, poznejši začetek letenja prevoznika Finnair in znižanje števila letov prevoznikov Turkish, Jat Airways in Air France) in ukinitve nekaterih linij domačega letalskega prevoznika Adrie Airways (Stockholm in Bukarešta). Da bi dosti večjo zasedenost letal, so prevozniki nadomeščali večja letala z manjšimi, kar prav tako negativen vpliva na višino realiziranih prihodkov (cena storitve pristanka in zemeljske oskrbe je vezana na težo letala).

V segmentu *komercialnih storitev* so pomembnejši prihodki od najemnin, parkirnin, storitev skladiščenja in oglaševanja, s katerimi smo v letu 2010 ustvarili skupno 91,9 odstotka vseh komercialnih prihodkov. Pri storitvah skladiščenja (1.719 tisoč evrov) je letni načrt presežen za 8,3 odstotka, za 1,8 odstotka pa smo presegli tudi prihodke, ustvarjene v letu 2009. Prihodki od najemnin (3.280 tisoč evrov) so na nivoju letnega načrta (za ustvarjenimi v letu poprej zaostajamo za 2,4 odstotka), medtem ko je pri prihodkih od parkirnin (2.232 tisoč evrov) in oglaševanja (705 tisoč evrov) zaostajanje za letnim načrtom malenkost večje (za 2,5 oziroma 7,3 odstotka).

V *strukturi ustvarjenih poslovnih prihodkov* v letu 2010 ni bistvenih odstopanj od načrta, prav tako pa ni prišlo do pomembnih sprememb glede na preteklo leto. Dobro polovico poslovnih prihodkov zavzemajo letališke storitve, med katere spadajo storitve pristanka, centralizirane infrastrukture, potniškega servisa ter varnostnih pregledov in varovanja. Prihodkov od storitev zemeljske oskrbe je slaba petina, prihodkov od komercialnih storitev, katerih pretežni del se nanaša na parkirnine, oglaševanje, najemnine in skladiščenje, pa dobra četrtina.

Poslovni prihodki v letu 2010

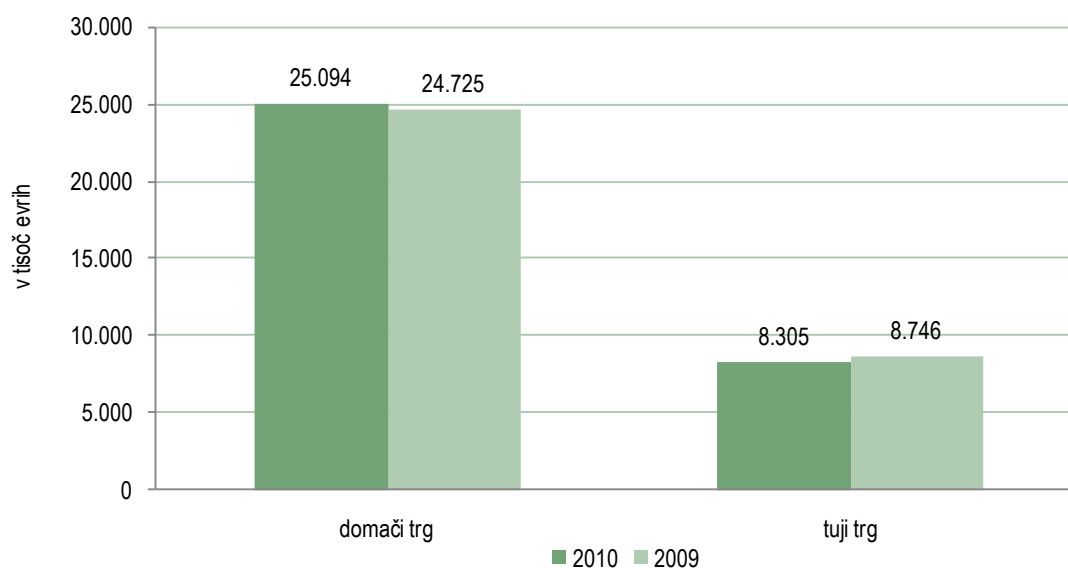

Prihodki od prodaje po trgih

Prihodki od prodaje (33.399 tisoč evrov) so v letu 2010 predstavljali 98,6 odstotka vseh poslovnih prihodkov in so v primerjavi z letom poprej nižji za 0,2 odstotka, medtem ko je letni načrt dosežen 99,4-odstotno.

Tri četrtine (75,1 odstotka) smo ustvarili s prodajo na domačem trgu (letni načrt je za 1,4 odstotka presežen, za 1,5 odstotka pa so preseženi tudi ustvarjeni prihodki v letu 2009), preostanek 24,9 odstotka prihodkov od prodaje pa predstavljajo prihodki od prodaje na tujih trgih (6,3 odstotka manj v primerjavi z letnim načrtom in 5,0 odstotka manj v primerjavi z ustvarjenimi v letu 2009).

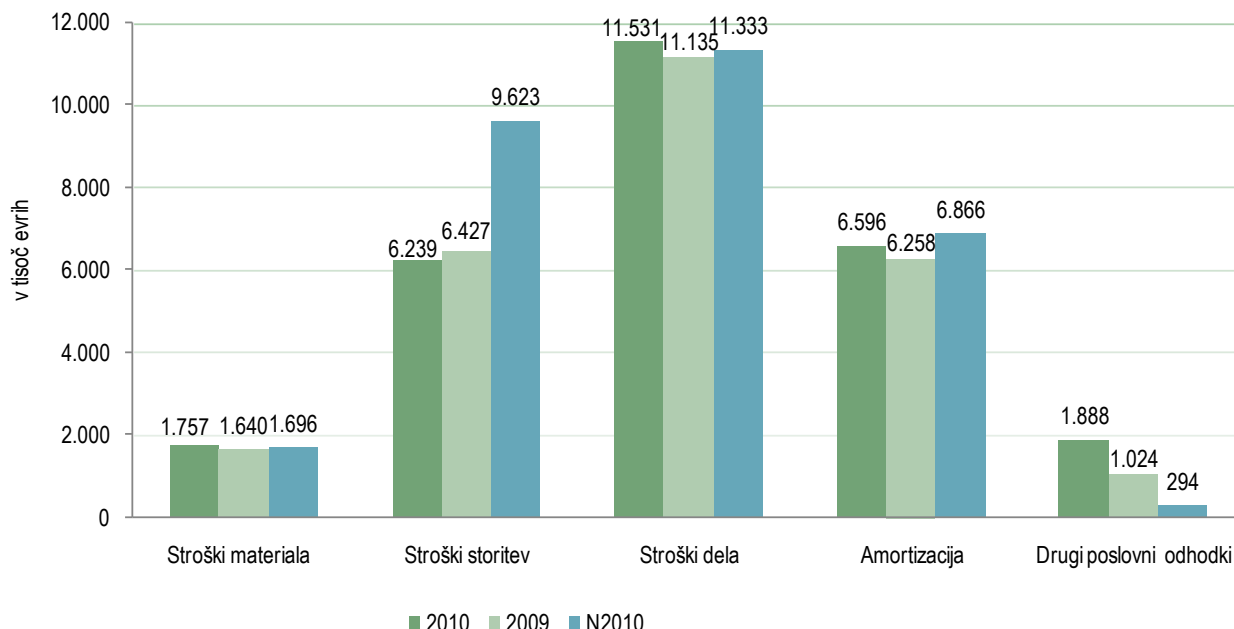
Poslovni prihodki po trgih

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki v višini 28.011 tisoč evrov predvsem na račun že omenjenega oblikovanja popravkov vrednosti terjatev za 5,8 odstotka presegajo realizirane v letu 2009, zaradi nerealiziranih odhodkov iz naslova načrtovanih trženjskih aktivnosti pa za načrtovanimi zaostajajo za 6,0 odstotka.

Poslovni odhodki po vrstah

Pomembno zaostajanje realiziranih odhodkov za načrtovanimi je bilo doseženo pri *stroških storitvah*; ti so za 35,2 odstotka oziroma 3,4 milijona evrov nižji v primerjavi z načrtovanimi. Večji del tega zneska se nanaša na prihranke pri stroških trženja (ti namreč v navedenem znesku niso bili realizirani, ker pogodbeni partner ni izpolnil pogojev), manjše prihranke smo dosegli tudi pri stroških vzdrževanja in stroških storitev varovanja.

Nižji od načrtovanega je tudi strošek *amortizacije*, kar je posledica dejstva, da so v letu 2010 izvedena vlaganja v objekte in opremo nižja od načrtovanih, dodatno pa gre še za časovni zamik realizacije nekaterih vlaganj v poznejše mesece, kot je bilo predvideno v načrtu za leto 2010.

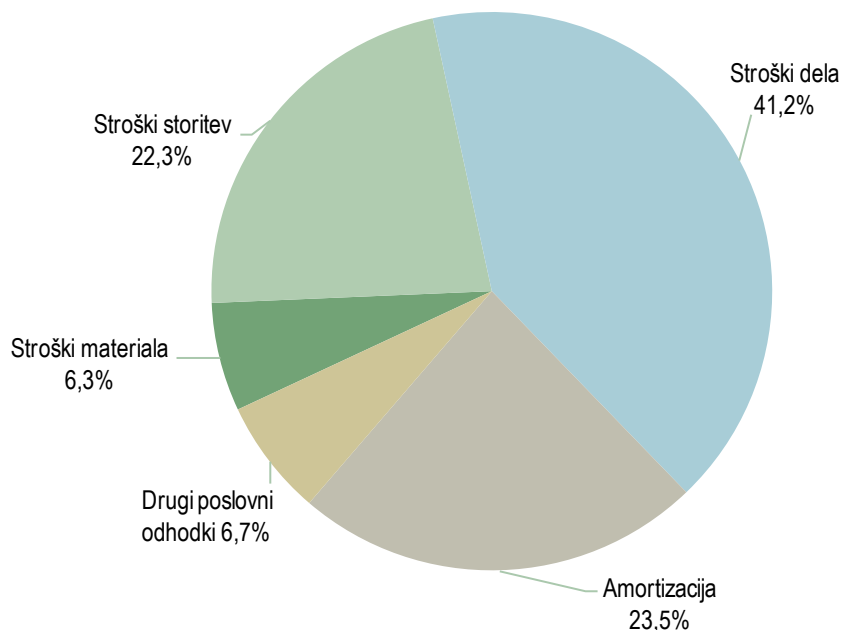
Stroški dela načrtovane presegajo za 198 tisoč evrov, kar je povezano z izvedbo programa presežnih delavcev (odpravnine po zakonu so znašale 204 tisoč evrov, število zaposlenih pa se je iz tega naslova zmanjšalo za 12).

Pomembno povečanje v primerjavi z letom 2009 in z načrtom je doseženo v postavki *drugi poslovni odhodki*, kar je posledica oblikovanja dodatnih popravkov vrednosti terjatev do našega največjega poslovnega partnerja v višini 1.232 tisoč evrov (vezano na finančno situacijo partnerja).

V *strukturi poslovnih odhodkov* z 41,2-odstotnim deležem prevladujejo stroški dela, sledi amortizacija (23,5-odstotni delež), stroški storitev (22,3-odstotni delež), drugi poslovni odhodki (6,7-odstotni delež) in stroški materiala (6,3-odstotni delež). Delež drugih poslovnih odhodkov se je povečal za 2,8 odstotne točke, medtem ko je delež drugih kategorij poslovnih odhodkov, razen stroškov materiala, upadel.

Poslovni odhodki v letu 2010

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)

V letu 2010 ustvarjeni poslovni izid iz poslovanja (EBIT) v višini 5.873 tisoč evrov sicer kljub dodatnim oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev predvsem zaradi nerealiziranega povečanja stroškov trženja presega načrtovanega (4.092 tisoč evrov), za 21,6 odstotka pa zaostaja za ustvarjenim v letu 2009.

Finančni prihodki in odhodki

Ustvarili smo za 1.315 tisoč evrov finančnih prihodkov, katerih pretežni del se nanaša na obresti (948 tisoč evrov) in dividende (367 tisoč evrov). V primerjavi z načrtom so višji za 11,3 odstotka, zaradi nižjih obrestnih mer in predvsem zaradi vlaganj v nove objekte in opremo pa za realiziranimi v letu 2009 zaostajajo za 10,5 odstotka.

Zaradi opravljenih slabitev finančnih naložb v skupni višini 1.873 tisoč evrov smo pomembno odstopanje od načrta realizirali pri finančnih odhodkih, ki skupaj znašajo 1.934 tisoč evrov. V letu 2010 je bila na podlagi ustreznega testa slabitve oslabiljena naložba v družbo Adria Airways Tehnika, d. d., v znesku 1.654 tisoč evrov, zaradi stečaja izdajatelja pa tudi naložba v obveznice Poteza naložbe (166 tisoč evrov).

Čisti poslovni izid

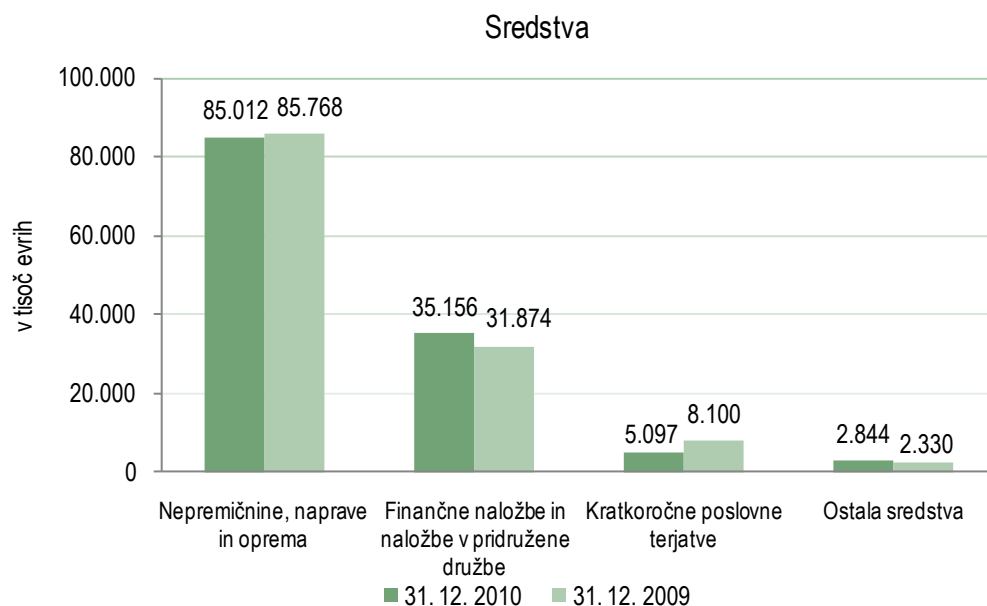
Rezultat ustvarjenih prihodkov in odhodkov je čisti poslovni izid v višini 4.275 tisoč evrov, ki je kljub opravljenim slabitvam finančnih naložb za 2,1 odstotka nad načrtovanim, predvsem zaradi oblikovanja popravkov vrednosti terjatev in opravljenih slabitev finančnih naložb pa za 30,0 odstotka zaostaja za ustvarjenim v letu 2009.

3.3.2 BILANCA STANJA

Bilančna vsota je na dan 31. 12. 2010 znašala 128.108 tisoč evrov, kar je na ravni zadnjega dne leta 2009.

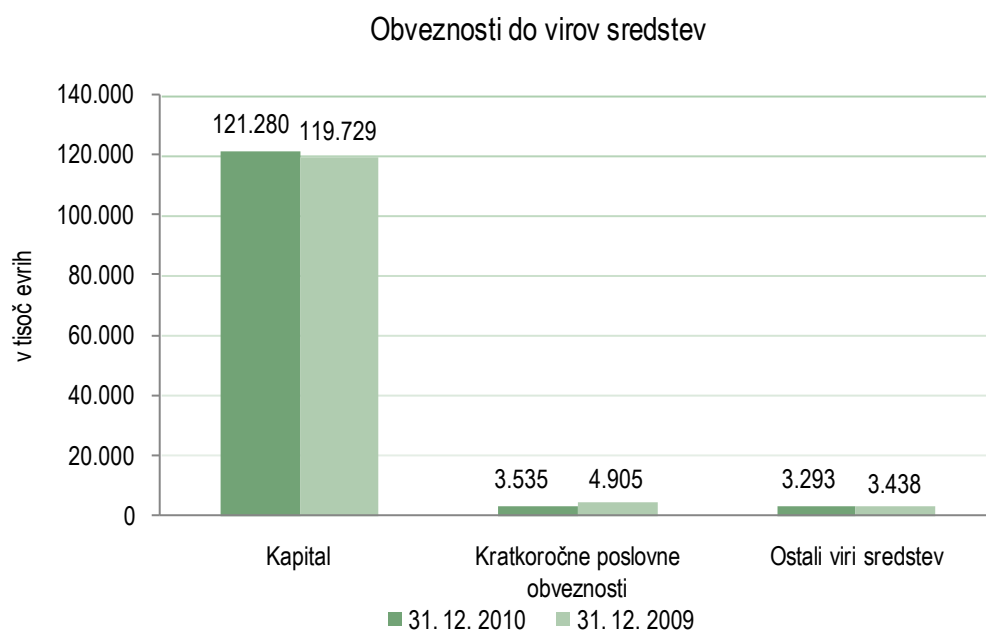
V strukturi sredstev prevladujejo dolgoročna sredstva s 83,8-odstotnim deležem, kratkoročna sredstva pa predstavljajo 16,2 odstotka bilančne vsote. V primerjavi s stanjem na začetku leta se je povečala vrednost finančnih naložb in naložb v pridružene družbe (konverzija terjatev do našega največjega poslovnega partnerja v naložbo v pridruženo družbo), rahlo

je upadla vrednost nepremičnin, naprav in opreme, zaradi že omenjene konverzije pa je upadla vrednost kratkoročnih poslovnih terjatev.

Struktura *obveznosti do virov sredstev* odraža finančno stabilnost družbe. S 94,7-odstotnim deležem prevladuje kapital, 2,4 odstotka predstavljajo dolgoročne obveznosti, 2,9 odstotka pa kratkoročne obveznosti. Družba nima obveznosti iz financiranja. V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2009 se je povišala vrednost kapitala, medtem ko se je za 4,2 odstotka znižala vrednost dolgoročnih obveznosti (predvsem na račun znižanja rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev), za 27,9 odstotka pa vrednost kratkoročnih poslovnih obveznosti (predvsem zaradi znižanja kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev).

Ustrezna je tudi kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev, ki na dan 31. 12. 2010 znaša 1,129, kar je enako kot na dan 31. 12. 2009.

3.3.3 FINANČNO UPRAVLJANJE

Na dan 31. 12. 2010 je družba razpolagala s kratkoročnimi finančnimi naložbami in denarnimi sredstvi v skupni višini 15.258 tisoč evrov. Družba je v letu 2010 ohranila dobro likvidnostno situacijo ob tekočem poravnavanju obveznosti do dobaviteljev ter financiranju investicij z lastnimi viri (skupna vrednost naložb v objekte in zemljišča, računalniško opremo in opremo za potrebe dejavnosti v letu 2010 znaša 5.843 tisoč evrov).

Finančna politika družbe je bila vedno konservativna, z visokim deležem lastniškega kapitala. Investicije, izvedene v preteklih letih, so bile financirane z lastnimi viri, tako da družba ni zadolžena. Poslovne obveznosti, ki jih ima družba na dan 31. 12. 2010, se večinoma nanašajo na tekoče obveznosti do dobaviteljev, obveznosti za odloženi davek ter tekoče obveznosti do zaposlenih. Pri nalaganju prostih denarnih sredstev zasledujemo optimalno kombinacijo razpršenosti, varnosti in donosnosti naših finančnih naložb.

Možnosti pridobivanja zunanjih finančnih virov (posojil) glede na trenutne razmere na finančnih trgih in bonitetne ocene družbe še vedno ocenjujemo kot dobre, določen del denarnih sredstev, naložen v depozitih pri bankah, pa predstavlja kakovostno likvidnostno rezervo. Težav s kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnostjo družba trenutno nima in jih tudi v letu 2011 ob predpostavki, da bo naš največji poslovni partner redno plačeval, ne pričakujemo.

3.3.4 DENARNI TOKOVI

	v evrih	
	2010	2009
Začetno stanje denarnih sredstev	286.033	498.796
Denarni tokovi pri poslovanju	12.867.688	10.731.947
Denarni tokovi pri naložbenju	-10.313.727	-9.312.203
Denarni tokovi pri financiranju	-2.588.451	-1.632.507
Končno stanje denarnih sredstev	251.543	286.033

3.3.5 KAZALNIKI POSLOVANJA

	2010	2009
Delež EBITDA v poslovnih prihodkih*	0,368	0,405
Delež EBIT v poslovnih prihodkih**	0,173	0,221

* (poslovni izid iz poslovanja + amortizacija) / poslovni prihodki

** poslovni izid iz poslovanja / poslovni prihodki

Upad vrednosti obeh kazalnikov, prikazanih v tabeli, je posledica upada poslovnih prihodkov in dejstva, da nam v kategoriji stroškov (tudi kot rezultat oblikovanja popravkov vrednosti terjatev) ni uspelo doseči enakega znižanja, kot je bilo realizirano pri prihodkih. Kljub upadu v letu 2010 glede na leto 2009 sta vrednosti obeh kazalnikov še vedno dokaj ugodni.

	2010	2009
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,210	1,283
Koeficient celotne gospodarnosti	1,175	1,276

Manjši upad v kategoriji poslovnih odhodkov v primerjavi s poslovnimi prihodki se odraža v zmanjšanju koeficienta gospodarnosti poslovanja (izračunan je kot razmerje med poslovnimi prihodki in odhodki).

Dodatno na upad vrednosti koeficienta celotne gospodarnosti (ki je izračunan kot razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki) poleg opisanega v prejšnjem odstavku vplivajo še opravljene slabitve finančnih naložb, ki so se odrazile v povečanju finančnih odhodkov (točka 5.1.3 Računovodskega poročila).

	2010	2009
Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev	1,129	1,129
Stopnja lastniškosti financiranja	0,947	0,935

Visok delež kapitala v pasivi (stopnja lastniškosti financiranja) kaže na nezadolženost družbe in njeno finančno varnost. Kapital zadostuje za financiranja vseh dolgoročnih in tudi dela kratkoročnih sredstev.

3.3.6 NAČRTI ZA LETO 2011

Načrt prihodkov za leto 2011 je izdelan upoštevaje načrtovani obseg prometa, asortiment načrtovanih storitev ter predvideni nivo doseganja cen storitev. Načrt je izdelan ob predpostavki normalnega poslovanja našega največjega poslovnega partnerja (realizacija načrtovanega obsega prometa in redno plačevanje).

V letu 2011 načrtujemo poslovne prihodke v višini 32,2 milijona evrov, kar je za 5,0 odstotka manj v primerjavi z letom 2010. Nižji načrtovani prihodki so posledica več razlogov: prenehanja letenja prevoznika Jat Airways v februarju 2011, manjšega števila predvidenih čarter letov tujih prevoznikov v poletni sezoni ter načrtovane spremembe v strukturi letal domačega letalskega prevoznika (večji delež manjših letal).

Poslovni odhodki bodo v letu 2011 pod stalnim nadzorom in jih bomo tekoče prilagajali razmeram na trgu glede obsega prometa in tekoče likvidnostne situacije v družbi. Načrtujemo jih v višini 26,8 milijona evrov in so za 4,4 odstotka nižji v primerjavi z letom 2010. Stroški materiala in storitev bodo ostali na nivoju leta 2010, stroški amortizacije bodo višji za 1,4 odstotka, stroški dela pa za 1,7 odstotka (kar je vezano na večji načrtovani obseg rednega dela zaradi zmanjšanja obsega dela prek agencije za zaposlovanje, pri čemer v letu 2011 ne načrtujemo povečanja števila zaposlenih).

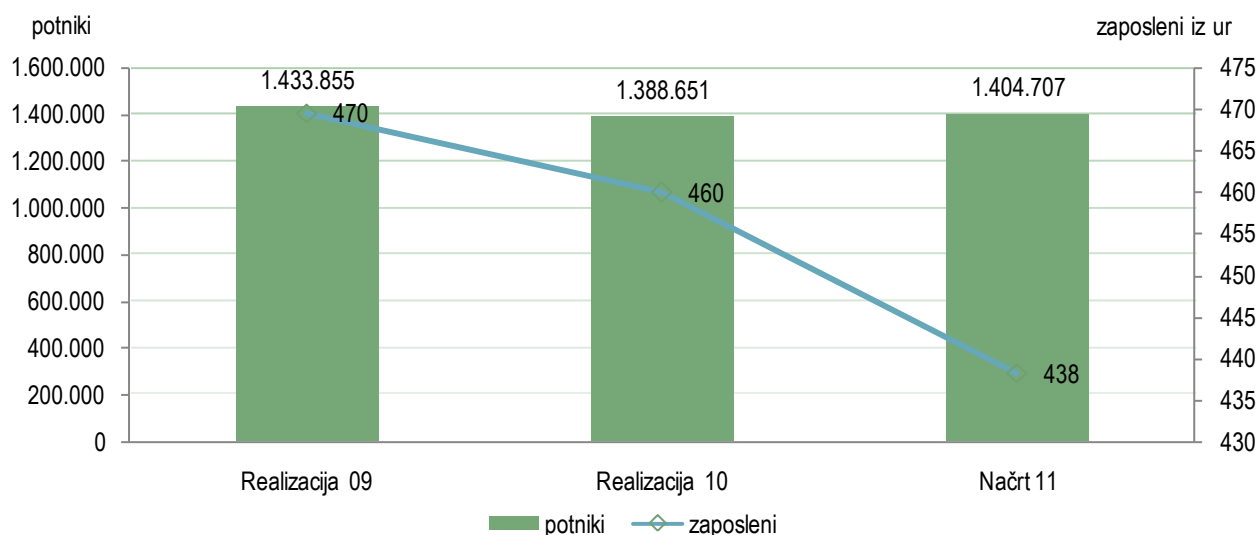
Poslovni izid iz poslovanja pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) bo predvidoma za 3,1 odstotka, poslovni izid iz poslovanja (EBIT) pa za 8,1 odstotka nižji v primerjavi z doseženim v letu 2010. Čisti poslovni izid iz poslovanja bo v letu 2011 predvidoma dosegel 5 milijonov evrov, kar je za 17,1 odstotka več v primerjavi z doseženim v letu 2010. V povečanju načrtovanega čistega poslovnega izida se odražajo opravljene slabitve finančnih naložb v letu 2010.

3.4 ZAPOSLENI

Prilagajanje števila zaposlenih zmanjšanemu obsegu prometa

Vpliv neugodnih gospodarskih razmer se je nadaljeval tudi v leto 2010, zato smo skladno z gospodarskimi razmerami, podobno kot v letu 2009, zagotavljali čim večjo fleksibilnost kadrov. Sodelovali smo z agencijo za zaposlovanje, z delodajalci, ki večinoma zaposlujejo v zimskem času, zaposlovali za določen čas in sodelovali s študenti v okviru študentskega dela.

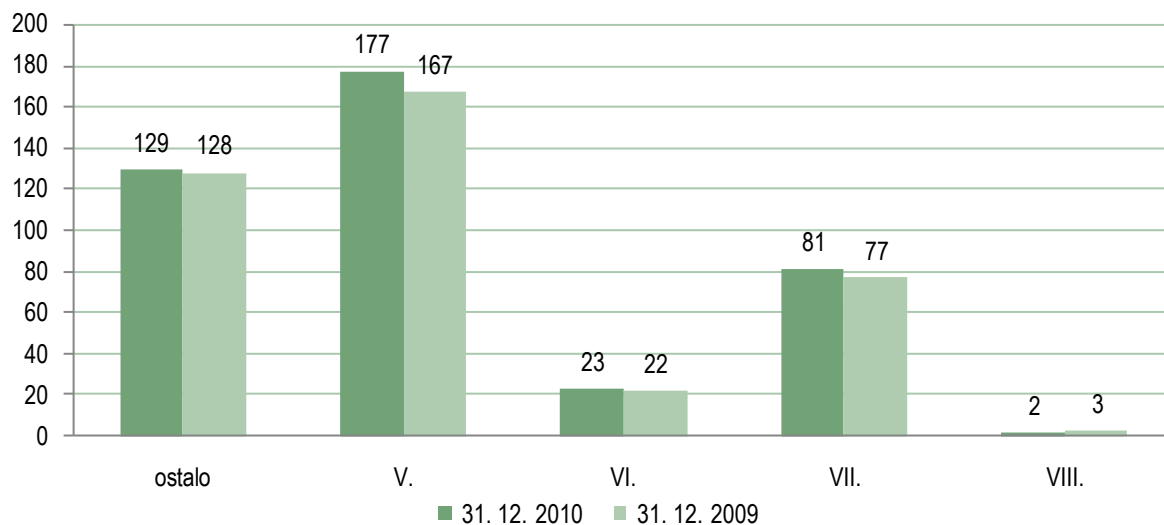
Na dan 31. 12. 2010 je bilo v družbi 412 zaposlenih (skupaj z zaposlenimi prek agencije za zaposlovanje 413), medtem ko jih je bilo na dan 31. 12. 2009 397 (skupaj z zaposlenimi prek agencije za zaposlovanje 424). Skupno število zaposlenih (z agencijo za zaposlovanje vred) smo zmanjšali za 11, predvsem s prekinitvami pogodb iz poslovnih razlogov (predčasnimi upokojitvami) in rednimi upokojitvami. V primerjavi z letom 2009 smo v letu 2010 število opravljenih delovnih ur (vključno s študentskim delom in delom preko agencije) zmanjšali za 2,1 odstotka (460 zaposlenih, izračunano iz delovnih ur), za leto 2011 pa načrtujemo še dodatno znižanje obsega opravljenih delovnih ur (438 zaposlenih, izračunano iz delovnih ur).

Povprečna starost zaposlenih je na dan 31. 12. 2010 znašala 38,3 leta, kar je pol leta manj v primerjavi s stanjem na zadnji dan leta 2009. Tri četrtine predstavljajo zaposleni med 26 in 45 leti, s tem da se je v letu 2010 za 9,4 odstotka je povečal delež zaposlenih v kategoriji 36 do 45 let (teh je na dan 31. 12. 2010 151), medtem ko se je za 7,4 odstotka povečalo število zaposlenih v kategoriji 26 do 35 let (na 160 zaposlenih).

Izobraževanje in usposabljanje

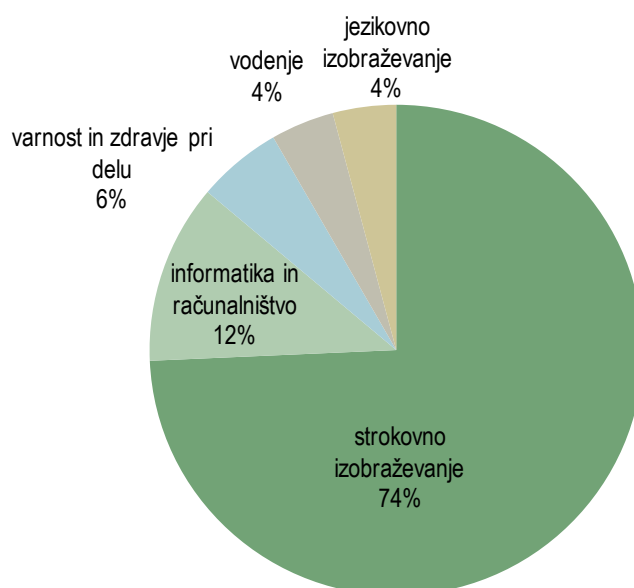
Izobrazbena struktura

Spremembe v izobrazbeni strukturi na dan 31. 12. 2010 glede na 31. 12. 2009 so delno odraz naših prizadevanj za dvig izobrazbene ravni zaposlenih. Zaposlene spodbujamo k študiju ob delu. V letu 2010 je 5 zaposlenih pridobilo višjo stopnjo strokovne izobrazbe.

Eksterna izobraževanja

V letu 2010 je bilo izvedenih 144 eksternih izobraževanj, med katerimi, tako kot pretekla leta, prevladujejo strokovna izpopolnjevanja, ki jih je za skoraj četrtino več kot v letu prej. Manj je bilo izobraževanj s področja informatike, drugih izobraževanj je bilo približno enako kot leto poprej.

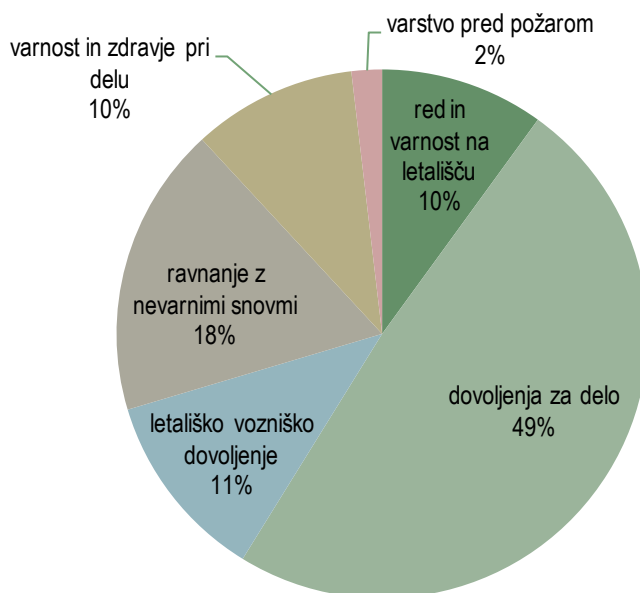

Eksternih izobraževanj se je udeležilo 591 slušateljev, kar je za 17 več kot leto prej. Skupaj so opravili 2.164 izobraževalnih ur, kar je za 185 več kot leta 2009. Zaposleni se je izobraževal 5,1 ure, kar je slabih 0,1 ure več kot leta 2009. Za izobraževanje smo v letu 2010 namenili 91 tisoč evrov, kar zneso slabih 213 evrov na zaposlenega.

Stroške šolnin za pridobitev višje stopnje formalne izobrazbe smo za študijsko leto 2010/2011 sofinancirali petim sodelavcem.

Interna usposabljanja

Poudarjamo prenos znanja v družbi, zato veliko pozornosti posvečamo internim usposabljanjem. V letu 2010 smo izvedli 7.956 ur internega usposabljanja oziroma 18,7 ure na zaposlenega, udeležilo pa se jih je več kot 1.500 udeležencev. Pretežni del so predstavljala osvežitvena usposabljanja za pridobitev različnih dovoljenj za delo ter zadostitev zahtev letalskih prevoznikov, s čimer smo zagotovili ustrezno usposobljeno osebje ter s tem višjo varnost letalskega prometa od enega do treh let.

Novosti na področju formalizacije naših izobraževalnih vsebin

Leto 2010 sta na področju usposabljanja zaznamovali dve večji novosti. Prva je priprava in uvedba priročnika za izvajanje internih usposabljanj v družbi, v katerem so evidentirane vse z mednarodnimi standardi usklajene vsebine, ki jih zagotavljamo v izobraževalnem centru. Druga je učno gradivo za gibanje po manevrskih površinah, ki je omogočilo začetek usposabljanj za pridobitev letališkega vozniškega dovoljenja, ki prav tako predstavlja novo obliko formalizacije znanja v družbi za zagotavljanje varnosti zračnega prometa.

V okviru izobraževalnega centra deluje Letalska šola, kjer smo tudi v letu 2010 izvajali strokovna usposabljanja za zunanje naročnike, ki zaposlujejo kadre, ki za svoje delo potrebujejo dovoljenja za delo letališkega strokovnega osebja.

Letni razgovori

Letne razgovore smo izvedli med vsemi zaposlenimi, pripravljena pa je bila tudi analiza vseh razgovorov leta 2009 za upravo in drugo vodstvo družbe.

Sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, delovna praksa, izdelava diplomskih nalog

Redno sodelujemo s študenti in dijaki, ki si želijo preučevati dejavnost naše družbe. Sodelovali smo pri pripravi več kot dvajsetih seminarских, maturitetnih in diplomskih del. Udeležili smo se tudi poletne šole za mentorje, ki ga je pripravila Fakulteta za pomorstvo in promet.

Načrt za leto 2011

Naš cilj je prilagajati število zaposlenih spremenljivemu obsegu prometa, zato bomo nadaljevali prožne oblike zaposlovanja, to je zaposlovanje za določen čas, sodelovanje z delodajalci, ki imajo (nasprotno kot mi) manjši obseg dela v poletnem času, delom prek študentskega servisa, v manjšem obsegu pa tudi z agencijo za zaposlovanje.

Število opravljenih delovnih ur bomo v letu 2011 v primerjavi z oceno za leto 2010 zmanjšali za 4,7 odstotka, s tem da bomo število ur redno zaposlenih ohranili na ravni iz leta 2010. Zmanjšali bomo število študentskih ur, še bistveno bolj pa obseg zaposlovanja prek zaposlitvene agencije. Skupno povprečno število delavcev, izračunano iz delovnih ur (ne glede na vrsto zaposlitve) bo leta 2011 438.

V letu 2011 načrtujemo uvedbo enotnega letališkega vozniškega dovoljenja za vse osebe, ki vstopajo na letališko ploščad in manevrske površine. S tem bo zagotovljena ustrezna usposobljenost voznikov vozil in povečana varnost, rednost in pretočnost zračnega prometa.

Na področju razvoja človeških virov po posameznih področjih in v skladu s strategijo družbe načrtujemo ciljno usmerjena izobraževanja zaposlenih, multifunkcionalno naravnani karierni razvoj zaposlenih, aktivnosti v zvezi z razvojem in motivacijo ključnih kadrov v družbi. Poleg izboljšav na področju notranjega prenosa znanja, ki jih postopoma uvajamo že od leta 2009 naprej, bomo še naprej posvečali posebno pozornost zunanjim oblikam izobraževanj.

3.5 NALOŽBE V OBJEKTE IN OPREMO

3.5.1 LETO 2010

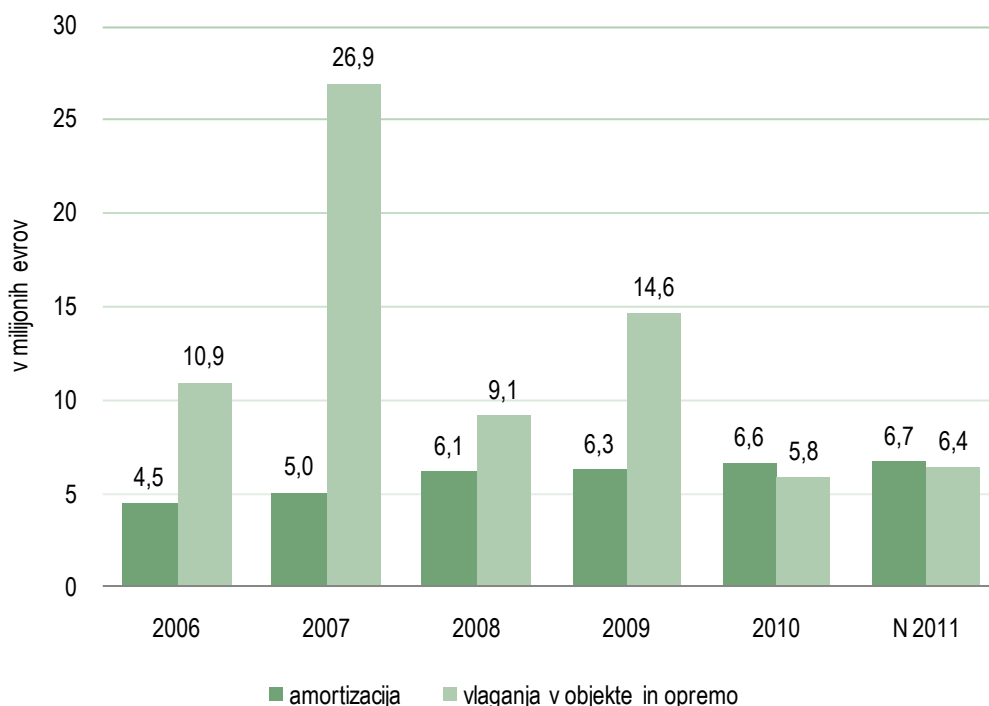
V letu 2010 smo prvotno načrtovali naložbe v objekte, računalniško opremo in opremo za potrebe dejavnosti v skupni višini 13,5 milijona evrov. Načrt je vsebinsko gledano predstavljal nadaljevanje vlaganj v razvoj letališča, ki je bil načrtan v Strategiji razvoja družbe za obdobje 2007–2015.

Zaradi spremenjenih gospodarskih razmer oziroma počasnejšega okrevanja gospodarstva, predvsem v panogi letalskih prevozov, smo avgusta 2010 sprejeli rebalans poslovnega načrta, v katerem smo načrtovane naložbe v objekte in zemljišča, računalniško opremo in opremo za potrebe dejavnosti znižali na 8,0 milijona evrov. Poudariti je treba, da z rebalansom nismo bistveno odstopili od prvotno načrtovanih naložb, temveč so bile večje korekcije narejene predvsem glede časovnega odloga nekaterih naložb. V naslednje kratkoročno obdobje smo prenesli začetek gradnje novega potniškega terminala, obnovitev glavne letališke ploščadi in adaptacijo hangarja za potrebe oskrbe letal.

Tudi sicer naložbe v objekte in opremo, kolikor je mogoče, prilagajamo trenutnim gospodarskim razmeram in pri vsaki posamezni naložbi upoštevamo nujnost in ekonomsko upravičenost. Vse naše naložbe so usmerjene v obnovo in razvoj letališča, s tem sledimo tehnološkemu napredku v panogi, zakonskim zahtevam in zagotavljanju kapacitet, potrebnih za varno in kakovostno oskrbo načrtovanega obsega prometa.

	v evrih	
	Realizacija 2010	Načrt 2010
Objekti	5.278.334	6.572.000
Računalniška oprema	329.253	504.000
Oprema za potrebe dejavnosti	235.133	874.900
Skupaj	5.842.720	7.950.900

Primerjava vlaganj v opremo in objekte ter obračunane amortizacije v obdobju 2006–2010, skupaj z načrtovanimi vrednostmi za leto 2011:

Gradnja objektov

V letu 2010 smo dokončali rekonstrukcijo vzletno-pristajalne steze, prva tako obsežna dela po letu 1978. Dela v vrednosti 3.853 tisoč evrov, ki so bila izvedena na osrednjem delu vzletno-pristajalne steze v dolžini 1.200 metrov, predstavljajo zadnjo fazo, s tem da sta bili prvi dve fazi v skupni vrednosti 5.889 tisoč evrov izvedeni že v letu 2009. Obsegala so delno obnovo nosilne plasti asfalta v širini 35 metrov in globini 7 centimetrov, zamenjavo obrabne plasti asfalta v celotni širini steze (60 metrov) in globini 6 centimetrov ter obnovo svetlobno-navigacijskega sistema.

Za odkup zemljišč za razvoj poslovno-logistične cone smo v letu 2010 namenili 470 tisoč evrov, 375 tisoč evrov je bilo namenjenih obnovi in razširitvi prostorov varnostno-operativnega centra, 150 tisoč evrov pa je bilo porabljenih za izdelavo projektne dokumentacije za komunalno opremljanje poslovno-logistične cone.

Računalniška oprema

V letu 2010 smo nadaljevali naložbe v razvoj informatike (329 tisoč evrov), ki so usmerjene v zagotavljanje neprekinjenega delovanja informacijskih sistemov ter informacijske podpore prenosi procesov v operativnih službah. Na področju strojne opreme smo izvedli prvo fazo uvedbe opreme za brezžično poslovanje na letališki ploščadi ter povečali kapacitete komunikacijske opreme. Na področju programske opreme smo nadgradili programsko opremo Oracle, izdelali

module programskih rešitev za povečanje informacijske varnosti, posodobili licenčne programske opreme poštne strežnika ter nadaljevali razvoj obstoječe aplikativne programske opreme.

Oprema za potrebe dejavnosti

V letu 2010 smo za opreme za potrebe dejavnosti namenili 235 tisoč evrov. V sklopu te postavke sta pomembna zlasti nakup reševalnega vozila in njegove opreme ter večnamenskega traktorja za delo v avioblagovnem skladišču.

3.5.2 NAČRTI ZA LETO 2011

Pri naložbah v objekte in opremo sledimo sprejeti strategiji razvoja za obdobje 2007–2015, upoštevani pa so tudi izsledki Master Plana, izdelanega v letu 2010. Za leto 2011 načrtujemo naložbe v skupni vrednosti 6,4 milijona evrov. Predvidoma jih bomo financirali z lastnimi viri (seveda ob predpostavki realizacije načrtovanega obsega prometa ter plačilni disciplini kupcev naših storitev). Pretežni del (4,8 milijona evrov) se nanaša na objekte in zemljišča, preostanek pa na opremo za potrebe dejavnosti (1,1 milijona evrov) in na računalniško opremo (0,5 milijona evrov).

V letu 2011 bomo nadaljevali odkup zemljišč za razvoj poslovno-logistične cone Aeropolis. Obnovili bomo osrednji del glavne letališke ploščadi, začeli pripravljala dela za gradnjo novega potniškega terminala T2 ter obnovili star objekt za shranjevanje sredstev za oskrbo letal, ki mu bomo z gradbenimi posegi dodali nove funkcionalnosti. Za povezavo servisnega dela letališča s potniškim delom načrtujemo gradnjo nove ceste v servisnem kompleksu v dolžini 550 m (zgrajena bo tudi vsa potrebna komunalna infrastruktura). Zgradili bomo kanalizacijski kolektor biološke čistilne naprave za letališče, za razvoj poslovno logističnih objektov v okviru projekta Aeropolis pa bomo zgradili ceste s pločnikom, fekalno kanalizacijo, vodovod ter kabelske kanalizacije za elektronapajanje in telekomunikacije.

V letu 2011 za potrebe izvajanja naše dejavnosti načrtujemo nabave v skupni vrednosti 1,1 milijona evrov. Med večjimi načrtovanimi nakupi velja omeniti nakup tovornjaka s krtačo in plugom za potrebe zimske službe in avtobusa za prevoz potnikov na ploščadi.

Glede naložb v računalniško opremo bomo dali največji poudarek analizi in prenovi obstoječih procesov ter spremljanju novosti informacijske podpore letališki dejavnosti. V okviru strojne opreme bomo nadaljevali uvedbo sistema za brezžično poslovanje na letališki ploščadi, izvedli manjše posodobitve opreme za potrebe oskrbe potnikov in modernizacijo opreme lokalnega omrežja. Na področju programske opreme načrtujemo uvedbo rešitev za poslovno inteligenco, upravljanje dokumentov, zagotavljanje sledljivosti na bazi DB2, nadaljevali pa bomo tudi razvoj obstoječih informacijskih rešitev.

3.6 KAKOVOST IN VARNOST

Zagotavljanje visoke ravni varnosti in kakovosti izvajanja naših storitev je nujno potreben pogoj za naše uspešno dolgoročno delovanje, saj je varnost potnikov in premikov letal ključnega pomena pri ohranjanju obstoječih in pridobivanju novih poslovnih partnerjev.

Standardi kakovosti izvajanja storitev in varovanja

Letališče kot infrastrukturni objekt urejajo standardi in priporočila ICAO (International Civil Aviation Organisation), ki postavljajo temelje infrastrukture, organizacije dela, poslovanja in nadzora. Annex 14 (Aerodromes) podrobno določa načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje celotne letališke infrastrukture, Annex 9 (Facilitation) definira zmožnosti in postopke za prevoz potnikov, prtljage in tovora v zračnem prometu, Annex 16 (Environmental) predpisuje okoljske zahteve, Annex 17 (Security) pa nujne zahteve za varovanje.

Standarde za letališča za področje varovanja določa ECAC (European Civil Aviation Conference), katerega združeno telo je JAA (Joint Aviation Authorities), ki postavlja združene zahteve (JAR) v letalstvu, za njihovo dosledno izvedbo pa skrbijo letalski prevozniki.

Standarde izvajanja zemeljske oskrbe določa združenje letalskih prevoznikov IATA (International Air Transport Association), ki vsako leto izda posodobljen AHM (Airport Handling Manual). Ta dokument je osnovno vodilo za izvajanje celotne zemeljske oskrbe letal.

Zunanji nadzor varovanja letališča in kakovosti izvajanja dejavnosti v zvezi z upoštevanjem navedenih standardov izvajajo organizacije, ki določajo standarde za letališča, zemeljsko oskrbo ter standarde varovanja, in letalski prevozniki. Slednji nadzorujejo kakovost zemeljske oskrbe letal, potnikov in tovora na podlagi standardov, sprejetih v njihovi krovni organizaciji IATA, in prek Direktorata za civilno letalstvo. Izvajamo tudi redne interne strokovne nadzore.

Sistem vodenja kakovosti

S 1. marcem 2010 smo v družbi začeli uvajati standard sistema vodenja kakovosti po ISO 9001: 2008 in standarda za kakovostno in varno zemeljsko oskrbo ISAGO (IATA Safety Audit for Ground Operations), ki ga določa združenje letalskih prevoznikov IATA (International Air Transport Association).

ISAGO povzema standarde zemeljske oskrbe letal, potnikov, prtljage in tovora na mednarodni ravni, katerih izpolnjevanje preverjajo tudi različni letalski prevozniki v sklopu zunanjih presoj kakovosti naših storitev. V letu 2010 smo imeli 10 zunanjih presoj prevoznikov za potniški promet in prevoznikov za tovorni promet. Na podlagi rezultatov presoj sprejemamo korektivne ukrepe in priporočila zaradi upoštevanja zahtev naših odjemalcev.

Na podlagi zahtev standarda je v izdelavi dokument ISAGO Manual, ki zajema področja upravljanja in nadzora v družbi, obvladovanje tveganj, obvladovanje dokumentov in zapisov, sistem varnosti, varovanja in vodenja kakovosti, postopke v sili, izobraževanje in usposabljanje ter vsa področja zemeljske oskrbe, in sicer load control, oskrbo potnikov, oskrbo prtljage, oskrbo letala, zemeljske premike letal ter oskrbo tovora in pošte. S priročnikom ISAGO Manual bomo zadostili vsem dokumentacijskim zahtevam pri zunanjih presojah, ki jih bodo izvedli letalski prevozniki.

Po implementaciji standarda ISAGO se kot družba lahko certificiramo pri mednarodnem združenju IATA ter s tem pridobimo vstop v ISAGO Pool skupaj z drugimi evropskimi in svetovnimi letališči, kar nam prinaša prednosti predvsem pri pridobivanju novih prevoznikov, saj s tem zagotavljamo, da je naša zemeljska oskrba primerljiva z oskrbo tujih letališč ter da dosegamo zahteve mednarodnih standardov s področja kakovosti in varnosti.

V zaključni fazi nastajanja je krovni dokument Poslovnik vodenja kakovosti po standardu ISO 9001: 2008, ki zajema področja politike in ciljev kakovosti družbe, postopke obvladovanja notranjih in zunanjih dokumentov in zapisov, vodenje virov (človeški viri, infrastruktura ter delovno okolje), procese nabave, komuniciranje z odjemalci in njihovo zadovoljstvo, napotke za notranjo presojo ter obvladovanje neskladnih storitev s korektivnimi in preventivnimi ukrepi.

Notranji nadzor zemeljske oskrbe se izvaja po internih seznamih za preverjanje, in sicer po področjih prijave na let, vkrcavanja, celotne oskrbe letala, v odhodu in prihodu ter področja izgubljenosti/najdeno. Liste za preverjanje so v skladu z zahtevami letalskih prevoznikov.

Varnost na letaliških ploščadih in manevrskih površinah

V sklopu aktivne politike upravljanja varnosti v zračnem prometu na letališču sodelujemo pri projektih, ki obravnavajo gradnjo, obnovo ali razširitev letališke infrastrukture na javnem in nadzorovanem delu letališča. Prizadevamo si za vključitev sistema upravljanja z varnostjo tudi v procese zemeljske oskrbe letal, potnikov in blaga ter v operacije na letaliških ploščadih in manevrskih površinah.

Pod vodstvom naše družbe je bila že v letu 2009 ustanovljena delovna skupina z imenom ASAG (Airport Safety Action Group), ki se sestaja v okviru aktualnih varnostnih zadev ali zahtev. Stalni sestav prispevajo Aerodrom Ljubljana kot upravljavec letališča ter ponudnik zemeljske oskrbe letal, tehnologije in vzdrževanja letališke infrastrukture, letališka kontrola letenja in letalski prevoznik Adria Airways. V letu 2010 so bili sklicani in izpeljani štirje sestanki, ki so bili namenjeni promoviranju in zagotavljanju varnosti ter hitremu in usklajenemu odzivanju na varnostne incidente zaradi izboljšanja stanja.

V sklopu sistema upravljanja z varnostjo imamo vzpostavljen sistem zahtevanega poročanja o varnostnih dogodkih AORF (Aerodrome Occurrence Reporting Form). Gre za osnovo aktivnega upravljanja z varnostjo na območju manevrskih površin ter letaliških ploščadi, namenjenih javnemu prometu. V letu 2010 je bilo odrejenih 13 varnostnih analiz AORA (Aerodrome Occurrence Report Analyses). Tovrstne povratne informacije so pomembne in nujno potrebne za izboljšave in odpravljanje tveganj v prihodnosti. Vsi dogodki so ustrezno varnostno analizirani z vidika iskanja vzrokov, vzporedno pa poteka tudi vzpostavljanje ustreznih ukrepov za zmanjševanje oziroma preprečevanje zaznanega varnostnega tveganja.

Varovanje civilnega letalskega prometa

V skladu z zahtevami letalskega varnostnega programa Republike Slovenije in v skladu z mednarodnimi zahtevami smo v celotnem letu izvajali usposabljanje na področju varovanja civilnega letalstva (Aviation Security Awareness Training) za vse imetnike dovoljenja za gibanje in zadrževanje na javnem letališču. Glavni namen tovrstnih usposabljanj je povečati osveščenost zaposlenih na tem področju, da v okviru svojih zmožnosti prispevajo k večji varnosti v letalskem prometu. V skladu z veljavnimi predpisi Evropske unije smo pripravili nov program za usposabljanje letališkega osebja, ki so ga potrdili na Direktoratu za civilno letalstvo in po katerem bomo usposabljanja izvajali v letu 2011.

Spremenili in posodobili smo Letalski varnostni program Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana in ga prilagodili novemu letalskemu varnostnemu programu Republike Slovenije. Pripravili smo dokument za operativno obratovanje letaliških ploščadi, namenjenih javnemu prometu, ter navodila za premike letal z operacijami PB (Push-back). Izvedli smo 6 internih strokovnih nadzorov, hkrati pa so tudi nadzorniki Direktorata za civilno letalstvo izvajali upravno-strokovne nadzore varovanja civilnega letalstva pred dejanji nezakonitega vmešavanja. Pripravljamo tudi varnostne biltene, s čimer promoviramo varnost dela v povezavi s postopki dela posameznih operativnih služb, delujočih na zračni strani letališča.

V mesecu maju 2010 je pod okriljem ACI (Airports Council International) v Krakovu na Poljskem potekala delavnica Načrtovanje za primer izrednih situacij in krizni management, na podlagi katere smo pripravili usposabljanja za letališke službe, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju v primeru letalske nesreče, ter uspešno izvedli vajo letalska nesreča 2010.

Sodelujemo tudi na sestankih varnostnega komiteja (Aviation security committee) v sklopu organizacije ACI (Airports Council International) in sproti sledimo dogajanju na področju varovanja civilnega letalstva.

Varstvo pred požarom

V okviru požarne varnosti poleg pripravljenosti na odziv v primeru težav v letalskem prometu izvajamo tudi različne požarnovarnostne ukrepe za zaščito objektov na letališču. Tako smo v letu 2010 v sodelovanju s pooblaščenimi pregledniki preverili in pridobili potrdila o brezhibnem delovanju sistemov aktivne požarne zaščite. Opravili smo letni pregled hidrantnega omrežja na celotnem območju letališča (skupaj 300 hidrantov in hidrantnih omaric) ter pregledali okoli 900 ročnih in prevoznih gasilnih aparatov.

Veliko pozornost posvečamo preventivnim ukrepom ob izvajanju požarno nevarnih del po objektih na letališču, zagotavljanju preventivnih obhodov ter požarni straži. Za izvajanje takih del imamo urejen postopek seznanitve izvajalcev s pogoji dela in sodelovanju z letališko gasilsko enoto.

Pri sistematičnem usposabljanju zaposlenih iz varstva pred požarom smo izvajali interna usposabljanja za naše zaposlene in zaposlene v drugih družbah na letališču. Izvedli smo evakuacijo zaposlenih iz upravne stavbe in aktivno smo sodelovali pri izvedbi evakuacije ter gašenja in reševanja iz objektov drugih družb na letališču. V času zaprtosti letališča smo izvedli tudi interno usposabljanje gasilcev o delovanju in upravljanju s sistemi aktivne požarne zaščite v potniškem terminalu T2. Dva letališka gasilca sta v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS na lgu uspešno opravila šestmesečno šolanje za poklicnega gasilca.

Na vaji Letalska nesreča 2010 smo preverili odzivnost, pripravljenosti in usposobljenost letaliških reševalnih enot za hitro in učinkovito ukrepanje v izrednih razmerah.

Varstvo pred divjimi živalmi in pticami na letališču

Za varovanje letal pred trki s pticami imamo v družbi uvedene aktivne in pasivne ukrepe. Med slednje štejemo predvsem tiste, ki obsegajo upravljanje oziroma urejanje habitatov na letališču in okoli njega. Ta vidik je dokaj kompleksen in družba kot upravljavec letališča nanj lahko vpliva le na območju, ki ga omejuje letališka ograja, kar pa ne daje želenih učinkov. Tako v sklopu pasivnih ukrepov na območju letališča ni dovoljeno gojiti poljščin, ki bi privabljale ptice, travo pa kosimo na določeno višino.

V letu 2010 je bilo povečanje števila trkov ptic v letala, zato smo povečali število preventivnih pregledov vzletno-pristajalne steze in manevrskih površin ter posledično tudi število potrebnih ukrepov. V tem trenutku gre predvsem za uporabo pirotehničnih sredstev, v letu 2010 pa smo začeli uporabljati posebne naprave za plašenje ptic, ki jih s posnemanjem različnih glasov ptic odganja. Ukrepe na tem področju bomo dopolnjevali in izboljševali tudi v prihodnje. Naše delovanje pri varovanju pred trki s pticami in divjadjo poteka namreč predvsem v smeri učinkovitih in ekološko sprejemljivih metod odvracanja ptic ter divjadi z območja letališča. Kot skrajni ukrep imamo v naboru ukrepov za zaščito letališča pred pticami in divjadjo tudi možnost lova na ptice.

3.7 UPRAVLJANJE TVEGANJ

V družbi se s tveganji srečujemo vsakodnevno in jih z ustreznimi ukrepi, predvsem notranjimi kontrolami, ki temeljijo predvsem na vgrajenih notranjih kontrolah, tudi obvladujemo. Vedno bolj se poudarja natančna opredelitev odgovornosti organizacijskih enot in posameznih zaposlenih, pooblastil, razmejitev dolžnosti, nadgrajujejo se pisna navodila za izvajanje poslovnih procesov, v informacijsko podporo pa se vgrajujejo dodatne notranje kontrole za preprečevanje napak in prevar. Ta proces poteka kontinuirano in velikokrat se niti ne zavedamo, da gre za »obvladovanje tveganj in gradnjo sistema notranjih kontrol«.

Zavedamo se, da se pred tveganji ne moremo v celoti zavarovati, posamezne med njimi pa vsekakor lahko omilimo z nekaterimi aktivnostmi oziroma ekonomskimi in drugimi ukrepi. Zaradi systemskega obvladovanja vodimo enotno politiko upravljanja in obvladovanja tveganj, kar je v pristojnosti projektne skupine za upravljanje tveganj družbe. Aktivnosti usmerjamo v pravočasno prepoznavanje in uvedbo učinkovitih ukrepov za obvladovanje tveganj.

V poslovnem letu 2010 smo največ časa posvetili tveganjem, ki izhajajo iz gospodarskega in družbenega okolja, kakovosti poslovanja, varnosti, požarne varnosti ter varstva okolja, pa tudi iz obvladovanja trga in tržnih deležev, zaposlenih, premoženja in informacijske tehnologije. Posebno področje so finančna tveganja, med njimi tveganje neizpolnitve nasprotne stranke, likvidnostno tveganje ter cenovna tveganja.

3.7.1 POSLOVNA TVEGANJA

Poslovno okolje

Splošne gospodarske in družbene razmere

Čeprav podatki o številu prepeljanih potnikov prek evropskih letališč kažejo rast v višini 4,2 odstotka (vir: ACI), bi bilo prezgodaj trditi, da je letalski pomet v celoti okreval. Že podatek o opravljenih letih, bilo jih je namreč za 0,2 odstotka manj (vir: ACI), kaže, da prevozniki še ne verjamejo v okrevanje gospodarstva in so zelo previdni pri vzpostavljanju novih letalskih linij.

Dolgoročno gledano letalska industrija predstavlja dokaj stabilno gospodarsko panogo z letno povprečno rastjo 3,8 odstotka v zadnjih dvajsetih letih. Nekateri dogodki so vsekakor pomenili začasen upad obsega prometa (11. september 2001, SARS leta 2003, tudi finančne krize v preteklih letih) in nerealno je pričakovati, da jih v prihodnje ne bo, vendar zgodovinske izkušnje kažejo, da so njihovi učinki kratkoročne narave oziroma geografsko omejeni. V preteklosti pa je rast letalske industrije vedno presegala splošno gospodarsko rast, kar je po ocenah strokovnjakov pričakovati tudi v prihodnje.

Dolžniška kriza in vse močnejši inflacijski pritiski, s katerimi se trenutno evropsko gospodarstvo spopada, bodo vplivali na poslovanje naše družbe in naših poslovnih partnerjev letu 2011 (podrobneje o načrtih za leto 2011 v točkah 3.2.2 in 3.3.6). Podobno kot v letu 2010, ko nam je na linijo med našim in pariškim letališčem uspelo pritegniti nizkstroškovnega prevoznika easyJet, si bomo za ohranjanje sodelovanja z obstoječimi poslovnimi partnerji in za nove povezave prizadevali tudi v prihodnje.

Gibanje cen letalskega goriva

Na poslovanje in odločitve naših obstoječih in potencialnih poslovnih partnerjev pomembno vpliva gibanje cen letalskega goriva. Po padcu cen goriva v letu 2008 je z delnim okrevanjem gospodarstva in povečane gospodarske aktivnosti cena goriva začela spet naraščati. Na rast cen goriva bodo dodatno negativno vplivale politične razmere v arabskih državah v začetku leta 2011. Poleg višanja cene na svetovnem trgu ima negativen vpliv na trženje novih prevoznikov oziroma širjenje mreže obstoječih cena goriva na našem letališču, ki je v primerjavi s cenami na drugih evropskih letališčih relativno visoka (na to ceno naša družba neposredno ne vpliva).

Edini instrument, s katerim lahko vplivamo na ceno letalskega goriva, je nadomestilo za uporabo letališke infrastrukture in prosti dostop na letališke površine, ki ga zaračunavamo dobavitelju letalskega goriva. Ob tem poskušamo prek dogovora o stimulatívni višini tega nadomestila z dobaviteljem zagotoviti konkurenčnejši položaj našega letališča. Se pa zavedamo, da lahko negativni učinki trenutnih političnih razmer v Afriki in na Bližnjem vzhodu vplivajo na dvig cene letalskega goriva in posledično na višje cene letalskih vozovnic, kar lahko privede do zmanjšanja povpraševanja po letalskem prevozu, vendar na to ne moremo vplivati.

Priletne takse

Priletne takse po vsebini pomenijo nadomestilo za zagotavljanje pogojev za odvijanje zračnega prometa, ki ga kontroli zračnega prometa plačujejo letalski prevozniki. Cene so v pristojnosti države in so v primerjavi z drugimi evropskimi državami relativno visoke, kar poslabšuje naš konkurenčni položaj ter otežuje širitev aktivnosti obstoječih prevoznikov in pridobivanje novih. Naše ukrepanje na tem področju je izjemno omejeno, saj je zunaj pristojnosti naše družbe.

Varnost

Varnost in zato tudi prepoznavanje in obvladovanje tveganj s področja varnosti je na vsakem letališču ključnega pomena. V procesu obvladovanja tveganj smo na področju varnosti prepoznali naslednja pomembnejša tveganja: terorizem, prisotnost ptic, sabotaža in odpoved tehničnih sredstev za zagotavljanje varnosti. Terorizem je najpomembnejše tveganje pri zagotavljanju varnosti. Velik del našega poslovanja je podobno kot na drugih letališčih podrejen strogim varnostnim zahtevam in ukrepom.

Obvladovanje tveganja terorizma in drugih tveganj varnosti zagotavljamo z dobrim načrtovanjem, organiziranostjo in sodelovanjem z drugimi institucijami. Zaposlene sproti izobražujemo oziroma usposabljammo in s tem povečujemo možnosti za njihovo pravilno ravnanje v izrednih situacijah. Izdelali smo lastno oceno ogroženosti, v kateri smo definirali potencialne grožnje in potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganj oziroma njihovo odpravo. Navedena ocena je bila podlaga za načrt obvladovanja izrednih varnostnih dogodkov z več kot trideset predvidenimi mogočimi scenariji, v katerem so predvidena ravnanja ob morebitnih izrednih dogodkih.

Preventivni in dodatni varnostni ukrepi na letališču so pogosto pogojeni tudi z nacionalno ogroženostjo, zato se povezujemo z ustreznimi nacionalnimi organi. Varnostne ocene, ki jih izdelajo pristojne državne službe, namreč neposredno vplivajo na obseg in intenzivnost varnostnih ukrepov na našem letališču.

Obvladovanje trga in tržnih deležev

V trenutnih gospodarskih razmerah, ko se prevozniki še vedno ukvarjajo predvsem z zniževanjem stroškov in racionalizacijo mreže letov, je konkurenca med letališči še intenzivnejša. Naš konkurenčni položaj podrobneje opisujemo v točki 3.2.1, nanj pa poleg vplivov iz okolja, ki jih opisujemo v tej točki, vpliva predvsem privlačnost regije s turističnega in poslovnega vidika. Nasprotno pa ta dva kriterija nista v ospredju, ko gre za transferni promet, vezan predvsem na mrežo povezav, ki jih ponuja letališče oziroma prevoznik, in kakovost storitev, ki jih ponuja letališče, ko si prizadeva, da bi bili postanki na letališčih čim krajši.

Naše letališče je sicer nacionalno, vendar po obsegu prometa in velikosti geografske regije primerljivo z regionalnimi evropskimi letališči. Glede na to delež potnikov, ki jih prepelje domači letalski prevoznik (78 odstotkov potnikov javnega potniškega prometa v letu 2010), ni nekaj neobičajnega, saj smo, če upoštevamo tržni potencial, za druge prevoznike manj zanimivi. Vsekakor je v sklopu odvisnosti od domačega letalskega prevoznika treba upoštevati dejstvo, da v sodelovanju z njim zadovoljujemo potrebe naših potnikov, ki niso vezane na prevoznika. Kot kažejo zgodovinske izkušnje nekaterih evropskih letališč, je izpad domačega prevoznika sicer kratkoročno povzročil nekatere težave v njihovem poslovanju, nikakor pa ni ogrozil njihovega obstoja, saj tržni potencial kljub temu ostaja. Upošteva se navedena dejstva, so naše aktivnosti usmerjene v iskanje novih partnerjev in ohranjanje sodelovanja z že obstoječimi letalskimi prevozniki. V zadnjih letih smo z okrepljenimi trženjskimi aktivnostmi pridobili kar nekaj novih linij tujih prevoznikov, kar je pomembno za zmanjševanje odvisnosti od domačega prevoznika. Zaradi medsebojnih dogovorov o sodelovanju, sklenjenih z Adrio Airways, pa so naše letališče zapustili Austrian Airlines, Swiss International Airlines, LOT Polish, Aeroflot in SN Brussels.

Pomemben segment v naši ponudbi so komercialne dejavnosti, kjer nam konkurirajo tudi poslovno-industrijske cone in nekatere druge družbe v Sloveniji. Prav na tem področju vidimo pomembne priložnosti za naš nadaljnji razvoj in rast poslovnih prihodkov, zato z intenzivnim trženjem na tem področju še dodatno krepimo svoj konkurenčni položaj. V srednjeročnem obdobju načrtujemo gradnjo poslovno-logističnega centra, s katerim si bomo konkurenčni položaj v segmentu komercialnih storitev še okrepili, vzporedno pa povečali tudi tržni delež.

Ocenjujemo, da konkurenca, kot so alternativne prometne povezave, pri čemer mislimo predvsem na železnico in cestni promet, kratkoročno ne more pomembno vplivati na poslovanje naše družbe.

Kakovost delovanja

Kakovost delovanja in tveganje napak pri opravljanju storitev obvladujemo z doslednim upoštevanjem standardov za letališče, infrastrukturne objekte (standardi ICAO – International Civil Aviation Organisation) in zemeljsko oskrbo (standardi združenja letalskih prevoznikov IATA). Redno izvajamo notranje kontrolne preglede. Z vzpostavitvijo notranjega nadzora kakovosti zemeljske oskrbe stremimo k nenehnem izboljševanju ter vse večjemu zadovoljstvu uporabnikov naših storitev. Zagotavljanje stalne kakovosti storitev zemeljske oskrbe potnikov in tovora nadzorujejo tudi prevozniki sami.

S 1. marcem 2010 smo v družbi Aerodrom Ljubljana, d. d., začeli uvajati standard sistema vodenja kakovosti po ISO 9001:2008 ter standarda za kakovostno in varno zemeljsko oskrbo ISAGO (IATA Safety Audit for Ground Operations), ki ga določa združenje letalskih prevoznikov IATA (International Air Transport Association). Več o tem pišemo v točki 3.6 (Sistem vodenja kakovosti).

Požarna varnost in varstvo okolja

Območje letališča predstavlja v pretežni meri infrastruktura, ki je ključnega pomena za optimalno delovanje letališča. Pri njenem delovanju se uporabljajo nevarne snovi, kot so goriva, olja, maziva. Neustrezno ravnanje z njimi predstavlja tveganje onesnaženja okolja.

Tveganje nastanka požara ali ekološke nesreče (razlitja letalskega ter drugih goriv, maziv in olj) predvsem v povezavi z morebitno letalsko nesrečo ocenjujemo kot zmerno in ga obvladujemo z doslednim izpolnjevanjem zakonskih zahtev, ki urejajo to področje. Z lastno poklicno gasilsko enoto zagotavljamo nepretrgano protipožarno varstvo, znanje naših poklicnih gasilcev pa sproti dopolnjujemo z eksternimi in internimi izobraževanji in usposabljanji. Razpolagamo s sodobno gasilsko opremo in opremo za odstranjevanje okolju nevarnih snovi ob razlitju, opremo za tesnjenje cevi in odtokov ter sredstvi za biološko razgradnjo razlitih snovi. Zbrane odpadne snovi razlitih ogljikovodikov predamo pogodbenemu partnerju, ki zagotavlja okolju prijazno ravnanje z njimi.

Tveganje ustreznega ravnanja z nevarnimi snovmi, ki se prevažajo v letalskem tovornem prometu, obvladujemo z doslednim izpolnjevanjem zakonodaje o tem področju. Zaposlene, ki delajo na teh področjih, sproti izobražujemo in preverjamo njihovo znanje o ravnanju z nevarnimi snovmi. Več o varovanju pred požarom pišemo v točki 3.6.

Zaposleni

Prilagajanje števila zaposlenih spremenljivemu obsegu prometa, kar je posledica sezonske komponente naše dejavnosti, je potrebno predvsem v prometno-tehničnem sektorju. To tveganje obvladujemo z zaposlovanjem za določen čas, sodelovanjem z agencijo za zaposlovanje in z delodajalci, ki imajo (nasprotno kot mi) potrebe po večjem številu zaposlenih v zimskem času.

Tehnološki razvoj in z njim povezana potrebna znanja in izkušnje zahtevajo stalno usposabljanje naših zaposlenih. Zaradi specifičnosti potrebnih znanj dajemo prednost internim oblikam usposabljanj; srečujemo se namreč s problemom deficitarnosti nekaterih letaliških poklicev, za katere obstoječi šolski sistem ne zagotavlja izobraževanja, potrebnih tehnoloških znanj pa jim ne morejo zagotoviti zunanji izvajalci.

Motiviranost in pripadnost zaposlenih zagotavljamo z ustreznim notranjim komuniciranjem, tudi v obliki socialnega dialoga z njimi, skrbjo za njihovo zdravje in socialno varnost ter pridobivanjem povratnih informacij od zaposlenih. Več o zaposlenih pišemo v točki 3.4 in 3.8.1.

Informacijska tehnologija

Vse večja informacijska podprtost poslovnih procesov je nujno povezana s tveganji, med katerimi smo kot najpomembnejša opredelili tveganja motenj oziroma prekinitev delovanja strojne opreme, lokalnega omrežja, komunikacijskih povezav ter systemske in aplikativne programske opreme ter tveganje, povezano z varnostjo sistema. Obvladovanje navedenih tveganj zagotavlja stabilnost delovanja informacijskih sistemov ter doseganje ustrezne ravni zadovoljstva uporabnikov informacijskih rešitev.

Obvladovanje zagotavljamo z rednim spremljanjem tveganj in takojšnjim odzivanjem na spremembe. Vzpostavljeni so sistemi neprekinjenega delovanja informacijske tehnologije (podvajanje najvitalnejših delov informacijsko-komunikacijske tehnologije, delovanje sekundarnega podatkovnega središča, podvojen dostop do svetovnega spleta prek dveh različnih ponudnikov, podvajanje komunikacijskih poti) in varnostni ukrepi za zaščito in varovanje informacijskih sistemov pred nepooblaščenimi posegi. V zadnjem času še bolj poudarjamo ozaveščanje zaposlenih o področju informacijske varnosti, da se zavedajo tveganj, ki so jim izpostavljeni z uporabo informacijske tehnologije.

Zavarovanja

S politiko zavarovanj v Aerodromu Ljubljana zagotavljamo ustrezno varnost premoženja v primeru nastopa različnih nepredvidljivih škodnih dogodkov. Aerodrom Ljubljana ima sklenjene pogodbe za naslednje zavarovalne vrste:

- požarno zavarovanje (temeljne in dodatne nevarnosti)
- zavarovanje računalnikov
- zavarovanje projektantske odgovornosti
- zavarovanje splošne odgovornosti
- zavarovanje stekla
- zavarovanje avtomobilske odgovornosti in avtomobilski kasko
- protivolmno zavarovanje za umetniška dela ter sprejem in prenos gotovine

3.7.2 FINANČNA TVEGANJA

Tveganje neizpolnitve nasprotne stranke

Tveganje izpolnitve nasprotne stranke v odnosu do našega največjega poslovnega partnerja, s katerim smo v letu 2010 ustvarili slabo polovico poslovnih prihodkov, obvladujemo z utečenim in pogodbeno urejenim poslovnim sodelovanjem ter ustreznim zavarovanjem morebitnih zapadlih terjatev, ki bi se pojavile v poslovnem letu.

Z večino drugih kupcev poslujejo že daljše obdobje in imamo pogodbeno urejena poslovna razmerja, njihovo boniteto pa tekoče spremljamo. Pri manjšem delu kupcev, ki se pojavljajo občasno ali enkratno, in pri partnerjih, ki prihajajo iz manj zanesljivih poslovnih okolij, podrobno preverjamo boniteto in zahtevamo predujme, ustrezna druga zavarovanja plačil oziroma plačilo takoj po opravljenih storitvah pred odhodom z našega letališča.

Tekoče spremljamo starostno strukturo terjatev. Za vzdrževanje plačilne discipline redno izvajamo postopke izterjave, kot so opominjanje in zaračunavanje zamudnih obresti. V skrajnem primeru terjatve predamo v sodno izterjavo, na podlagi določil Zakona o letalstvu pa imamo tudi možnost zadržanja zrakoplova.

Tveganje neizpolnitve nasprotne stranke je prisotno tudi pri sodelovanju z našimi dobavitelji. Za zavarovanje danih predujmov dobaviteljem – izvajalcem investicijskih del in dobaviteljem opreme – zahtevamo predložitve bančnih garancij.

Dobro izvedbo investicijskih del zagotavljamo z zadržanjem plačila dela pogodbene vrednosti do uspešne primopredaje ali z bančnimi garancijami; slednje zahtevamo tudi za odpravo morebitnih napak v garancijski dobi.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje obvladujemo s sprotnim načrtovanjem denarnih tokov, usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti ter premišljeno naložbeno politiko.

Družba nima težav s kratkoročno plačilno sposobnostjo in svoje dospele obveznosti poravnava v dogovorjenih rokih. Tekoče poslovanje in vlaganja v objekte in opremo so bila v celoti financirana z lastnimi viri; družba zato nima obveznosti iz financiranja in posledično ni izpostavljena tveganju podražitev zunanjih virov financiranja. Dobro in stabilno poslovanje ter struktura obveznosti do virov sredstev s prevladujočim lastniškim kapitalom družbi kljub težjim pogojem za pridobivanje bančnih posojil zagotavljata relativno ugodne možnosti zunanjega financiranja.

Določen del denarnih sredstev imamo naložen pri bankah v obliki depozitov, vezanih za različna časovna obdobja. Ta sredstva predstavljajo kakovostno likvidnostno rezervo, če bi prišlo do izostanka načrtovanih prilivov denarnih sredstev.

Na dolgoročno plačilno sposobnost pozitivno vpliva dobičkonosno poslovanje družbe, vendar za financiranje v prihodnjih letih načrtovanih vlaganj v objekte in opremo lastni viri vsekakor ne bodo zadostovali. V prihodnjih letih bo potrebno zunanje zadolževanje, vendar ocenjujemo, da plačilna sposobnost družbe kratkoročno in dolgoročno ni vprašljiva.

Cenovna tveganja

Tveganje spremembe obrestne mere

Tveganje spremembe tržnih obrestnih mer ocenjujemo kot nizko. Družba namreč nima obrestovanih obveznosti, finančne naložbe pa imamo ustrezno razpršene, tako da so donosi le manjšega dela naložb vezani na spremenljive obrestne mere.

Za kvantificiranje obrestnega tveganja je bila izdelana tudi analiza občutljivosti, o kateri več pišemo v točki 5.1.4 Računovskega poročila (obrestno tveganje).

Tržno tveganje

Naša naložbena politika je prvenstveno usmerjena v varne in kakovostne naložbe z dolgoročnimi donosi. Za ustrezno razpršenost skrbimo tudi tako, da del naših vrednostnih papirjev upravljajo banke. S špekulativnim trgovanjem, katerega namen bi bil izključno dosegati kratkoročne donose, se ne ukvarjamo.

Valutno tveganje

Družba ni izpostavljena valutnemu tveganju, saj ima le zanemarljivo majhen del terjatev in obveznosti iz poslovanja nominiran v tuji valuti.

3.8 TRAJNOSTNI RAZVOJ

Delovanje in razvoj družbe načrtujemo in izvajamo na način, ki podpira razvoj našega neposrednega in širšega okolja in ki v njem ne pušča škodljivih posledic. Premišljeno in načrtovano posvečamo svojo pozornost naravi in širši družbi. Svoje znanje, čas in finančna sredstva usmerjamo v lokalno okolje in dejavnosti na nacionalnem nivoju.

Prizadevamo si za skrben odnos do zaposlenih, varovanje našega neposrednega okolja pred hrupom in onesnaženjem ter skrbno ravnanje z energenti. Čutimo odgovornost za razvoj socialnega in kulturnega okolja, zato podpiramo družbene dejavnosti, kulturo in šport. Dejavnosti smo na področju zdravstvene dejavnosti, prispevamo pa tudi k razvoju znanja in izobraževanja.

3.8.1 SKRBEN IN VAREN ZAPOSLOVALEC

Socialni čut do zaposlenih, družini prijazno podjetje

Ne glede na to, da je bilo leto 2010 poslovno eno najtežjih doslej, je Aerodrom Ljubljana ohranil status skrbnega in varnega zaposlovalca, kar je izkazoval z naslednjimi ugodnostmi za svoje zaposlene:

- Družba zaposlenim krije polovico premije za nezgodno zavarovanje, ki obsega tudi zavarovanje za primer nesreče pri delu in zunaj njega. Zaposlenim krije stroške prostovoljnega pokojninskega zavarovanja v višini štirih odstotkov bruto plače (maksimalna premija 5,84 odstotka).
- Materam priznavamo dva dni letnega dopusta za vsakega otroka, dva dodatna dneva dobijo tudi krvodajalci (oboje je en dan nad zakonsko določeno ureditvijo). Materam omogočamo delo s krajšim delovnim časom v skladu z Zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, očetom pa poleg 15-dnevnega plačanega dopusta omogočamo tudi neplačan očetovski dopust do 75 dni.
- Regres za letni dopust, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi izplačujemo v višini najvišjega zneska, določenega z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja.
- Redno dodeljujemo solidarnostne pomoči v primerih smrti zaposlenih ali smrti družinskih članov, ki so jih vzdrževali. Imamo posluh za socialne stiske zaposlenih, kar se odraža v takojšnjem odzivu in dodelitvi denarne pomoči pri elementarnih nesrečah in dodelitvi dodatnih dni dopusta zaposlenim, ki so bili udeleženi v nesrečah ali pa so pomagali pri odpravi posledic.
- Tudi letos smo organizirali tradicionalno novoletno druženje in obdarovanje otrok zaposlenih.
- Decembra smo zaposlenim izplačali med 300 in 500 evrov bruto za njihov prispevek k uspešnemu poslovanju družbe.

Varni pri delu

Redno pregledujemo delovno opremo in delovno okolje. Ustreznost manj zahtevne delovne opreme nadzorujemo sami z internimi pregledi, zahtevnejše preglede delovnega okolja in delovne opreme pa nam izvajajo zunanje institucije. V letu 2010 je bilo opravljeno 126 periodičnih pregledov zahtevnejše delovne opreme.

Posebno pozornost posvečamo preventivnemu delovanju. Tako smo v letu 2010 opravili izobraževanje iz varstva in zdravja pri delu za 28 novo zaposlenih in za 35 študentov ter opravili 58 periodičnih izobraževanj in preizkusov znanja iz varstva in zdravja pri delu za redno zaposlene.

V skladu z oceno tveganja smo v letu 2010 opravili 183 preventivnih zdravstvenih pregledov zaposlenih. Za zaposlene smo organizirali brezplačno cepljenje proti sezonski gripi in proti virusu nove gripe H1N1.

Pri analiziranju nezgod pri delu, katerih je bilo v letu 2010 12, smo ugotovili, da so bile vse pretežno lažjega značaja. Obravnaval smo tudi dve nezgodi na poti na delo in 23 nezgod zunaj dela.

Pripravljeni na dialog

Osrednje mesto pri komuniciranju z zaposlenimi ima intranetni portal, kjer so zbrane vse splošne informacije o družbi, aktualne novičke in projekti, različni delovni pripomočki, portal pa je tudi mesto, prek katerega lahko zaposleni izrazijo svoje pobude, vprašanja ali pripombe. Če želijo, to lahko storijo anonimno, v družbi pa se potrudimo, da vedno najdemo odgovor na njihova vprašanja in jih, če tako želijo, tudi javno objavimo.

Zaposleni imajo možnost, da se lahko enkrat mesečno srečajo s predsednikom in članico uprave ter se z njima pogovorijo.

Redno pripravljamo uvajalne seminarje za novo zaposlene sodelavce, poudarjamo pa tudi pomen rednih sestankov z namenom izmenjave informacij med sektorji in strokovnimi ter operativnimi službami. Tudi oglasne deske so kot orodje komuniciranja uporabne predvsem operativnih službah, kjer vsi nimajo dostopa do računalnika.

Vsako leto pripravimo novoletna srečanja za zaposlene, njihove otroke in upokojene sodelavce ter v sodelovanju s sindikatom in svetom delavcev zimsko in letno športno srečanje.

3.8.2 PRIJAZNI DO POTNIKOV IN OBISKOVALCEV

Z mnenji potnikov in partnerjev do boljših storitev

Svoje storitve želimo stalno izboljševati, zato smo leta 2010 oblikovali nov sistem spremljanja pritožb in pohval potnikov in vseh drugih partnerjev, s katerimi se srečujemo pri svojem delu. Po novem sistemu beležimo in obravnavamo tudi ustno posredovano mnenje ali pritožbo. Zagotavljamo centralno evidenco vseh pritožb in pohval naših potnikov, letalskih prevoznikov in obiskovalcev letališča. V letošnjem letu smo obravnavali 90 pritožb in 10 pohval. Na podlagi pritožb in neskladnosti, zaznanih pri zunanjih presojah, je bilo izdanih 16 zahtev za korektivne ukrepe. Do konca leta 2010 so bile vse ugotovljene neskladnosti odpravljene.

Kot prvi korak k še večjemu zadovoljstvu naših potnikov smo oblikovali dodatne napise za informacijske monitorje v potniškem terminalu, zato da bi potnikom ponudili čim več koristnih informacij ter tako naredili korak k preprečitvi morebitnega nezadovoljstva zaradi pomanjkanja informacij v zvezi z varnostnimi napotki ter napotki glede ročne in oddane prtljage.

Naša vrata so odprta za različne skupine ljudi

Letališče želimo približati tudi ljudem, ki ne potujejo z letalom, ali tistim, ki si želijo poglobljenega spoznavanja z letališkim zakulisjem. Tako obiskovalce izobražujemo in gradimo tesnejši odnos z njimi; leta 2010 smo našeli približno 4.000 takih obiskovalcev.

Skupaj je bilo izvedenih 133 ogledov letališča (v letu 2009 105). Večino ogledov (100) smo vodili zaposleni v Aerodromu Ljubljana, dodatnih 15 pa smo organizirali v sodelovanju z zaposlenimi v drugih podjetjih na letališču.

Največ, kar 58, je bilo krajših ogledov, udeležencem so bili predstavljeni le nekateri deli letališča, sledijo jim daljši in strokovni ogledi za srednje šole in ljubitelje letalstva, ki jih je bilo 45. Letališče z veseljem predstavimo našim najmlajšim, v letu 2010 smo gostili kar 51 skupin otrok iz vrtcev in osnovnih šol. Med letom je našo tehnično-gasilsko službo obiskalo 25 prostovoljnih gasilskih društev ter drugih skupin. Letališki vsakdan smo približali tudi učencem različnih šol s prilagojenim programom in starostnikom.

Ker je posameznikov, ki jih zanima letališki vsakdan, vedno več, kot jih lahko sprejmemo, smo tudi v letu 2010 organizirali dneve odprtih vrat.

3.8.3 ZVESTI SPONZORIRANEC IN DONIRANEC

Ni šlo brez krčenja sredstev

Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer smo nekoliko zmanjšali sredstva, ki jih namenjamo za sponzorstva in donatorstva. Kljub krčenju smo ostali zvesti sponzorirancem in donirancem, ki jih podpiramo že več let. Pri izvajanju sponzorskega programa smo ohranili osnovne usmeritve in vanj nismo vključevali novih organizacij ali posameznikov. Sponzorske in donatorske aktivnosti družbe gradimo na treh stebrih: športu, umetniško-kulturni in humanitarni dejavnosti. Prizadevamo si, da so projekti in posamezniki, ki jim pomagamo, prek svoje dejavnosti asociativno povezani z našo dejavnostjo, v njih pa iščemo dolgoročne komunikacijske učinke.

Na športnem področju smo nadaljevali sponzorstvo slovenskih nordijskih reprezentanc in olimpijske reprezentance Slovenije. Z manjšimi zneski smo podprli tudi nekatere druge športne dogodke, nekatera lokalna športna društva in nadarjene posameznike.

Podporo umetniško-kulturni dejavnosti smo kombinirali predvsem s projekti, ki so bili razstavljeni v potniškem terminalu in so s svojo podobo in idejo kratkočasili in ozaveščali naše potnike.

Donirali smo humanitarnim, kulturnim in zdravstvenim ustanovam ter šolam in društvom na območju sosednjih občin. V letu 2010 smo poglobili sodelovanje z Osnovno šolo Davorin Jenko iz Cerkelj na Gorenjskem, ki je za nas izdelala novoletne voščilnice, za otroke zaposlenih pa na božičnem sprejemu uprizorila glasbeno-plesno predstavo Pepelka. Nadgradili smo tudi sodelovanje z Zvezo Sonček, ki pomaga obolelim za cerebralno paralizo. Z Gorenjskim društvom za cerebralno paralizo smo pripravili dobrodelno prodajo pijač in drugih tekočin, ki so se jih morali potniki pri prehodu varnostno-kontrolne točke odpovedati. Sončkovim varovancem smo decembra odstopili prostor za prodajo njihovih ročno izdelanih daril ter za prodajno razstavo slik na svilo. Zbrani denar so porabili za izobraževanje vzgojiteljev za člane, vključene v programe društva.

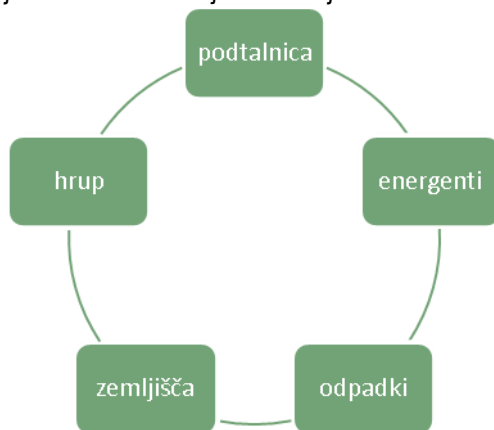
3.8.4 SPODBUJAMO RAZVOJ LOKALNE IN ŠIRŠE SKUPNOSTI

Za ožje in širše lokalno okolje je širitev letališča dobra razvojna priložnost, ki vpliva na odpiranje novih delovnih mest. Ocenjuje se, da je na celotnem območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana trenutno zaposleno nekaj manj kot 2.000 ljudi, z uresničevanjem načrtov za širitev pa se bo število zaposlenih povečevalo. Po oceni študije, ki so jo pred nekaj leti opravili v ACI, vsak milijon letalskih potnikov povprečno zagotavlja 950 delovnih mest neposredno, posredno pa še 2.950 na državni, 2.000 na regionalni in 1.425 na subregionalni ravni.

Odgovorni do okolja

Aerodrom Ljubljana pri svojem delovanju upošteva standarde za varstvo okolja. Zavedamo se dolgoročne odgovornosti za okolje, v katerem delujemo, zato si prizadevamo za varstvo okolja pred hrupom, gospodarno rabo energentov, preprečevanje onesnaževanja zraka, stalno izobraževanje zaposlenih z vidika okoljske ozaveščenosti in razvojne aktivnosti, ki prispevajo k razbremenjevanju okolja.

Naša prizadevanja v odnosu do okolja uresničujemo na naslednjih področjih:

Prečiščevanje pred izpustom iz podtalnice

Posebna skrb je namenjena nemotenemu delovanju biološke čistilne naprave, s čimer zagotavljamo kakovost prečiščene vode, ki iz letališkega kompleksa odteka v podtalnico. V ta namen vodimo ustrezne evidence, iz katerih so razvidni opravljeni dnevni pregledi in opažanja ter izvedeni posegi.

V biološki čistilni napravi poteka prečiščevanje fekalij, in sicer tako iz letališkega kompleksa kot tudi iz letal. S posebnimi napravi fekalije izčrpamo iz letal in jih odlagamo v poseben zbiralnik v čistilni napravi, kjer se začnejo postopki razgradnje. Zbirajo in prečistijo se tudi odpadne tekočine, ki nastajajo pri razledenitvi letal in so pomešane s tekočino za razledenitev, katere glavna sestavina so biološko razgradljivi glikoli. Postopek izvajamo na glavni letališki ploščadi, odpadne tekočine pa se stekajo v podzemni rezervoar pod njo, od koder kontrolirano potujejo do biološke čistilne naprave. V postopkih prečiščevanja v biološki čistilni napravi nastane približno 60 ton gošče letno, ki jo prevzema in naprej predeluje komunalno podjetje.

Odtokanje olj in maščob v podtalnico preprečujemo s 56 lovilniki olj in maščob, ki so nameščeni na asfaltnih površinah in ob njih. Redno jih pregledujemo, čistimo in vzdržujemo. O opravljenih pregledih vodimo ustrezne dnevnike, s katerimi zagotavljamo sledljivost opravljenih del.

Kakovost odpadnih voda naprave nadzira tudi Zavod za zdravstveno varstvo Kranj, ki dvakrat letno odvzame vzorce odpadnih vod iz biološke čistilne naprave in enkrat letno vzorce vode za izdelavo biološko-kemijskih analiz iz lovilcev olj in maščob. Na tej podlagi omenjeni zavod izdela poročilo o meritvah in vrednotenju – obratovalni monitoring, ki naše rezultate na tem področju ob upoštevanju veljavnih evropskih standardov že več let zapored ocenjuje kot nadpovprečne.

Do leta 2012 načrtujemo skupaj z občino Cerklje gradnjo in povezavo kanalizacijskega sistema na javno kanalizacijsko omrežje. S tem bomo dolgoročno rešili tudi vprašanje omejenih kapacitet naše biološke čistilne naprave, predvsem v povezavi z načrtovano rastjo prometa in razvojem letališča ter posledičnim povečanjem količine odpadnih voda.

Gospodarno ravnanje z energenti

Že nekaj let zapored znižujemo tudi količino porabljene pitne vode; v letu 2010 smo jo glede na preteklo leto zmanjšali za dobrih 7 odstotkov.

Veliko pozornosti posvečamo ravnanju z energenti. Trenutno je celotni letališki kompleks, razen hangarja splošnega letalstva in obeh hangarjev službe za oskrbo letal, ogrevan s kurilnim oljem. V letu 2010 smo porabili 300 tisoč litrov kurilnega olja, kar je za 1,6 odstotka manj kot v letu 2009, ter 120 tisoč litrov utekočinjenega naftnega plina, kar presega porabo v letu 2009 za 34,8 odstotka. Poraba pitne vode je z vrednostjo 10,5 tisoč m³ za 23,2 odstotka višja v primerjavi s preteklim letom. S centralnim nadzornim sistemom zagotavljamo optimalno ogrevanje in s tem posredno zmanjšujemo

količino plinov, s katerimi obremenjujemo ozračje. Prav zaradi zmanjšanja porabe energentov in škodljivih emisij v okolje pa v bližnji prihodnosti načrtujemo prehod na ogrevanje s plinom. Ob gradnji novega terminala v letih 2011–2013 načrtujemo priključitev letališkega kompleksa na zemeljski plin, s čimer bomo naredili pomemben korak v naših okoljskih prizadevanjih.

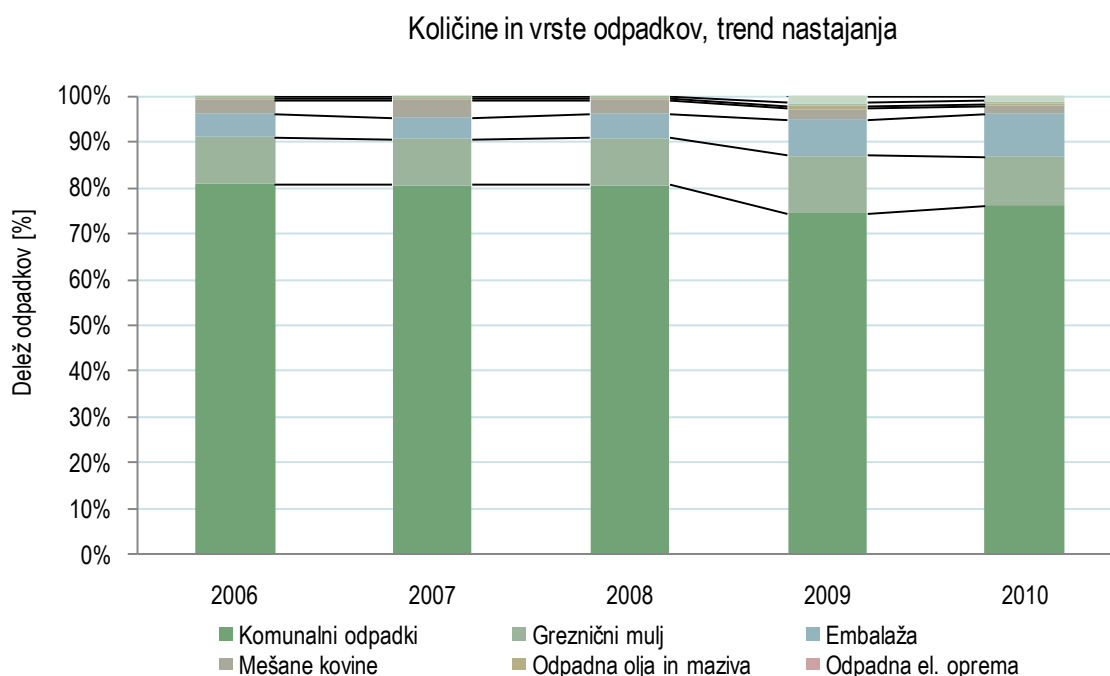
V letu 2010 smo v sodelovanju z ustreznimi izvajalci trikrat temeljito očistili peči in dimnike ter poskrbeli za redno servisiranje in elektronsko nastavitve oljnih in plinskih gorilnikov, s čimer smo ob danem toplotnem viru zmanjšali obremenjevanje zraka s plini iz kurilnih naprav. K zmanjševanju izpusta škodljivih emisij v zrak prispevamo tudi z rednim servisiranjem 165 vozil ter s postopnim nadomeščanjem starih hladilnih naprav z novimi, ki imajo okolju prijazne freone.

K nižji porabi električne energije smo prispevali z nekaterimi prenovami računalniške opreme ter z ozaveščanjem uporabnikov, da redno ugašajo svoje delovne postaje (računalnike), ko jih ne uporabljajo.

Ločujemo odpadke

Organizirano imamo ločeno zbiranje odpadkov na ekološkem otoku, v potniškem terminalu in upravni stavbi pa so nameščeni koši za ločeno zbiranje papirja, plastike, kovine in stekla, s čimer zmanjšujemo količino neločljivih odpadkov. V letu 2010 smo na deponijo Komunalnega podjetja Kranj odpeljali okoli 293 ton odpadkov, kar je za 1,1 odstotka več kot v letu poprej. Ločeno zbiramo odpadne akumulatorje, baterijske vložke, gume, neonske svetilke, oljne filtre, motorna olja ter dotrajano računalniško strojno opremo. Vse te odpadne materiale prevzemajo za to pooblaščen podjetja oziroma dobavitelji, ki poskrbijo za ločevanje surovin in njihovo recikliranje. Z uvedbo multifunkcijskih naprav smo med drugim poskrbeli tudi za zmanjševanje števila izpisov dokumentov, s čimer smo zmanjšali porabo potrošnega materiala (tonerjev, kartuš, valjev) in količino odpadnega materiala.

Gibanje količin in vrste odpadkov (2006-2010)

Skrb za zemljišča

V okvir naše dejavnosti spada tudi celovita skrb za zemljišča letališkega kompleksa. Redno kosimo travnate površine, urejamo zelenice in cvetlične nasade, zelo dobro pa sodelujemo tudi z Zavodom za gozdove v Kranju, pod vodstvom

katerega izvajamo čistilna in pogozdovalna dela na gozdnih površinah ter skrbimo za ustrezno zatiranje gozdnih škodljivcev, predvsem lubadarja.

Nadzorujemo obremenjenost okolja s hrupom

Sistematičen pristop k proučevanju obremenjevanja okolja s hrupom smo vzpostavili decembra leta 2008, ko smo začeli neprekinjeno meriti hrup v neposredni okolici letališča. Tako smo se pridružili več kot 40 evropskim letališčem, ki podobne oblike nadzora nad hrupom že izvajajo.

Meritve, ki so v skladu z direktivami Evropske unije in obvezujočimi mednarodnimi in nacionalnimi predpisi, smo v sodelovanju z zunanjim izvajalcem opravljali na štirih najbolj izpostavljenih točkah (naseljih) pod vzletnimi in pristajalnimi ravninami. Rezultati monitoringa so bili uporabljeni za izdelavo elaborata, ki je bil podlaga za pridobitev okoljskega dovoljenja glede emisije hrupa zaradi obratovanja Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Okoljsko dovoljenje smo dobili prvi v državi, kar dokazuje, da so bili vsi naši napor in vlaganja uspešni. Tako pridobljeni rezultati kažejo, da se je hrup letalskega prometa kot povprečni mesečni kazalnik gibal pod predpisanimi mejnimi vrednostmi hrupa v okolju, na eni od merilnih točk pa so občasne prekoračitve predvsem v večernem času. V skladu z dogovorom z lokalnimi skupnostmi v okolici letališča omejujemo letenje nad naseljenimi kraji in predvsem v nočnem času, pri čemer nočni kazalniki hrupa niso prekoračeni.

Sistem je povezan tudi z radarskimi podatki, ki jih posreduje Kontrola zračnega prometa Slovenije, s katerimi identificiramo največje obremenjevalce okolja s hrupom.

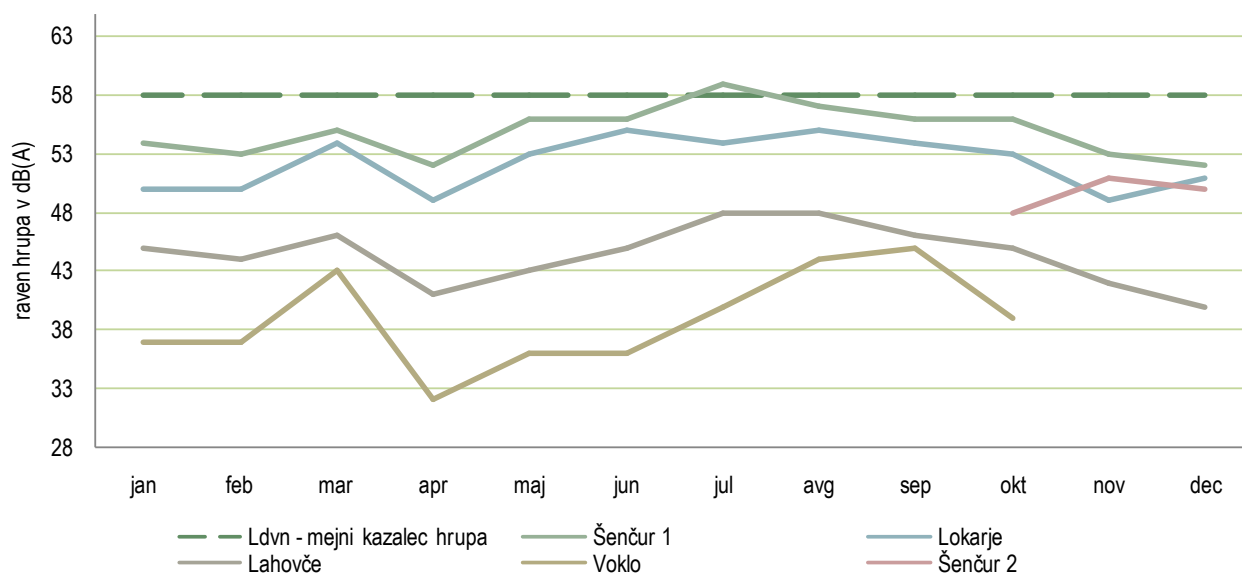
Decembra 2010 smo naredili še korak dlje k večji obveščenosti okoliškega prebivalstva o meritvah hrupa in tako poleg objave trimesečnih poročil razvili interaktivno aplikacijo o spremljanju hrupa, prek katere je mogoče na spletni strani spremljati povprečne kazalnike hrupa pri preletu letal nad naseljenimi kraji v fazi njihovega vzletanja in pristajanja v realnem času.

Trenutno stanje sicer omogoča identifikacijo kršiteljev, po sprejetju ustrezne zakonodaje s tega področja v naši državi pa bo mogoče tudi izvajanje ukrepov (omejevanje letenja, zaračunavanje taks).

Ocena obremenitve opazovanega okolja s hrupom, ki je posledica obratovanja vira hrupa Aerodroma Ljubljana, letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, je zbrana v spodnjih grafih in karti.

Gibanje povprečnih celodnevnih kazalnikov hrupa na merilnih mestih

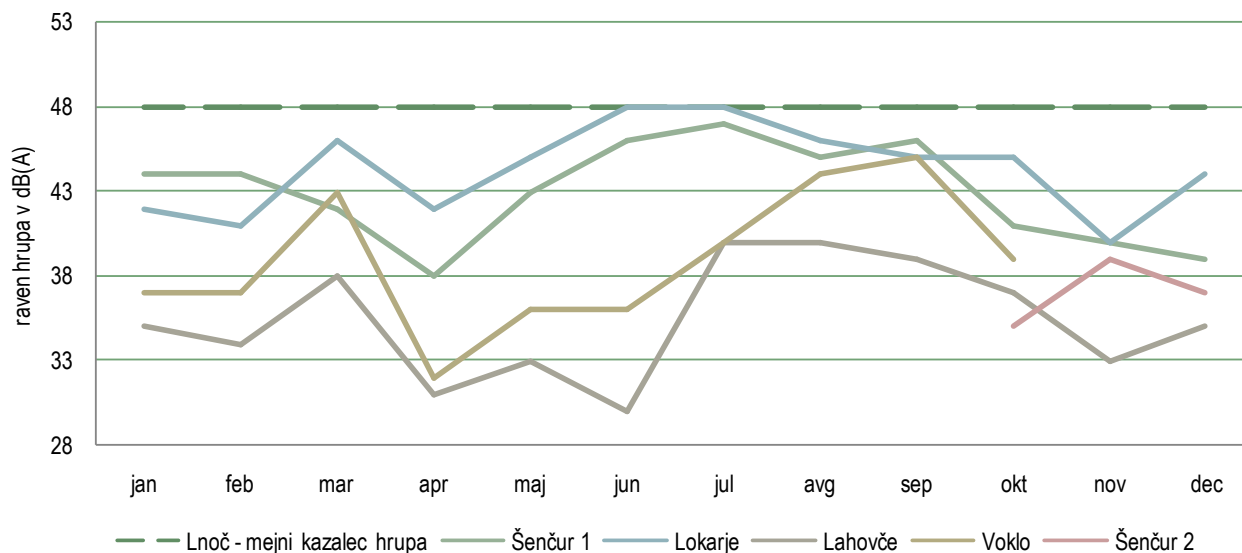
Kazalnik hrupa Ldvn za leto 2010

Vir: ZVD d. d.

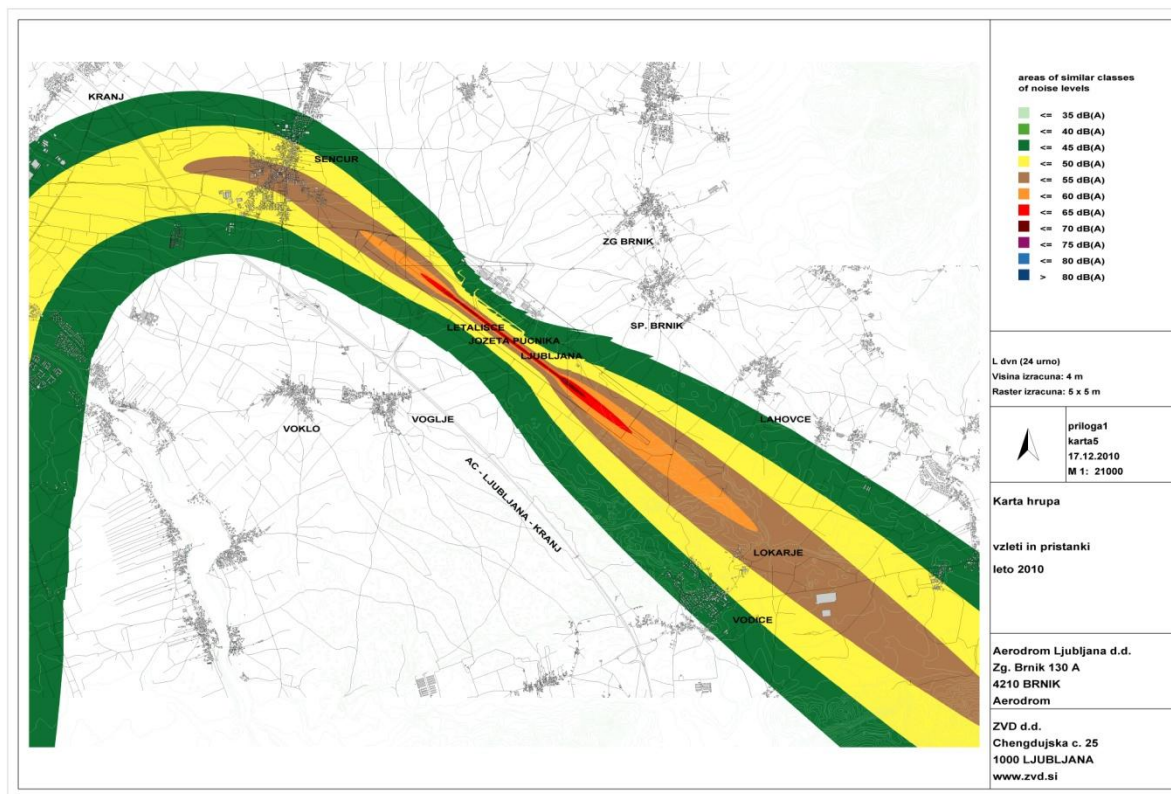
Gibanje povprečnih nočnih kazalnikov hrupa na merilnih mestih

Kazalnik hrupa Lnoč za leto 2010

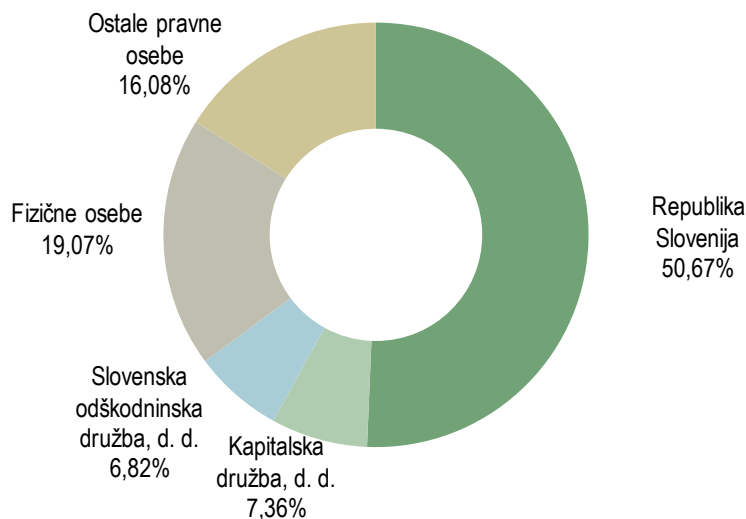
Vir: ZVD d. d.

Karta hrupa Ldvn – celodnevni kazalnik hrupa za 24 ur

4 DELNICA AELG IN LASTNIŠTVO DRUŽBE

Na dan 31. 12. 2010 je imela družba 8.662 delničarjev, kar je za 4,1 odstotka manj kot na dan 31. 12. 2009. Med večjimi delničarji družbe v letu 2010 ni prišlo do bistvenih sprememb.

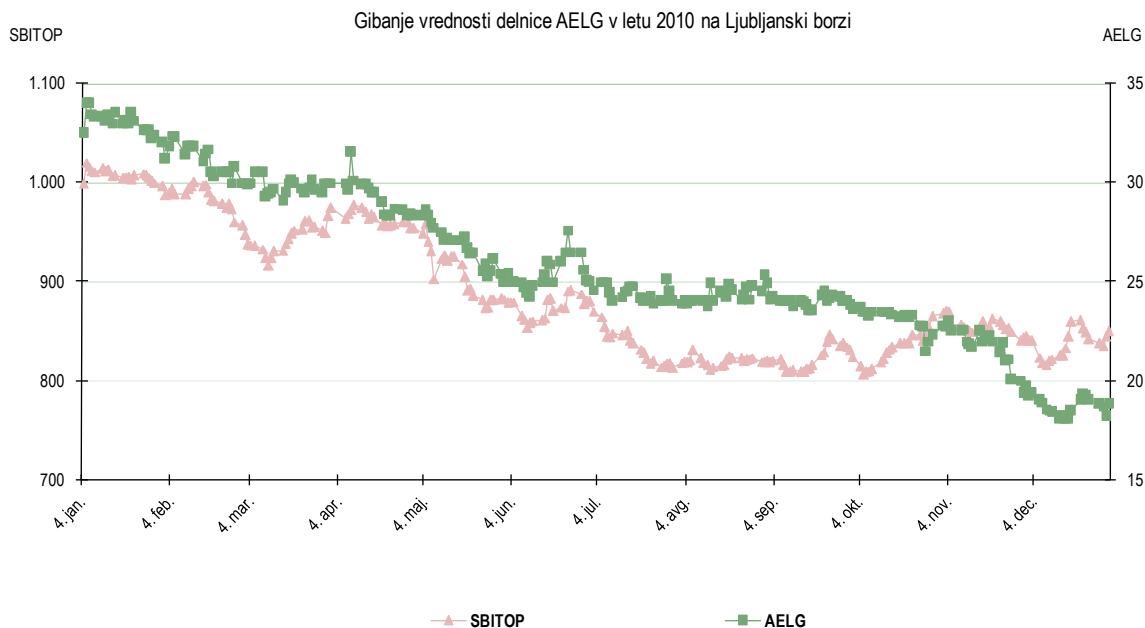
Deset največjih delničarjev na dan 31. 12. 2010

		Število delnic	Delež v kapitalu (v %)
1	Republika Slovenija	1.923.853	50,67
2	Kapitalska družba, d. d.	279.561	7,36
3	Slovenska odškodninska družba, d. d.	258.958	6,82
4	Zavarovalnica Triglav, d. d.	151.086	3,98
5	Publikum Trezor d. o. o.	101.233	2,67
6	KD Rastko, delniški vzajemni sklad	48.305	1,27
7	Triglav Vzajemni skladi - delniški	48.091	1,27
8	Abanka d. d.	45.914	1,21
9	KD Galileo, fleksibilna struktura	27.296	0,72
10	Kapitalska družba d. d. - PPS	17.172	0,45

Deset največjih delničarjev je imelo na dan 31. 12. 2010 v lasti 2.901.469 delnic, kar predstavlja 76,42-odstotni delež v kapitalu družbe. Tuji delničarji so imeli v lasti 32.058 delnic (0,84-odstotni delež v kapitalu družbe).

Na dan 31. 12. 2010 sta imela delnice družbe v lasti dva člana nadzornega sveta, medtem ko člana uprave nista imela delnic družbe.

	Število delnic	Delež v kapitalu (v %)
Drago Čotar	320	0,0084
Igor Domevščik	107	0,0028

Slovenski kapitalski trg in delnica AELG v letu 2010

Vrednost delnice AELG je v letu 2010 upadla za 41,2 odstotka. Zaključni tečaj delnice je na dan 31. 12. 2010 znašal 18,8 evra za delnico, medtem ko je bil povprečni zaključni tečaj v obravnavanem obdobju za 7,13 evra višji. Negativne vrednosti ugotavlja tudi indeks SBITOP, katerega vrednost se je letos znižala za 13,5 odstotka. Slovenski borzni trg je poleg zmanjšane zaupanja potrošnikov doma in v tujini, večje brezposelnosti in bojazni v njeno nadaljevanje ter dolžniške krize v Grčiji in na Irskem zaznamovalo tudi Moody'sovo nižanje bonitetnih ocen slovenskih bank ter zaradi nižanja kreditne sposobnosti tudi negativne prihodnje napovedi. Slovensko gospodarstvo v letu 2010 ni moglo slediti izboljševanju svetovnega gospodarstva in vrnitvi vlagateljev na tuje trge, saj ga je spremljalo povečano število stečajev in prisilnih poravnav, visok javnofinančni primanjkljaj ter neuspeli menedžerski prevzemi, ki so vlili dodatno nezaupanje vlagateljem.

Svojo najvišjo vrednost je delnica AELG dosegla 6. januarja (zaključni tečaj 34,00 evra), največ prometa z njo pa je bilo opravljenega 19. maja 2010 (126,2 tisoč evrov). Skupno je bilo v letu 2010 z delnico opravljenega za 3.260,1 tisoč evrov prometa, kar predstavlja 0,7 odstotka vsega prometa Ljubljanske borze. Tržna kapitalizacija je na dan 31. 12. 2010 znašala 36,4 milijona evrov (0,2 odstotka tržne kapitalizacije na Ljubljanski borzi).

Komuniciranje z delničarji in javnostmi

Za obveščenost vlagateljev smo v skladu s komunikacijskimi smernicami družbe skrbeli nediskriminatorno, pošteno in sproti, in sicer prek sistema obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, sistema za centralno shranjevanje nadzorovanih informacij Info hramba in na našem spletnem mestu v posebnem kotičku za vlagatelje. V sistemu SEOnet smo objavili 19 informacij, kar je tri manj kot leta 2009.

Javnost smo obveščali v skladu z veljavno zakonodajo, pravili borze in strategijo komuniciranja družbe. Slednja vključuje določitev odgovornih oseb za komuniciranje z javnostmi, pretok in notranji nadzor nad cenovno občutljivimi informacijami v družbi, opredelitev ključnih javnosti ter strategije komuniciranja in sodelovanja z njimi ter opredelitev vsebine in postopkov komuniciranja z javnostmi.

Deležnikom Aerodroma Ljubljana smo v letu 2010 prek medijev posredovali 27 sporočil, dodatnih deset pa na naših spletnih straneh in naročnikom novic o Aerodromu Ljubljana. Organizirali ali soorganizirali smo devet dogodkov, na katere so bili vabljeni tudi predstavniki medijev. Naše komunikacijske aktivnosti so bile najbolj intenzivne pred zaprtjem

letališča in med njim, ko je bilo predvsem potnikom treba zagotoviti jasne in dovolj pogoste informacije o spremembah in odpovedih letov.

Pomembnejši podatki o delnici AELG

	1-12.2010	1-12.2009
Tržna kapitalizacija na dan 31. 12.* - v tisoč evrih	36.401	61.959
Promet - v tisoč evrih	3.260	6.110
Najnižji zaključni tečaj - v evrih	18,10	24,79
Najvišji zaključni tečaj - v evrih	34,00	37,14
Povprečni zaključni tečaj - v evrih	25,93	30,85
Zaključni tečaj na dan 31. 12. - v evrih	18,80	32,00
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. - v evrih (kapital/število vseh izdanih delnic)	31,95	31,54
Razmerje med tržno in knjigovodsko vrednostjo delnice na dan 31. 12.	0,59	1,01
Osnovni čisti dobiček na delnico - v evrih	1,69	2,64
Popravljeni čisti dobiček na delnico - v evrih (čisti poslovni izid/povprečno število vseh delnic)**	1,13	1,61
Celotni vseobsegajoči donos na delnico (celotni vseobsegajoči donos v obdobju/število vseh izdanih delnic)	1,09	1,38
Število delničarjev na dan 31. 12.	8.662	9.028
Število izdanih delnic	3.796.527	3.796.527
- prednostne participativne kosovne delnice	1.860.298	1.860.298
- navadne kosovne delnice, ki kotirajo na borzi	1.936.229	1.936.229

* Upoštevane so navadne kosovne delnice, ki kotirajo na borzi.

** Pri izračunu so upoštevane vse delnice.

Dividendna politika

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., je v okviru strategije razvoja do leta 2015 kot enega najpomembnejših ciljev sprejela kapitalsko politiko, ki temelji na dolgoročnem maksimiranju vrednosti družbe in s tem donosov delničarjev.

Skladno s postavljeno dividendno politiko družba razporeja ustvarjeni dobiček na del, ki ga (skladno s statutom družbe) reinvestira, in na del, ki se skladno z odločitvijo skupščine nameni za izplačilo dividend.

Pregled dividend v obdobju 2002–2010

Leto	v evrih	
	Navadne kosovne delnice	Prednostne participativne kosovne delnice
2002	0,87	1,23
2003	0,93	1,41
2004	1,00	1,00
2005	1,11	1,11
2006	1,10	1,10
2007	1,10	1,10
2008	0,43	0,43
2009	0,63	0,74
2010	0,43*	0,54*

* Predlog, ki bo predmet obravnave in sprejema na skupščini predvidoma v drugi polovici junija 2011.

Glede na okoliščine, v katerih družba posluje (poslovanje našega največjega partnerja), uprava družbe predlaga, naj znaša dividenda na navadno kosovno delnico 0,43 evra bruto. Dividenda za prednostno participativno kosovno delnico je sestavljena iz fiksne in variabilnega dela in je izračunana skladno z 8. členom statuta družbe.

Predlagana višina dividende odraža prepričanje vodstva družbe, da je izvedba načrtovanih naložb v infrastrukturne in druge objekte vitalnega pomena za nadaljnji razvoj družbe, za kakovostno opravljanje storitev ter zagotovitev zadovoljive ravni varnosti (kar bo zagotovilo povečevanje vrednosti družbe in izboljšanje njenega konkurenčnega položaja v prihodnje).

Finančni koledar Aerodroma Ljubljana, d. d., za leto 2011

Pomembnejše objave družbe	Predviden datum objave*
1. Revidirano letno poročilo družbe za leto 2010 ter Izjava o skladnosti s kodeksom	20. 4. 2011
2. Letni dokument objavljenih informacij	20. 4. 2011
3. Podatki o poslovanju družbe za prve tri mesece leta 2011	25. 5. 2011
4. Sklic 15. seje skupščine	20. 5. 2011
5. Sklepi 15. seje skupščine	23. 6. 2011
6. Dan upravičenosti do dividend	29. 6. 2011
7. Dan izplačila dividend	14. 9. 2011
8. Polletno poročilo družbe	24. 8. 2011
9. Podatki o poslovanju družbe za prvih devet mesecev leta 2011	23. 11. 2011

Periodične objave in ostale cenovno občutljive informacije, kakor tudi morebitne spremembe predvidenih datumov objav, bodo objavljene v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet, v sistemu za centralno shranjevanje nadzorovanih informacij Info hramba ter na spletnih straneh družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., www.lju-airport.si.

RAČUNOVODSKO POROČILO

1 IZJAVA UPRAVE

Izjava uprave je v uvodnem delu letnega poročila na strani št. 5.

2 POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Faks: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

lastnikom družbe Aerodrom Ljubljana, d.d.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene nekonsolidirane računovodske izkaze družbe Aerodrom Ljubljana d.d. (v nadaljevanju 'Družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2010, izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na www.deloitte.com/si/nasa-druzba.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Mnenje

Po našem mnenju so nekonsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja Družbe na dan 31. decembra 2010 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela EU.

Poudarjanje zadeve

Kot je razkrito v pojasnilu 5.1.2., ki se nanaša na zemljišča, ki so v lasti Republike Slovenije in na katerih Družba opravlja osnovno letališko dejavnost ima Družba na delu teh zemljišč ustanovljeno stavbno pravico, vendar pa z Republiko Slovenijo nima urejenega pogodbenega razmerja o stavbni pravici ali zakupu zemljišč. Zaradi omenjenih dejstev Družba v računovodskih izkazih ne izkazuje osnovnih sredstev ali neopredmetenih sredstev, ki bi izhajala iz ustreznega pogodbenega razmerja. Družba v računovodskih izkazih tudi ne izkazuje nobenih obveznosti, ki bi lahko izhajale iz urejenega pogodbenega razmerja.

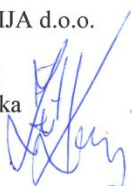
Naše mnenje v zvezi s poudarjeno zadevo ni prilagojeno.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

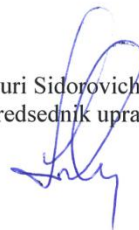
V skladu s prvim odstavkom 57. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) smo pregledali poslovno poročilo družbe. Po našem mnenju je poslovno poročilo usklajeno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenca revizorka

Yuri Sidorovich
Predsednik uprave

Ljubljana, 16. marec 2011

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 1

3 RAČUNOVODSKI IZKAZI

3.1 BILANCA STANJA

v evrih

	Pojasnila	31. 12. 2010	31. 12. 2009
SREDSTVA		128.108.228	128.071.992
Dolgoročna sredstva		107.384.765	106.026.457
Neopredmetena sredstva	5.1.1	1.100.320	985.934
Nepremičnine, naprave in oprema	5.1.2	85.011.857	85.768.470
Naložbe v pridružene družbe	5.1.3	2.917.136	0
Dolgoročne finančne naložbe	5.1.4	17.232.841	18.757.161
Odložene terjatve za davek	5.1.5	1.122.611	514.892
Kratkoročna sredstva - skupaj		20.723.463	22.045.535
Kratkoročna sredstva brez aktivnih časovnih razmejitev		20.591.639	21.788.765
Zaloge		237.320	286.303
Kratkoročne finančne naložbe	5.1.6	15.005.984	13.116.611
Kratkoročne poslovne terjatve	5.1.7	5.096.792	8.099.818
Denarna sredstva		251.543	286.033
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve		131.824	256.770
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		128.108.228	128.071.992
Kapital	5.1.8	121.280.314	119.729.370
Vpoklicani kapital		15.842.626	15.842.626
Kapitalske rezerve		24.287.659	24.287.659
Rezerve iz dobička		73.195.482	70.591.632
Presežek iz prevrednotenja		5.816.817	5.952.882
Zadržani čisti dobiček		2.137.730	3.054.571
Dolgoročne obveznosti - skupaj		3.126.735	3.263.820
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	5.1.9	1.346.128	1.451.984
Rezervacije za jubilejne nagrade, odpravnine		805.506	750.215
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		540.622	701.769
Dolgoročne obveznosti		1.780.607	1.811.836
Dolgoročne poslovne obveznosti		326.403	323.616
Odložene obveznosti za davek	5.1.10	1.454.204	1.488.220
Kratkoročne obveznosti - skupaj	5.1.11	3.701.179	5.078.802
Kratkoročne obveznosti		3.534.825	4.904.518
Kratkoročne poslovne obveznosti		3.534.825	4.904.518
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve		166.354	174.284

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA IN DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v evrih

	Pojasnila	1 - 12. 2010	1 - 12. 2009
Poslovni prihodki		33.883.853	33.976.290
Prihodki od prodaje	5.2.1	33.399.177	33.470.541
Drugi poslovni prihodki	5.2.2	484.676	505.749
Poslovni odhodki		-28.011.335	-26.483.717
Stroški materiala in storitev		-7.996.369	-8.066.978
Stroški materiala		-1.757.319	-1.640.420
Stroški storitev	5.2.3	-6.239.050	-6.426.558
Stroški dela	5.2.4	-11.531.365	-11.134.855
Amortizacija	5.2.5	-6.595.562	-6.258.016
Drugi poslovni odhodki	5.2.6	-1.888.039	-1.023.868
Poslovni izid iz poslovanja		5.872.518	7.492.573
Neto finančni prihodki/odhodki		-618.912	172.345
Finančni prihodki	5.2.7	1.314.600	1.468.997
Finančni odhodki	5.2.7	-1.933.512	-1.296.652
Poslovni izid pred obdavčitvijo		5.253.606	7.664.918
Davek iz dobička	5.2.8	-1.585.866	-1.931.545
Odloženi davki	5.2.8	607.720	375.769
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		4.275.460	6.109.142
Drugi vseobsegajoči donos v obdobju		-136.065	-853.636
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		-135.698	-1.011.339
Odtujitev finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		-34.384	-55.706
Vpliv odloženih davkov - sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		27.140	202.268
Vpliv odloženih davkov - odtujitev finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo		6.877	11.141
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja		4.139.395	5.255.506
Osnovni čisti dobiček na delnico		1,69	2,64
Popravljeni čisti dobiček na delnico		1,13	1,61
Vseobsegajoči donos na delnico		1,09	1,38

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3 IZKAZ DENARNIH TOKOV

v evrih

	2010	2009
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	3.667.740	5.733.373
Prilagoditve za	8.740.739	6.695.022
Amortizacijo opredmetenih ter neopredmetenih osnovnih sredstev	6.595.562	6.258.016
Dobiček / izguba pri odtujitvi opredmetenih ter neopredmetenih osnovnih sredstev	112.684	65.379
Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	1.302.572	640.749
Oblikovanje in odprava rezervacij	-65.518	-99.907
Prihodki iz naložbenja	-1.105.121	-1.441.892
Odhodki iz naložbenja	1.900.560	1.272.677
Denarni tok iz poslovanja pred gibljivim kapitalom	12.408.479	12.428.395
Spremembe čistih obratnih sredstev poslovnih postavk bilance stanja	459.209	-1.696.448
Začetne manj končne poslovne terjatve	1.700.454	-2.158.523
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	124.946	-235.520
Začetne manj končne zaloge	48.983	-19.457
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-1.366.906	948.136
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve	-48.268	-231.084
Prebitek prejemkov pri poslovanju	12.867.688	10.731.947
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejemki pri naložbenju	39.216.464	44.282.437
Prejemki od obresti in deležev v dobičku, od naložbenja	1.167.519	1.562.585
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	0	332
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	288.771	56.618
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	3.399.312	2.442.562
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	34.360.862	40.220.340
Izdatki pri naložbenju	-49.530.191	-53.594.640
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-208.445	-229.749
Izdatki za pridobitev opremljenih osnovnih sredstev	-6.146.345	-14.378.467
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	-5.071.482	-647.334
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-38.103.919	-38.339.090
Prebitek izdatkov pri naložbenju	-10.313.727	-9.312.203
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Prejemki pri financiranju	0	0
Izdatki pri financiranju	-2.588.451	-1.632.507
Izdatki za izplačila dividend	-2.588.451	-1.632.507
Prebitek izdatkov pri financiranju	-2.588.451	-1.632.507
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	251.543	286.033
Denarni izid v obdobju	-34.490	-212.763
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	286.033	498.796

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.4 IZKAZ GIBANJA KAPITALA

v evrih

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
1. 1. 2009	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	47.743.622	6.806.518	5.373.832	0	116.106.371
Vnos vseobsegajočega donosa v obdobju	0	0	0	0	0	-853.636	0	6.109.142	5.255.506
Razporeditev čistega dobička po sklepu uprave	0	0	0	0	3.054.571	0		-3.054.571	0
Razporeditev bilančnega dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	3.741.325	0	-3.741.325	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-1.632.507	0	-1.632.507
31. 12. 2009	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	54.539.518	5.952.882	0	3.054.571	119.729.370
Prenos čistega poslovnega izida preteklega leta	0	0	0	0	0	0	3.054.571	-3.054.571	0
Vnos vseobsegajočega donosa v obdobju	0	0	0	0	0	-136.065	0	4.275.460	4.139.395
Razporeditev čistega dobička po sklepu uprave	0	0	0	0	2.137.730	0	0	-2.137.730	0
Razporeditev bilančnega dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	466.120	0	-466.120	0	0
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-2.588.451	0	-2.588.451
31. 12. 2010	15.842.626	24.287.659	4.013.029	12.039.085	57.143.368	5.816.817	0	2.137.730	121.280.314

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

4 POMEMBNEJŠE RAČUNOVODSKE USMERITVE

4.1 POROČAJOČA DRUŽBA

Aerodrom Ljubljana, d. d., (v nadaljevanju družba) je registrirana pravna oseba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Zgornji Brnik 130a, 4210 Brnik – aerodrom.

Na 9. seji skupščine delničarjev 30. junija 2005 je bil sprejet sklep, da bo družba od 1. januarja 2006 naprej sestavljala računovodske izkaze in poročila iz prvega odstavka 60. člena ZGD-1 v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP).

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 16. marca 2011.

4.2 PODLAGA ZA SESTAVITEV IZKAZOV

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi za leti 2010 in 2009 so sestavljeni v skladu z MSRP, kot jih je sprejela Evropska unija. Uporabljene so računovodske in poročevalske zahteve MSRP, zahteve Zakona o gospodarskih družbah ter notranja pravila družbe.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, ki so vrednotena po pošteni vrednosti.

Metode, uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v nadaljevanju pri posameznih kategorijah.

Funkcijska in predstavljena valuta

S 1. januarjem 2007 je bila uvedena uradna valuta evro, zato so vsi računovodski izkazi in računovodske informacije sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe.

Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je treba stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocena popravi, in za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo pri procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih točkah:

- Računovodsko poročilo: točka 4.3 v delu, kjer so opisane rezervacije, in točka 5.1.9 (rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve),
- Poslovno poročilo: točka 3.7.2 – Finančna tveganja (kvantitativni podatki so podani v pojasnilih k računovodskim izkazom ob posameznih terjatvah in obveznostih).

4.3 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Uporabljene računovodske usmeritve, narava in stopnja pomembnosti so opredeljeni v internih aktih družbe. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja, navedene so tudi v številčne in opisne informacije.

Računovodske usmeritve, navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v priloženih računovodskih izkazih.

Naložbi v pridruženi družbi

V družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., 30,46-odstotni lastnik. Med družbama ni pomembnih poslov, prav tako ne prihaja do izmenjavanja vodilnega osebja in zagotavljanja strokovnih informacij ali znanj. Vpliv družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., je definiran z določili družbene pogodbe in je sorazmeren lastniškemu deležu, ki ga ima družba Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o. Glede na navedeno družba Aerodrom Ljubljana, d. d., v družbi Aerodrom Portorož, d. o. o., nima prevladujočega niti pomembnega vpliva, zato je naložba vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne slabitve.

Med naložbami v pridruženi družbi je izkazana tudi v letu 2010 pridobljena naložba v 4.570.881 prednostnih delnic družbe Adria Airways Tehnika, d. d., kar predstavlja 31,16-odstotni delež v lastništvu te družbe. Naložba prinaša 8-odstotni fiksni letni donos. Zavarovana je s prodajno opcijo v korist Aerodroma Ljubljana, d. d., po kateri jo le-ta lahko Adria Airways, d. d., proda po nakupni ceni, povečani za 8-odstotni letni donos. Zaradi dejstva, da prednostne delnice nimajo glasovalne pravice, družba Aerodrom Ljubljana, d. d., na dan 31. 12. 2010 v družbi Adria Airways Tehnika, d. d., ni imela pomembnega vpliva, prav tako pa med družbama ni pomembnih poslov. Glede na navedeno je naložba vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne slabitve.

Tuja valuta

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke (ECB) na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v evre po veljavnem referenčnem tečaju ECB. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Nedenarne postavke in obveznosti, ki so izmerjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo po menjalnem tečaju na dan posla.

Finančni instrumenti

Neizpeljani finančni instrumenti

Neizpeljani finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital (delnice in deleže), dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Neizpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti, povečani za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva ali obveznosti. Po začetnem pripoznanju se neizpeljani finančni instrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Finančni instrument se pripozna, če družba postane stranka pogodbenih določil instrumenta.

Pripoznanje finančnih sredstev se odpravi, ko pogodbene pravice družbe do denarnih tokov potečejo ali če družba finančno sredstvo, vključno z obvladovanjem, ali vsa tveganja in koristi sredstva prenese na drugo stranko. Nakupi in prodaje, opravljene redno oziroma običajno, se obračunavajo na dan plačila, to je datum, ko družba sredstvo prejme ali odtuji.

Pripoznanje finančnih obveznosti se odpravi, ko pogodbene obveznosti družbe potečejo, prenehajo ali se prekinejo.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v alineji Finančni prihodki in finančni odhodki.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Naložbe družbe v kapital (delnice in deleži) ter dolžniški vrednostni papirji so razvrščeni kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene:

- po pošteni vrednosti,
- po nabavni vrednosti, če zanesljive poštene vrednosti naložbe ni mogoče izmeriti.

Spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po prvi alineji so pripoznane neposredno v kapitalu. Ko se pripoznanje odpravi (prodaja oziroma unovčenje), se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v izkaz poslovnega izida (med finančne prihodke oziroma odhodke). Izgube zaradi oslabitve (glej alinejo Oslabitev sredstev) ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih na razpolago za prodajo (glej alinejo Tuja valuta) so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Dana in prejeta posojila

Dana in prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju izkazujejo po njihovi pošteni vrednosti, zmanjšani za pripadajoče stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila izkazujejo po odplačni vrednosti, pri čemer se morebitne razlike med izvirno in odplačno vrednostjo izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju odplačevanja posojila, uporabi se metoda efektivne obrestne mere.

Drugo

Drugi neizpeljani finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Izpeljani finančni instrumenti

Družba ne uporablja izpeljanih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji. Prav tako ne hrani ali izdaja izpeljanih finančnih instrumentov za namene trgovanja.

Nepremičnine, naprave in oprema

Pripoznanje in merjenje

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezne nepremičnine, naprave in oprema.

V skladu z MSRP 40 je bila izvedena presoja, ali katera od nepremičnin družbe morda spada med naložbene nepremičnine. Ugotovljeno je bilo, da so vse nepremičnine lastniško uporabljene oziroma ne izpolnjujejo zahtevanih kriterijev in se zato ne obravnavajo kot naložbene nepremičnine.

Poznejši stroški

Pozneje nastali stroški v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi se izkazujejo kot stroški vzdrževanja ali povečanje nabavne vrednosti sredstva, če njihova vrednost povečuje prihodnje ekonomske koristi. Kot povečanje nabavne vrednosti nepremičnin, naprav in opreme se prizna tudi zamenjava posameznih delov, če so pri tem izpolnjena sodila za pripoznavanje. Za knjigovodsko vrednost delov, ki so zamenjani, se pripoznanje odpravi.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsake posamezne nepremičnine, naprave in opreme. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti sredstev so naslednje:	
Gradbeni objekti (s sestavnimi deli)	20-40 let
Računalniška oprema	2-5 let
Motorna vozila	4-12 let
Druge naprave in oprema	5-20 let

Amortizirljivi znesek sredstva se določi po odštetju preostale vrednosti. Ocenjujemo, da preostala vrednost nepremičnin, naprav in opreme po končani dobi koristnosti ne predstavlja bistvenega deleža sredstva, zato je ne pripoznamo. Ta se pregleda ob koncu vsakega poslovnega leta, in če so pričakovanja drugačna od prejšnjih ocen, se sprememba obravnava kot sprememba računovodskih ocen.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva družbe so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

Poznejši stroški

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le, kadar povečujejo bodoče gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev, razen če so te dobe nedoločene. Amortizacija neopredmetenih sredstev z določenimi dobami koristnosti se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za licence in programsko opremo so od pet do deset let.

Na dan bilance stanja družba preizkusi, ali gre za oslabitev neopredmetenega sredstva z nedoločeno dobo koristnosti.

Zaloge

Med zalogami izkazujemo zaloge materiala za vzdrževanje in zaloge materiala, ki se uporablja pri opravljanju storitev.

Ob začetnem pripoznanju se zaloge ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena, povečana za uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve, in neposredni stroški nabave, zmanjšani za dobljene popuste. Za vrednotenje porabe zalog se uporablja metoda tehtanih povprečnih cen.

Oslabitev sredstev

Če je zmanjšanje pošteno vrednosti finančnega sredstva, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v kapitalu, in obstajajo nepristranski dokazi, da je sredstvo oslabiljeno, je treba nabrano izgubo, pripoznano neposredno v kapitalu, odstraniti iz kapitala in jo pripoznati v poslovnem izidu, čeprav pri finančnem sredstvu ni bilo odpravljen pripoznanje. Znesek nabrane izgube, ki se odstrani iz kapitala in se pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo zaradi oslabilitve takega finančnega sredstva, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Družba na datum poročanja preveri knjigovodske vrednosti sredstev, razen odloženih terjatev za davek, in sicer zato, da oceni, ali obstaja kako znamenje oslabilitve sredstev. Če taki znaki obstajajo, je treba oceniti nadomestljivo vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna, kadar njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Če družba posluje z dobičkom in v okviru poslovnih načrtov, ni razlogov za oslabilitev.

Terjatve se zaradi oslabilitve prevrednotijo, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo pošteno vrednost, to je udenarljivo vrednost. Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, se štejejo za dvomljive, če se je zaradi njih začel sodni postopek, pa za sporne. Pri oblikovanju popravkov vrednosti terjatev presojamo izterljivost vsake posamezne terjatve. Za znesek oblikovanih popravkov vrednosti pripoznamo poslovne odhodke.

Zaloge se oslabijo, če izkazana knjigovodska vrednost presega njihovo tržno vrednost. S tržno vrednostjo je mišljena nadomestljiva vrednost, razen če je ta večja od čiste izterljive vrednosti (v takem primeru se šteje za tržno vrednost čista izterljiva vrednost). Za zmanjšanje vrednosti zalog zaradi oslabilitve pripoznamo poslovne odhodke.

Izračun nadomestljive vrednosti

Nadomestljiva vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti in terjatev, izkazanih po odplačni vrednosti, se izračuna kot sedanja vrednost pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih z uporabo izvirne veljavne obrestne mere (to je veljavne obrestne mere, izračunane pri začetnem pripoznanju teh sredstev). Kratkoročne terjatve se ne diskontirajo.

Nadomestljiva vrednost drugih sredstev je njihova poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, oziroma vrednost pri uporabi, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Pri sredstvih, ki v glavnem ne ustvarjajo neodvisnih finančnih pritokov, se določi nadomestljiva vrednost za denar in ustvarjajočo enoto, ki ji sredstvo pripada.

Odprava izgube zaradi oslabitve

Pri finančnih naložbah v posesti do zapadlosti ali terjatvah, izkazanih po odplačni vrednosti, se izguba zaradi oslabitve sredstev odpravi, če je naknadno povečanje nadomestljive vrednosti sredstva mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve.

Izgube zaradi oslabitve finančne naložbe v kapitalski instrument, razvrščene kot na razpolago za prodajo, se ne odpravijo prek poslovnega izida. Če se poštena vrednost dolgovnega instrumenta, razvrščenega kot na razpolago za prodajo, poveča in je mogoče povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu, je treba izgubo zaradi oslabitve odpraviti in znesek odprave pripoznati v poslovnem izidu.

Izgube zaradi oslabitve, pripoznane pri drugih sredstvih, je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljivih vrednosti sredstev.

Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celoten kapital podjetja je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati. Sestavljajo ga osnovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, zadržani čisti dobiček, ki je sestavljen iz prenesenega čistega dobička prejšnjih let in iz čistega dobička ali izgube tekočega leta, in presežek iz prevrednotenja. Osnovni kapital družbe je razdeljen na navadne (imenske prostoprenosljive) kosovne delnice in prednostne participativne kosovne delnice.

Dividende

Dividende se pripoznajo kot obveznost v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Rezervacije

Družba v bilanci stanja izkaže rezervacije, če ima zaradi preteklega dogodka sedanjo pravno ali posredno obvezo in če obstaja verjetnost, da bo za poravnavo te obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Kjer je učinek časovne vrednosti denarja bistven, se znesek rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po diskontni stopnji pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe cene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Drugih pokojninskih obveznosti družba nima.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami se izkazujejo odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene prihodke.

Med dolgoročno odložene prihodke se uvrščajo tudi donacije, prejete za pridobitev osnovnih sredstev. Namenjene so pokrivanju stroškov amortizacije teh sredstev in se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke.

Kratkoročne časovne razmejitve

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami družba izkazuje kratkoročno nezaračunane prihodke in kratkoročno odložene stroške.

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami družba izkazuje kratkoročno odložene prihodke in obveznost do zaposlenih iz naslova neizkoriščenega dopusta. Višina te obveznosti je ugotovljena na podlagi izračuna za vsakega posameznega zaposlenega.

Prihodki

Izkaz poslovnega izida je izkazan po različici I, kjer se poslovni izid ugotavlja stopenjsko.

Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko so storitve opravljene. Prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila z njim povezanih stroškov.

Državne podpore

Državne podpore se na začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki (dolgoročne pasivne časovne razmejitve), ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo podjetje podpore prejelo in da bo izpolnilo pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznavajo strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih te nadomestile. Državne podpore, povezane s sredstvi, se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti zadevnega sredstva.

Odhodki

Stroški se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih skladno z njihovo naravo. Izkazujemo in razkrivamo jih po naravnih vrstah.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti, prihodke od dividend, kapitalski dobiček od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev ter pozitivne tečajne razlike, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Prihodki iz obresti od finančnih naložb se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od zamudnih obresti se pripoznajo ob njihovem plačilu. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo negativne tečajne razlike, kapitalske izgube od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev ter odhodke iz naslova provizije bankam za upravljanje finančnih sredstev. Stroški obresti se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu, in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum bilance stanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti ter njihovo davčno vrednostjo. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povrnitve oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum bilance stanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna samo v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Čisti dobiček na delnico (EPS)

Osnovni čisti dobiček na delnico je razmerje med čistim poslovnim izidom, ki pripada navadnim delničarjem (števec) in tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih kosovnih delnic (imenovalec).

Čisti poslovni izid, ki pripada navadnim delničarjem, je izračunan tako, da čisti poslovni izid obračunskega obdobja zmanjšamo za znesek dividend (fiksni in variabilni del), namenjenih za izplačilo lastnikom prednostnih participativnih kosovnih delnic.

Pri izračunu popravljenega čistega dobička na delnico izhajamo iz osnovnega čistega dobička na delnico, pri čemer se dobiček, ki se nanaša na navadne delnice in tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih kosovnih delnic, prilagodi za učinke vseh popravljanih možnosti (potencialnih) navadnih kosovnih delnic. Navedeno pomeni, da se čisti poslovni izid navadnih delničarjev (števec) poveča za izplačilo dividend lastnikom možnostnih navadnih kosovnih delnic, imenovalec pa za tehtano povprečno število možnostnih navadnih kosovnih delnic.

Možnostna (potencialna) navadna delnica je finančni instrument ali druga pogodba, ki lahko daje imetniku pravico do navadnih kosovnih delnic. Možnostne navadne delnice se obravnavajo kot popravljalne takrat, ko bi njihova zamenjava za navadne kosovne delnice zmanjšala čisti dobiček na delnico.

Poročanje po poslovnih odsekih

Družba spremlja prihodke in odhodke po poslovnih odsekih. Odsek je sestavni del družbe, ki opravlja poslovne dejavnosti in iz tega naslova pridobiva prihodke in ima z njimi stroške. Med posameznimi odseki ne prihaja do bistvenih razlik z vidika tveganj, ki so podrobno opisana v točki 3.7.

Družba ima naslednje poslovne odseke: letališke dejavnosti, zemeljska oskrba in komercialne dejavnosti.

Stroški in prihodki posameznega odseka vsebujejo postavke, ki jih je mogoče pripisati neposredno odseku, in tudi tiste, ki jih je mogoče utemeljeno razporediti na odsek.

Prihodki in stroški postavke drugo zajemajo prihodke in stroške tistih dejavnosti, ki imajo v strukturi celotnih prihodkov manj kot 10-odstotni delež.

V družbi vodstvenim delavcem, ki sprejemajo poslovne odločitve, ne poročamo o sredstvih in tudi ne o obveznostih po poslovnih odsekih. Za sredstva in obveznosti po odsekih tudi niso na voljo ločeni finančni podatki. Za potrebe razkritij razporejamo sredstva in obveznosti na poslovne odseke v sorazmerju z ustvarjenimi poslovnimi prihodki.

Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati

Pri izdelavi računovodskih izkazov za poslovno leto 2010 niso bili upoštevani novi standardi in pojasnila, ki z dnem 31. 12. 2010 še niso začeli veljati, ali pa njihova uporaba v letu 2010 ni bila obvezna:

- MRS 24 Razkrivanje povezanih strank - poenostavitev zahtev po razkritju za podjetja, povezana z vlado, in razlaga opredelitve povezane stranke (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2011 ali pozneje).
- MRS 32 Finančni instrumenti: predstavlanje – obračunavanje izdaje delniških pravic (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. februarja 2010 ali pozneje).
- MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja – dodatne izjeme pri prvi uporabi (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2010 ali pozneje).
- OPMSRP 14 in MRS 19: Omejitev sredstva za določen zaslužek, zahteve glede minimalnega financiranja in njihove medsebojne povezanosti – vnaprejšnja plačila zahtev glede minimalnega financiranja (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2011 ali pozneje).
- OPMSRP 19 – poravnava finančnih obveznosti s kapitalskimi instrumenti (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2010 ali pozneje).

Družba ocenjuje, da spremembe teh standardov, popravkov in pojasnil ne bodo imele bistvenega vpliva na računovodske izkaze v obdobju začetne uporabe.

MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija, se trenutno ne razlikujejo bistveno od tistih, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde, razen naslednjih standardov in pojasnil, ki na dan 31. 12. 2010 niso bili potrjeni za uporabo:

- MSRP 9 Finančni instrumenti (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2013 ali pozneje).
- MSRP 7 Finančni instrumenti: razkritja – prenosi finančnih sredstev (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2011 ali pozneje)
- Spremembe različnih standardov in pojasnil: Izboljšave MSRP (2010) – izboljšave MSRP 1, MSRP 3, MSRP 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, OPMSRP 13, predvsem zaradi odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (večino sprememb je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2011 ali pozneje).

Družba ocenjuje, da sprejetje teh standardov, sprememb in pojasnil ne bo bistveno vplivalo na računovodske izkaze v obdobju začetne uporabe.

Hkrati je obračunavanje varovanja pred tveganji v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel Evropska unija še ni sprejela, še vedno neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z zahtevami MRS 39: Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje, ne bi pomembno vplivala na računovodske izkaze družbe, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

5.1 POJASNILA K BILANCI STANJA

5.1.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v evrih

	Licence programska oprema	Premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
1. 1. 2010	1.355.833	320.365	6.100	388	1.682.686
Pridobitve	0	0	208.324	120	208.444
Aktiviranje	206.705	0	-206.705	0	0
Odtujitve	-51.224	0	0	0	-51.224
31. 12. 2010	1.511.314	320.365	7.719	508	1.839.906
POPRAVEK VREDNOSTI					
1. 1. 2010	683.405	13.347	0	0	696.752
Amortizacija	83.381	10.677	0	0	94.058
Odtujitve	-51.224	0	0	0	-51.224
31. 12. 2010	715.562	24.024	0	0	739.586
NEODPISANA VREDNOST					
1. 1. 2010	672.428	307.018	6.100	388	985.934
31. 12. 2010	795.752	296.341	7.719	508	1.100.320
NABAVNA VREDNOST					
1. 1. 2009	1.036.458	320.365	96.446	0	1.453.269
Pridobitve	0	0	229.029	720	229.749
Aktiviranje	319.375	0	-319.375	0	0
Odtujitve	0	0	0	332	332
31. 12. 2009	1.355.833	320.365	6.100	388	1.682.686
POPRAVEK VREDNOSTI					
1. 1. 2009	597.793	2.670	0	0	600.463
Amortizacija	85.612	10.677	0	0	96.289
Odtujitve	0	0	0	0	0
31. 12. 2009	683.405	13.347	0	0	696.752
NEODPISANA VREDNOST					
1. 1. 2009	438.665	317.695	96.446	0	852.806
31. 12. 2009	672.428	307.018	6.100	388	985.934

5.1.2 NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

v evrih

Nepremičnine, naprave in oprema	2010	2009
Zemljišča	14.465.481	14.353.858
Zgradbe	53.587.055	48.532.730
Naprave in oprema	13.242.840	14.911.988
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	3.716.481	7.969.894
Skupaj	85.011.857	85.768.470

v evrih

	Zemljišča	Objekti	Oprema	Oprema izven uporabe	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Predujmi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
1. 1. 2010	14.353.858	100.469.862	43.445.932	180.289	7.969.894	0	166.419.835
Pridobitve	0	0	0	0	5.646.344	500.000	6.146.344
Aktiviranje	380.850	8.132.998	1.822.434	0	-10.336.282	0	0
Prenosi med sredstvi	0	-23.485	-83.185	106.670	0	0	0
Odtujitve	-269.227	-4.061.878	-327.421	-188.214	-63.475	0	-4.910.215
31. 12. 2010	14.465.481	104.517.497	44.857.760	98.745	3.216.481	500.000	167.655.964
POPRAVEK VREDNOSTI							
1. 1. 2010	0	51.937.132	28.533.944	180.289	0	0	80.651.365
Prenosi med sredstvi	0	-23.485	-83.185	106.670	0	0	0
Odtujitve	0	-4.016.350	-304.196	-188.214	0	0	-4.508.760
Amortizacija	0	3.033.145	3.468.357	0	0	0	6.501.502
31. 12. 2010	0	50.930.442	31.614.920	98.745	0	0	82.644.107
NEODPISANA VREDNOST							
1. 1. 2010	14.353.858	48.532.730	14.911.988	0	7.969.894	0	85.768.470
31. 12. 2010	14.465.481	53.587.055	13.242.840	0	3.216.481	500.000	85.011.857
NABAVNA VREDNOST							
1. 1. 2009	11.851.586	98.636.839	41.733.964	1.107.266	6.468.690	0	159.798.345
Pridobitve	0	-26.194	26.194	0	14.378.467	0	14.378.467
Aktiviranje	2.510.454	7.591.700	2.775.109	0	-12.877.263	0	0
Prenosi med sredstvi	0	0	-41.408	41.408	0	0	0
Odtujitve	-8.182	-5.732.483	-1.047.927	-968.385	0	0	-7.756.977
31. 12. 2009	14.353.858	100.469.862	43.445.932	180.289	7.969.894	0	166.419.835
POPRAVEK VREDNOSTI							
1. 1. 2009	0	54.873.741	26.150.937	1.099.940	0	0	82.124.618
Prenosi med sredstvi	0	-65	-41.343	41.408	0	0	0
Odtujitve	0	-5.627.940	-1.045.980	-961.059	0	0	-7.634.979
Amortizacija	0	2.691.396	3.470.330	0	0	0	6.161.726
31. 12. 2009	0	51.937.132	28.533.944	180.289	0	0	80.651.365
NEODPISANA VREDNOST							
1. 1. 2009	11.851.586	43.763.098	15.583.027	7.326	6.468.690	0	77.673.727
31. 12. 2009	14.353.858	48.532.730	14.911.988	0	7.969.894	0	85.768.470

Opredmetena osnovna sredstva, ki jih družba izkazuje na dan 31. 12. 2010, so prosta bremen.

Zemljišča

Družba je na dan 31. decembra 2010 lastnica 33,19 hektarja zazidljivih in nezazidljivih zemljišč v katastrskih občinah Grad, Šenčur, Cerklje na Gorenjskem, Velesovo in Zgornji Brnik. Leta 2010 je bilo za potrebe dolgoročnega razvoja letališča aktiviranih 0,54 hektarja zemljišč v skupni vrednosti 380.850 evrov, izločitve zemljišč v izmeri 2,6 hektarja v vrednosti 269.227 evrov se nanašajo na prenos zemljišč na Družbo za svetovanje in upravljanje, d. o. o., na podlagi sodbe sodišča (235.427 evrov) ter na prodajo zemljišč (33.800 evrov).

Zemljišča v izmeri 510 hektarjev na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, kjer družba opravlja osnovno letališko dejavnost, so v obdobju lastninjenja družbe postala last Republike Slovenije in niso izkazana v poslovnih knjigah družbe. Za del teh zemljišč je ustanovljena stavbna pravica v korist družbe, generalne pogodbe o stavbni pravici in zakupu zemljišč pa z državo, kljub intenzivnim prizadevanjem v preteklih letih, še nismo sklenili. Zaradi navedenih dejstev, predvsem pa zaradi nezmožnosti zanesljive ocene zneska morebitne obveznosti, družba na dan bilance stanja nima oblikovanih rezervacij iz tega naslova. Za vse objekte, ki stojijo na zemljiščih v lasti države, imamo veljavna gradbena dovoljenja. Na podlagi določil Stvarnopravnega zakonika je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., Republiki Sloveniji pravočasno posredovala predlog za sklenitev generalne pogodbe o zakonsko (ex lege) pridobljeni stavbni pravici za že zgrajene objekte in za zemljišča, ki bo omogočila upravljanje in pravico gradnje na zemljiščih v državni lasti in vknjižbo objektov v lasti delniške družbe v zemljiško knjigo.

Objekti

Med povečanju objektov iz naslova aktiviranj v skupni vrednosti 8.132.998 evrov so zajete tudi naslednje večje postavke:

	v evrih
Obnova vzletno-pristajalne steze	3.327.773
Razširitev glavne letališke ploščadi	4.502.913
Varnostno operativni center	234.158

Oprema

V letu 2010 je bila aktivirana oprema v skupni vrednosti 1.822.434 evrov. Večje postavke, zajete v tem znesku, so:

	v evrih
Svetlobni sistem na vzletno-pristajalni stezi	707.815
Svetlobni sistem na glavni letališki ploščadi	410.771
Oprema varnostno operativnega centra	242.610
Računalniška oprema	120.929

Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju

Na dan 31. 12. 2010 je znašala vrednost nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju 3.216.481 evrov. Pretežni del tega zneska se nanaša na:

	v evrih
Novi potniški terminal T2	2.213.733
Nivojsko parkirišče	293.011
Poslovno logistična cona	231.830

5.1.3 NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

Med naložbami v pridružene družbe je izkazana naložba v 30,46-odstotni delež družbe Aerodrom Portorož, d. o. o. Nominalna vrednost naložbe je 1.251.878 evrov, zanjo pa smo v letu 2009 na podlagi ustreznega testa slabitve oblikovali popravek vrednosti v celotni višini.

V okviru naložb v pridružene družbe je izkazana tudi naložba v 31,16-odstotni delež družbe Adria Airways Tehnika, d. d., katere nominalna vrednost znaša 4.570.881 evrov. Na osnovi ustreznega testa slabitve smo oblikovali popravek vrednosti za 36,18 odstotkov nominalne vrednosti, kar se odraža v slabitvi naložbe v višini 1.653.745 evrov. Knjigovodska vrednost naložbe v pridruženo družbo tako znaša 2.917.136 evrov.

Obe naložbi v pridruženi družbi sta podrobneje opisani v točki 4.3. računovodskega dela letnega poročila, dogodki v zvezi z naložbo v družbo Adria Airways Tehnika, d. d., po datumu bilance stanja v točki 5.4.1.

5.1.4 DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v evrih		
Dolgoročne finančne naložbe	2010	2009
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	17.051.988	18.601.687
Dolgoročna posojila	180.853	155.474
Skupaj	17.232.841	18.757.161

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v evrih		
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	2010	2009
Obveznice	6.249.215	7.566.138
Delnice, ki kotirajo na borzi	287.009	514.322
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	2.338.053	2.291.707
Vzajemni skladi	1.916.303	1.809.210
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	6.261.408	6.420.310
Skupaj	17.051.988	18.601.687

Knjigovodska vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev je enaka njihovi pošteni vrednosti. V nadaljevanju pojasnjujemo način njene ugotovitve po posameznih vrstah za prodajo razpoložljivih sredstev. Kljub temu pa zaradi gospodarske krize in njenega vpliva na slovenski kapitalski trg obstaja določena stopnja negotovosti v povezavi s prihodnjimi dogajanjem, ki jih glede na trenutno stanje ni mogoče z dokajšnjo gotovostjo predvideti.

Poštena vrednost vrednostnih papirjev, ki kotirajo na borzi (delnice in obveznice), je enaka objavljenemu zaključnemu tečaju, poštena vrednost naložb v vzajemne sklade pa je ugotovljena z uporabo objavljene vrednosti točke posameznega vzajemnega sklada.

V okviru naložb v deleže in delnice, ki ne kotirajo na borzi, je izkazana naložba v 5.121 delnic Gorenjske banke, d. d., v višini 6.145 tisoč evrov. Naložba je vrednotena po knjigovodski vrednosti na dan 31. 12. 2010, za katero ocenjujemo, da je ob upoštevanju danih razmer v tem trenutku najzanesljivejši približek njene poštene vrednosti. Za znesek zmanjšanja naložbe zaradi prevrednotenja (105.697 evrov) je bil zmanjšan presežek iz prevrednotenja finančnih naložb (postavka kapitala).

Med delnicami in deleži, ki ne kotirajo na borzi, je izkazana tudi naložba v 51-odstotni delež družbe Feniksšped, d. o. o., ki se ob upoštevanju dejstva, da gre za relativno nizko nominalno vrednost naložbe (53.205 evrov) in po vrednosti zanemarljiv obseg poslovanja, ne uskupinjuje. Naložba je vrednotena po nabavni vrednosti. V letu 2010 smo na osnovi ustreznega testa slabitve oblikovali popravek vrednosti v celotni višini.

Druge deleže in delnice, ki ne kotirajo na borzi (delnice Skupne pokojninske družbe in delež v družbi IEDC Poslovna šola Bled, d. o. o.; skupaj 116.105 evrov) smo zaradi dejstva, da nimamo informacij, na podlagi katerih bi ocenili njihovo pošteno vrednost, ovrednotili po nabavni vrednosti. Glede na razpoložljive informacije o poslovanju teh dveh družb ter višini njunega kapitala ni podlage za slabitve teh dveh naložb.

Na podlagi stečaja izdajatelja obveznic Poteza Naložbe smo v letu 2010 to naložbo slabili v celotni višini (166.420 evrov).

v evrih

Gibanje v letu 2010	1.1.2010	Prevrednotenje	Povečanje	Zmanjšanje	Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	Prenos med kratkoročne finančne naložbe	Slabitve	31.12.2010
Obveznice	7.566.138	-3.302	954.209	3.862.063	3.628.136	1.867.483	166.420	6.249.215
Delnice, ki kotirajo na borzi	514.322	-227.313	0	0	0	0	0	287.009
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	2.291.707	93.522	0	47.176	0	0	0	2.338.053
Vzajemni skladi	1.809.210	107.093	0	0	0	0	0	1.916.303
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	6.420.310	-105.697	0	0	0	0	53.205	6.261.408
Skupaj	18.601.687	-135.697	954.209	3.909.239	3.628.136	1.867.483	219.625	17.051.988

v evrih

Gibanje v letu 2009	1.1.2009	Prevrednotenje	Povečanje	Zmanjšanje	Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	Prenos med kratkoročne finančne naložbe	31.12.2009
Obveznice	10.972.467	-7.086	1.164.500	3.036.114	2.100.507	-3.628.136	7.566.138
Delnice, ki kotirajo na borzi	407.374	106.948	0	0	0	0	514.322
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	2.006.329	307.421	819	22.862	0	0	2.291.707
Vzajemni skladi	1.490.073	319.137	0	0	0	0	1.809.210
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	8.158.070	-1.737.760	0	0	0	0	6.420.310
Skupaj	23.034.313	-1.011.340	1.165.319	3.058.976	2.100.507	-3.628.136	18.601.687

v evrih

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2010	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Obveznice	4.245.415	2.003.800	6.249.215
Delnice, ki kotirajo na borzi	0	287.008	287.008
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	0	2.338.054	2.338.054
Vzajemni skladi	0	1.916.303	1.916.303
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	0	6.261.408	6.261.408
Skupaj	4.245.415	12.806.573	17.051.988

v evrih

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Obveznice	4.581.885	2.984.253	7.566.138
Delnice, ki kotirajo na borzi	0	514.322	514.322
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	0	2.291.707	2.291.707
Vzajemni skladi	0	1.809.210	1.809.210
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	0	6.420.310	6.420.310
Skupaj	4.581.885	14.019.802	18.601.687

Dolgoročna posojila

Pretežni del dolgoročnih posojil predstavlja dolgoročni depozit v banki, merjen po metodi odplačne vrednosti. V plačilo zapade avgusta leta 2012, obrestuje pa se po obrestni meri 4 odstotke.

			v evrih	
Gibanje v letu	2010	2009		
1. 1.	155.474	383.750		
Prenos iz kratkoročnih finančnih naložb	26.928	11.450		
Zmanjšanje	-1.549	-1.583		
Prenos med kratkoročne finančne naložbe	0	-238.143		
31. 12.	180.853	155.474		

			v evrih	
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12.	2010	2009		
Od 1 do 5 let	180.853	155.474		
Skupaj	180.853	155.474		

Vpliv finančnih naložb na kapital in poslovni izid

						v evrih	
Vpliv finančnih naložb na kapital v letu 2010 (gibanje presežka iz prevrednotenja finančnih naložb)	1.1.2010	Prevrednotenje	Prenos med finančne prihodke	Prenos med finančne odhodke	31.12.2010		
Obveznice	208.973	-3.302	29.580	6.643	182.734		
Delnice, ki kotirajo na borzi	241.839	-227.314	0	0	14.525		
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	1.027.622	93.522	11.447	0	1.109.697		
Vzajemni skladi	340.933	107.093	0	0	448.026		
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	5.621.735	-105.697	0	0	5.516.038		
Skupaj	7.441.102	-135.698	41.027	6.643	7.271.020		
Popravek za odložene obveznosti za davek	1.488.220	-27.141	8.205	1.329	1.454.203		
Presežek iz prevrednotenja	5.952.882	-108.557	32.822	5.314	5.816.817		

						v evrih	
Vpliv finančnih naložb na kapital v letu 2009 (gibanje presežka iz prevrednotenja finančnih naložb)	1.1.2009	Prevrednotenje	Prenos med finančne prihodke	Prenos med finančne odhodke	31.12.2009		
Obveznice	271.928	-7.086	-55.914	45	208.973		
Delnice, ki kotirajo na borzi	134.891	106.948	0	0	241.839		
Finančna sredstva v upravljanju pri bankah	720.038	307.421	0	163	1.027.622		
Vzajemni skladi	21.796	319.137	0	0	340.933		
Deleži in delnice, ki ne kotirajo na borzi	7.359.495	-1.737.760	0	0	5.621.735		
Skupaj	8.508.148	-1.011.340	-55.914	208	7.441.102		
Popravek za odložene obveznosti za davek	1.701.629	-202.268	-11.183	42	1.488.220		
Presežek iz prevrednotenja	6.806.519	-809.072	-44.731	166	5.952.882		

	v evrih	
Vpliv finančnih naložb na poslovni izid	2010	2009
Dividende in obresti od finančnih sredstev v upravljanju pri bankah	6.243	11.633
Dividende od delnic, ki kotirajo na borzi	2.900	3.970
Dividende od delnic, ki ne kotirajo na borzi	358.459	358.470
Obresti od obveznic	453.520	538.576
Kapitalski dobiček ob unovčenju obveznic	29.580	55.915
Kapitalski dobiček od finančnih sredstev v upravljanju pri bankah	11.447	0
Obresti od dolgoročnih posojil	6.861	24.734
Obresti od kratkoročnih posojil	234.713	448.594
Obresti od posojil danim drugim	1.398	0
Skupaj prihodki	1.105.121	1.441.892
Provizija od finančnih sredstev v upravljanju pri bankah	20.546	20.591
Kapitalska izguba ob unovčenju finančnih naložb	6.643	208
Odhodki iz oslabitev finančnih naložb	1.873.370	1.251.878
Skupaj odhodki	1.900.559	1.272.677

Obrestno tveganje

Za ugotovitev obrestnega tveganja je bila izdelana analiza občutljivosti, pri kateri je upoštevan interval spremembe euriborja za 3,08 odstotne točke navzgor oziroma navzdol. Ta interval je določen na podlagi gibanja euriborja v obdobju 2006–2010, zajete pa so bile le naložbe v obveznice. Na druge naložbe namreč sprememba euriborja ne vpliva na način, da bi se spremenili finančni prihodki oziroma prevrednotovalni presežek kapitala.

Iz analize izhaja, da sprememba euriborja v navedenem intervalu ne bi pomembno vplivala na stanje kapitala družbe (sprememba kapitala bi znašala 0,12 odstotka), prav tako pa ne bi pomembno vplivala na izkazani poslovni izid (sprememba poslovnega izida pred davki bi bila 1,27-odstotna).

5.1.5 ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

	v evrih	
Odložene terjatve za davek	2010	2009
Slabitev naložbe v pridruženo družbo	581.125	250.376
Slabitev drugih finančnih naložb	43.925	0
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	366.228	134.678
Oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade, odpravnine	131.333	129.838
Skupaj	1.122.611	514.892

	v evrih			
Gibanje v letu 2010	1. 1. 2010	Zmanjšanje	Povečanje	31. 12. 2010
Slabitev naložbe v pridruženo družbo	250.376	0	330.749	581.125
Slabitev drugih finančnih naložb	0	0	43.925	43.925
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	134.678	28.906	260.456	366.228
Oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade, odpravnine	129.838	8.068	9.563	131.333
Skupaj	514.892	36.974	644.693	1.122.611

evrih				
Gibanje v letu 2009	1. 1. 2009	Zmanjšanje	Povečanje	31.12.2009
Slabitev naložbe v pridruženo družbo	0	0	250.376	250.376
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	8.305	1.371	127.744	134.678
Oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade, odpravnine	130.817	12.249	11.270	129.838
Skupaj	139.122	13.620	389.390	514.892

v evrih				
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2010	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Slabitev naložbe v pridruženo družbo	0	0	581.125	581.125
Slabitev drugih naložb	0	43.925	0	43.925
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	6.911	359.317	0	366.228
Oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade, odpravnine	8.084	28.922	94.327	131.333
Skupaj	14.995	432.164	675.452	1.122.611

v evrih				
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Slabitev naložbe v pridruženo družbo	0	0	250.376	250.376
Slabitev kratkoročnih poslovnih terjatev	6.933	127.745	0	134.678
Oblikovanje rezervacij za jubilejne nagrade, odpravnine	9.984	31.715	88.139	129.838
Skupaj	16.917	159.460	338.515	514.892

5.1.6 KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

v evrih		
Kratkoročne finančne naložbe	2010	2009
Kratkoročna posojila	13.138.501	9.488.475
Kratkoročne finančne naložbe razen posojil	1.867.483	3.628.136
Skupaj	15.005.984	13.116.611

Kratkoročna posojila v višini 13.138.501 evrov se nanašajo na kratkoročne depozite v bankah, merjene po odplačni vrednosti. Njihova letna obrestna mera je fiksna in se giblje med dvema in tremi odstotki, namenjeni pa so zagotavljanju tekoče likvidnosti.

Druge kratkoročne finančne naložbe v višini 1.867.483 evrov se nanašajo na kratkoročni del obveznic, katerih unovčenje je glede na amortizacijske načrte predvideno v letu 2011.

Vpliv kratkoročnih finančnih naložb na izkazani poslovni izid je prikazan v okviru dolgoročnih finančnih naložb (pojasnilo 5.1.4).

v evrih						
Gibanje v letu 2010	1.1.2010	Povečanje	Prenos med dolgoročne finančne naložbe	Prenos iz dolgoročnih finančnih naložb	Zmanjšanje	31.12.2010
Kratkoročna posojila	9.488.475	38.346.890	26.928	0	34.669.936	13.138.501
Kratkoročne finančne naložbe razen posojil	3.628.136	366.914	3.628.136	1.867.483	366.914	1.867.483
Skupaj	13.116.611	38.713.804	3.655.064	1.867.483	35.036.850	15.005.984

v evrih

Gibanje v letu 2009	1.1.2009	Povečanje	Prenos med dolgoročne finančne naložbe	Prenos iz dolgoročnih finančnih naložb	Zmanjšanje	31.12.2009
Kratkoročna posojila	11.240.219	39.185.800	-11.450	238.143	41.164.237	9.488.475
Kratkoročne finančne naložbe razen posojil	2.100.507	0	-2.100.507	3.628.136	0	3.628.136
Skupaj	13.340.726	39.185.800	-2.111.957	3.866.279	41.164.237	13.116.611

v evrih

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2010	Na odpoklic	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročna posojila	5.000	5.293.116	7.840.385	13.138.501
Kratkoročne finančne naložbe razen posojil	0	125.706	1.741.777	1.867.483
Skupaj	5.000	5.418.822	9.582.162	15.005.984

v evrih

Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009	Na odpoklic	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročna posojila	370.000	6.066.647	3.051.828	9.488.475
Kratkoročne finančne naložbe razen posojil	0	395.212	3.232.924	3.628.136
Skupaj	370.000	6.461.859	6.284.752	13.116.611

5.1.7 KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

v evrih

Kratkoročne poslovne terjatve	2010	2009
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	4.835.474	6.448.878
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	261.318	1.650.940
Skupaj	5.096.792	8.099.818

v evrih

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	2010	2009
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	3.813.131	5.667.262
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	1.022.343	781.616
Skupaj	4.835.474	6.448.878

v evrih

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	Kosmata vrednost	Popravek vrednosti	Čista vrednost 2010
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	5.643.431	-1.830.300	3.813.131
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	1.035.239	-12.896	1.022.343
Skupaj	6.678.670	-1.843.196	4.835.474

	v evrih	
Gibanje popravka vrednosti terjatev	2010	2009
Stanje 1. 1.	684.793	53.266
Novo oblikovani popravki vrednosti terjatev	1.303.319	639.020
Prejeta plačila že popravljenih terjatev	-137.990	-6.857
Odpisi terjatev po izvensodni poravnavi	0	-636
Drugi odpisi terjatev	-6.926	0
Stanje 31. 12.	1.843.196	684.793

V letu 2010 oblikovani popravek vrednosti terjatev do kupcev v višini 1.303.319 evrov se v pretežni meri (1.231.532 evrov) nanaša na terjatve do našega največjega poslovnega partnerja. Pri oblikovanju popravka je bilo upoštevano, da se je del terjatev v začetku leta 2011 konvertiral v povečanje lastniškega deleža v družbi Adria Airways Tehnika, d. d. (kriterij za oblikovanje popravkov vrednosti tega dela terjatev je enak kot za naložbo v pridružene družbe – pojasnilo v točki 5.1.3), za preostali del terjatev pa je bil popravek vrednosti oblikovan na podlagi ustreznega testa slabitve.

	v evrih	
Stuktura kosmate vrednosti terjatev po zapadlosti	2010	2009
Nezapadle terjatve	2.680.381	3.075.599
Do 3 mesecev	3.668.463	3.784.672
Od 3 mesecev do 1 leta	176.941	166.766
Nad 1 leto	152.885	106.633
Skupaj	6.678.670	7.133.670

	v evrih	
Stuktura čiste vrednosti terjatev po zapadlosti	2010	2009
Nezapadle terjatve	2.205.478	2.975.766
Do 3 mesecev	2.439.278	3.362.539
Od 3 mesecev do 1 leta	129.483	70.360
Nad 1 leto	61.235	40.213
Skupaj	4.835.474	6.448.878

	v evrih	
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2010	2009
Terjatve za vstopni DDV	130.276	439.214
Terjatve iz naslova preplačila davka iz dobička	100.403	1.173.532
Ostale kratkoročne terjatve	30.639	38.194
Skupaj	261.318	1.650.940

5.1.8 KAPITAL

Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2010 znaša 121.280.314 evrov. Družba na dan 31. decembra 2010 nima lastnih delnic niti odobrenega kapitala, skupščina pa tudi ni sprejela sklepa o povečanju osnovnega kapitala. Gibanje kapitala v letih 2010 in 2009 je prikazano v izkazu gibanja kapitala.

Osnovni kapital	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu v %	v evrih
			Nominalna vrednost kapitala v evrih
Prednostne participativne kosovne delnice	1.860.298	49	7.762.887
Navadne prosto prenosljive kosovne delnice	1.936.229	51	8.079.739
Skupaj	3.796.527	100	15.842.626

Vse izdane delnice so vplačane in se glasijo na ime.

Navadne kosovne delnice so prosto prenosljive. Z njimi se od oktobra 1997 naprej trguje na Ljubljanski borzi.

Prednostne participativne kosovne delnice so delnice z omejeno glasovalno pravico in so v lasti Republike Slovenije. Na pisno zahtevo lastnika se lahko preoblikujejo v navadne delnice, o čemer odloča skupščina družbe po postopku, določenem v 316. in 329. členu Zakona o gospodarskih družbah. Za veljavnost sklepa o omejitvi ali razveljavitvi prednosti je potrebno soglasje lastnikov prednostnih participativnih kosovnih delnic, ki o tem odločajo na ločenem zasedanju z izrednim sklepom, za katerega je potrebna večina najmanj treh četrtin oddanih glasov delničarjev. Prenos prednostnih participativnih kosovnih delnic z omejeno glasovalno pravico se izvaja skladno z določbami posebnega zakona.

Skladno z 8. členom statuta družbe prednostnim participativnim kosovnim delnicam pripada dividenda, ki je sestavljena iz fiksnega in variabilnega dela. Fiksni del dividende znaša en odstotek vrednosti osnovnega kapitala prednostnih participativnih kosovnih delnic in prištevnega splošnega prevrednotovalnega popravka osnovnega kapitala (izkazan med kapitalskimi rezervami), variabilni del pa je enak dividendi navadnih delnic. Če čisti dobiček poslovnega leta na nominalno vrednost osnovnega kapitala in prištevnega splošnega prevrednotovalnega popravka ne doseže vključno enega odstotka, je dividenda prednostnih participativnih kosovnih delnic enaka dividendi, ki pripada navadnim kosovnim delnicam.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. decembra 2010 znaša 31,95 evra, kar je za 1,3 odstotka več glede na njeno knjigovodsko vrednost na dan 31. december 2009.

Imetniki delnic družbe, ki na dan 31. 12. 2010 dosegajo kvalificirani delež v skladu z ZPre-1, so razkriti v točki 2.3 Poslovnega poročila (Podatki po šestem odstavku 70. Člena ZGD-1).

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve v višini 24.287.659 evrov so bile oblikovane na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka osnovnega kapitala.

Rezerve iz dobička

Rezerve iz dobička	v evrih	
	2010	2009
Zakonske rezerve	4.013.029	4.013.029
Statutarne rezerve	12.039.085	12.039.085
Druge rezerve iz dobička	57.143.368	54.539.518
Skupaj	73.195.482	70.591.632

Na podlagi sklepa skupščine družbe z dne 23. 6. 2010 je bil del bilančnega dobička, ki je bil oblikovan iz čistega dobička poslovnega leta 2009, v znesku 466.120 evrov prenesen med druge rezerve iz dobička.

Skladno z določili 230. člena ZGD-1 in statutom družbe je družba ob sestavi letnega poročila za leto 2010 50 odstotkov čistega poslovnega izida v višini 2.137.730 evrov uporabila za povečanje drugih rezerv iz dobička.

Presežek iz prevrednotenja

Presežek iz prevrednotenja v višini 5.816.817 evrov predstavlja razliko med pošteno vrednostjo finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, in njihovo nabavno vrednostjo. Njegovo gibanje v letih 2010 in 2009 je prikazano v točki 5.1.4 – Vpliv finančnih naložb na kapital in poslovni izid.

Čisti dobiček na delnico

	v evrih	
Osnovni čisti dobiček na delnico	2010	2009
Čisti poslovni izid navadnih delničarjev (v evrih)	3.278.893	5.112.575
Povprečno število navadnih delnic	1.936.229	1.936.229
Osnovni čisti dobiček na delnico (v evrih)	1,69	2,64

	v evrih	
Popravljeni čisti dobiček na delnico	2010	2009
Čisti poslovni izid (v evrih)	4.275.460	6.109.142
Povprečno število vseh delnic *	3.796.527	3.796.527
Popravljeni čisti dobiček na delnico (v evrih)	1,13	1,61

* Za potrebe izračuna popravljenega čistega dobička na delnico smo kot možnostne navadne kosovne delnice opredelili prednostne participativne kosovne delnice, ki jih je mogoče zamenjati za navadne kosovne delnice. Ker z lastnikom prednostnih participativnih delnic (Republiko Slovenijo) ni določen princip zamenljivosti prednostnih participativnih kosovnih delnic v navadne kosovne delnice (ni jasno razmerje zamenjave), so izračuni v zgornji tabeli samo informativni s predpostavljeno zamenljivostjo 1 : 1.

Bilančni dobiček

Družba je oblikovala bilančni dobiček v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah.

O uporabi bilančnega dobička odloča skupščina družbe na podlagi predloga uprave in nadzornega sveta.

	v evrih	
Oblikovanje bilančnega dobička	2010	2009
Čisti poslovni izid poslovnega leta	4.275.460	6.109.142
- oblikovanje drugih rezerv	2.137.730	3.054.571
= bilančni dobiček	2.137.730	3.054.571
- za delničarje		2.588.451
- v druge rezerve		466.120
= ostanek bilančnega dobička		0

Uprava bo skupščini predlagala, da se bilančni dobiček za leto 2010 v višini 2.137.730 evrov razporedi:

- za dividende lastnikom prednostnih participativnih in navadnih kosovnih delnic se nameni 1.829.145 evrov bilančnega dobička, in sicer 832.578 evrov za dividende lastnikom navadnih kosovnih delnic (0,43 evra na

delnico), 996.567 evrov pa za dividende lastnikom prednostnih participativnih kosovnih delnic (0,54 evra na delnico, kar je izračunano skladno z 8. členom statuta družbe),

- za druge rezerve se nameni 308.585 evrov bilančnega dobička.

5.1.9 REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med rezervacijami in dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami, ki v skupnem znesku znašajo 1.346.128 evrov, družba izkazuje:

- rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade zaposlenim, katerih potrebna višina je bila ugotovljena z aktuarskim izračunom, in
- dolgoročno odložene prihodke za dotacije iz proračuna Republike Slovenije za nepremičnine, naprave in opremo, prejete v letih 1993 in 1994; znesek črpanja predstavlja obračunano amortizacijo teh sredstev v letu 2010 (v enaki višini je družba izkazala druge poslovne prihodke).

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun je bil narejen za vsakega zaposlenega tako, da se upoštevajo stroški odpravnine ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. V izračunu je upoštevana rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, v višini 3,5 odstotka letno (gre za predpostavko, da se bodo osnove spreminjale s predpostavljeno rastjo povprečne plače v Republiki Sloveniji, saj ne poznamo dejanskih namenov zakonodajalca glede zneskov navedene uredbe). Upoštevana je bila načrtovana fluktuacija v družbi ter predvidena rast plač v družbi. Izbrana diskontna obrestna mera znaša 4,90 odstotka letno, kolikor je ob koncu decembra 2010 znašala donosnost 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evroobmočju. Izračun je z uporabo projicirane enote pripravi potrjeni aktuar.

v evrih				
Gibanje v letu 2010	Stanje 1. 1. 2010	Črpanje	Oblikovanje	Stanje 31. 12. 2010
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	234.789	21.828	44.765	257.726
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	515.426	18.511	50.865	547.780
Dolgoročno odloženi prihodki	701.769	161.147	0	540.622
Skupaj	1.451.984	201.486	95.630	1.346.128

v evrih				
Gibanje v letu 2009	Stanje 1. 1. 2009	Črpanje	Oblikovanje	Stanje 31. 12. 2009
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	221.035	25.275	39.029	234.789
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	477.722	35.972	73.676	515.426
Dolgoročno odloženi prihodki	914.380	212.611	0	701.769
Skupaj	1.613.137	273.858	112.705	1.451.984

v evrih				
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2010	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	14.667	79.308	163.751	257.726
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	25.756	69.993	452.031	547.780
Dolgoročno odloženi prihodki	117.878	342.617	80.127	540.622
Skupaj	158.301	491.918	695.909	1.346.128

v evrih				
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Rezervacije za jubilejne nagrade zaposlenim	20.288	63.967	150.534	234.789
Rezervacije za odpravnine zaposlenim	29.632	94.605	391.189	515.426
Dolgoročno odloženi prihodki	172.778	460.909	68.082	701.769
Skupaj	222.698	619.481	609.805	1.451.984

5.1.10 ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK

v evrih		
Odložene obveznosti za davek	2010	2009
Prevrednotenje finančnih naložb na pošteno vrednost	1.454.204	1.488.220

v evrih		
Gibanje odloženih obveznosti za davek	2010	2009
Stanje 1.1.	1.488.220	1.701.629
Sprememba zaradi prevrednotenja finančnih naložb na pošteno vrednost	-6.877	-11.141
Sprememba zaradi prodaj oziroma unovčenj finančnih naložb	-27.139	-202.268
Stanje 31.12.	1.454.204	1.488.220

v evrih		
Struktura po zapadlosti	2010	2009
Do 3 mesecev	-375	547
Od 3 mesecev do 1 leta	3.582	819
Od 1 do 5 let	-5.472	-907
Nad 5 let	1.456.469	1.487.761
Skupaj	1.454.204	1.488.220

5.1.11 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v evrih		
Kratkoročne obveznosti in kratkoročne pasivne časovne razmejitve	2010	2009
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2.447.486	3.941.035
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in preplačila	21.529	32.126
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	840.308	731.034
Kratkoročne obveznosti do državnih institucij	122.003	107.876
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende	51.733	40.353
Druge kratkoročne obveznosti	51.766	52.094
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	166.354	174.284
Skupaj	3.701.179	5.078.802

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 840.308 evrov se nanašajo na obračunane plače in povračila stroškov prevoza in prehrane za mesec december 2010. Pripadajoče obveznosti iz naslova prispevkov na plače v skupni višini 122.003 evrov so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do državnih institucij.

Med kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami je izkazana obveznost do zaposlenih za neizkoriščen dopust na dan 31. 12. 2010 v višini 134.048 evrov.

v evrih		
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2010	2009
Obveznosti do dobaviteljev v državi	2.329.249	3.418.453
Obveznosti do dobaviteljev v tujini	118.237	522.582
Skupaj	2.447.486	3.941.035

v evrih		
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	2010	2009
Obveznosti do dobaviteljev za nepremičnine, naprave in opremo	1.221.758	2.459.198
Obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva	1.225.728	1.481.837
Skupaj	2.447.486	3.941.035

Izkazane obveznosti do dobaviteljev na dan 31. decembra 2010 še niso zapadle v plačilo.

v evrih			
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2010	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	1.586.358	861.128	2.447.486
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in preplačila	3.242	18.287	21.529
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	840.308	0	840.308
Kratkoročne obveznosti do države	122.003	0	122.003
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende	51.733	0	51.733
Druge kratkoročne obveznosti	51.766	0	51.766
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	166.354	0	166.354
Skupaj	2.821.764	879.415	3.701.179

v evrih			
Struktura po zapadlosti na dan 31. 12. 2009	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Skupaj
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	3.941.035	0	3.941.035
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in preplačila	32.126	0	32.126
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	731.034	0	731.034
Kratkoročne obveznosti do države	107.876	0	107.876
Kratkoročne obveznosti za neizplačane dividende	40.353	0	40.353
Druge kratkoročne obveznosti	52.094	0	52.094
Kratkoročne pasivne časovne razmejitev	174.284	0	174.284
Skupaj	5.078.802	0	5.078.802

5.1.12 POTENCIALNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

V zunajbilančni evidenci družba izkazuje dana poroštva družbi Feniksšped, d. o. o., Brnik, v višini 57.605 evrov, ter dane bančne garancije v višini 208.852 evrov (pretežno se nanašajo na dobro izvedbo pogodbeno dogovorjenih obveznosti).

Družbi Feniksšped d. o. o., Brnik, so bila dana poroštva za zavarovanje carinskega dolga z veljavnostjo do 31. 12. 2010, ki po tem datumu niso bila obnovljena.

5.2 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

5.2.1 PRIHODKI OD PRODAJE

v evrih		
Prihodki od prodaje	2010	2009
Prihodki od prodaje storitev v državi	25.090.886	24.720.406
Prihodki od prodaje storitev v tujini	8.305.424	8.745.674
Prihodki od prodaje materiala v državi	2.867	4.461
Skupaj	33.399.177	33.470.541

5.2.2 DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

Med drugimi poslovnimi prihodki v skupni višini 484.676 evrov družba izkazuje:

- dobiček, ustvarjen s prodajo nepremičnin, naprav in opreme v višini 165.731 evrov,
- prihodke v višini 161.147 evrov iz naslova zmanjšanja dolgoročno odloženih prihodkov (pojasnilo v točki 5.1.9),
- prihodke v višini 139.349 evrov iz naslova izdelave Master Plana, ki ga sofinancira Evropska unija,
- prihodke v višini 18.449 evrov iz naslova prejetih odškodnin in drugih prihodkov.

5.2.3 STROŠKI STORITEV

v evrih		
Stroški storitev	2010	2009
Storitve varovanja	1.637.286	1.583.350
Storitve reklame	467.110	521.656
Storitve vzdrževanja	815.376	751.220
Intelektualne storitve*	941.297	1.188.384
Delo preko študentskega servisa in agencije za zaposlovanje	786.508	690.377
Storitve, povezane z izvajanjem osnovne dejavnosti	473.425	483.069
Najemnine	186.765	210.160
Provizija iz poslovanja	46.959	171.596
Povračila stroškov v zvezi z delom	179.920	141.188
Druge storitve	704.404	685.558
Skupaj	6.239.050	6.426.558

*Stroški intelektualnih storitev vključujejo tudi stroške za izdelavo Master Plana, ki jih delno (50-odstotno) sofinancira Evropska unija (iz tega naslova so izkazani drugi poslovni prihodki - točka 5.2.2).

5.2.4 STROŠKI DELA

v evrih		
Stroški dela	2010	2009
Stroški plač	8.043.936	7.921.761
Stroški socialnih zavarovanj	1.299.704	1.280.493
Dodatno pokojninsko zavarovanje	309.395	313.208
Vnaprej vračunani stroški neizkoriščenega dopusta na dan 31.12.	134.048	155.754
Drugi stroški zaposlenih	1.744.282	1.463.639
Skupaj	11.531.365	11.134.855

v evrih		
Stroški plač	2010	2009
Plače zaposlenih	6.944.559	6.782.155
Nadomestila plač	1.099.377	1.139.606
Skupaj	8.043.936	7.921.761

v evrih		
Stroški socialnih zavarovanj	2010	2009
Obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	714.434	703.873
Druge dajatve za zagotavljanje socialne varnosti	585.270	576.620
Skupaj	1.299.704	1.280.493

v evrih		
Drugi stroški zaposlenih	2010	2009
Prevoz na delo	450.808	479.322
Prehrana zaposlenih	536.758	535.406
Regres za letni dopust	433.689	421.847
Drugi stroški dela *	323.027	27.064
Skupaj	1.744.282	1.463.639

* Drugi stroški dela za leto 2010 vključujejo tudi stroške odpravnin delavcev (204 tisoč evrov), ki jim je delovno razmerje prenehalo iz poslovnih razlogov.

5.2.5 AMORTIZACIJA

v evrih		
Amortizacija	2010	2009
Amortizacija neopredmetenih sredstev	94.059	96.289
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	6.501.503	6.161.727
Skupaj	6.595.562	6.258.016

5.2.6 DRUGI POSLOVNI ODHODKI

Drugi poslovni odhodki znašajo 1.888.039 evrov. Med njimi so najvišji popravki vrednosti terjatev v višini 1.302.572 evrov in izguba pri izločitvi osnovnih sredstev v višini 278.374 evrov.

	v evrih	
Drugi poslovni odhodki	2010	2009
Popravki vrednosti terjatev	1.302.572	640.749
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	95.630	112.705
Izguba pri izločitvi osnovnih sredstev	278.374	106.440
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	98.127	76.161
Donacije	32.800	51.600
Ostali stroški	80.536	36.213
Skupaj	1.888.039	1.023.868

5.2.7 FINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI

	v evrih	
Finančni prihodki	2010	2009
Dividende	366.914	374.073
Kapitalski dobiček	41.027	55.915
Obresti od finančnih naložb	697.180	1.011.904
Druge obresti	207.199	19.695
Tečajne razlike	2.280	7.410
Skupaj	1.314.600	1.468.997

	v evrih	
Finančni odhodki	2010	2009
Slabitev naložbe v pridruženo družbo (točka 5.1.3)	1.653.745	1.251.878
Slabitev drugih finančnih naložb (točka 5.1.4)	219.625	0
Obresti iz poslovnih obveznosti	26.404	22.810
Provizija od finančnih naložb	20.546	20.591
Odhodki iz odprave pripoznanja finančnih naložb	6.643	208
Tečajne razlike	6.549	1.165
Skupaj	1.933.512	1.296.652

5.2.8 DAVEK IZ DOBIČKA IN ODLOŽENI DAVKI

	v evrih	
Davek iz dobička in odloženi davki	2010	2009
Odmerjeni davek iz dobička	1.585.866	1.931.545
Odloženi davki	-607.720	-375.769
Skupaj	978.146	1.555.776

		v evrih	
Vpliv odloženih davkov na poslovni izid		2010	2009
Sprememba odloženih terjatev za davek od slabitev poslovnih terjatev		-231.551	-126.372
Sprememba odloženih terjatev za davek od rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine zaposlenim		-1.495	979
Sprememba odloženih terjatev za davek od slabitev finančnih naložb		-374.674	-250.376
Skupaj		-607.720	-375.769

		v evrih	
Prikaz efektivne stopnje davka od dobička		2010	2009
Dobiček pred obdavčitvijo		5.253.606	7.664.918
Pričakovani davek od dobička po 20 odstotni stopnji		1.050.721	1.609.633
Znižanje prihodkov		-100.946	-79.960
Znižanje odhodkov		725.040	503.849
Koriščenje davčnih olajšav		-84.551	-93.041
Prehod na MSRP		-8.068	-12.862
Druge prilagoditve		3.669	3.926
Odloženi davki		-607.720	-375.769
Davek od dobička		978.146	1.555.776
Efektivna davčna stopnja		18,6%	20,3%

5.2.9 POROČANJE PO POSLOVNIH ODSEKIH

Družba ima naslednje poslovne odseke: letališke dejavnosti, zemeljsko oskrbo in komercialne dejavnosti. V postavki ostalo so zajeti prihodki in odhodki tistih dejavnosti, ki imajo v strukturi celotnih prihodkov manj kot 10-odstotni delež.

Na posamezni poslovni odsek so evidentirani neposredni poslovni prihodki in odhodki ter tudi posredni poslovni odhodki. Ti se nanašajo na stroške podpornih dejavnosti in režije, ki jih je mogoče utemeljeno pripisati posameznemu poslovnemu odseku.

Podporne dejavnosti obsegajo tehnično gasilsko službo, vzdrževanje, energetiko, zimsko in komunalno službo, aeroinženiring ter še nekatere druge manj pomembne podporne dejavnosti. Med njimi je največji strošek tehnično-gasilska služba, katere stroški v pretežnem delu bremenijo letališke dejavnosti.

Postavka drugi stroški zajema stroške dela, ki so na letališke dejavnosti preneseni posredno (z zemeljske oskrbe in komercialnih dejavnosti).

Stroški režije vključujejo stroške vodenja in upravljanja družbe, komercialnega sektorja, režije prometno-tehničnega sektorja, finančno računovodskega sektorja ter naslednjih stroškovnih služb: za informatiko, kadre in razvoj človeških virov.

PREGLED POSLOVANJA DRUŽBE AERODROM LJUBLJANA, D. D., PO POSLOVNIH ODSEKIH

v evrih

	1-12.2010					1-12.2009				
	SKUPAJ DRUŽBA	Letališke dejavnosti	Zemeljska oskrba	Komercialne dejavnosti	Ostalo	SKUPAJ DRUŽBA	Letališke dejavnosti	Zemeljska oskrba	Komercialne dejavnosti	Ostalo
Poslovni prihodki	33.883.853	17.540.177	6.633.720	8.809.300	900.656	33.976.290	17.698.715	6.572.146	8.985.014	720.415
Poslovni odhodki	28.011.335	7.689.903	8.065.777	2.833.377	9.422.278	26.483.717	6.565.985	7.542.223	2.884.377	9.491.132
Stroški materiala	1.757.320	348.504	464.608	308.758	635.450	1.640.420	316.100	436.500	312.161	575.659
Stroški storitev	6.239.051	2.489.390	1.468.547	553.339	1.727.775	6.426.558	2.472.807	1.249.809	580.713	2.123.229
Stroški dela	11.531.366	375.461	4.833.109	804.199	5.518.597	11.134.855	351.272	4.610.906	770.735	5.401.942
Amortizacija	6.595.562	3.468.900	975.918	1.070.414	1.080.330	6.258.016	2.960.303	1.029.690	1.115.475	1.152.548
Popravek vrednosti terjatev	1.581.702	1.004.509	272.093	66.251	238.849	640.749	394.703	184.111	53.114	8.821
Drugi poslovni odhodki	306.334	3.139	51.502	30.416	221.277	383.119	70.800	31.207	52.179	228.933
Poslovni izid iz poslovanja I.	5.872.518	9.850.274	-1.432.057	5.975.923	-8.521.622	7.492.573	11.132.730	-970.077	6.100.637	-8.770.717
Prenos stroškov	0	6.429.241	503.236	1.048.274	-7.980.751	0	6.642.373	408.386	1.147.904	-8.198.664
Podporne dejavnosti	0	2.998.244	455.634	461.630	-3.915.508	0	3.202.503	489.281	462.642	-4.154.426
Drugi stroški	0	1.473.830	-1.324.447	-149.383	0	0	1.372.667	-1.224.193	-148.473	0
Stroški režije	0	1.957.167	1.372.049	736.027	-4.065.243	0	2.067.203	1.143.298	833.736	-4.044.237
Poslovni izid iz poslovanja II.	5.872.518	3.421.033	-1.935.293	4.927.649	-540.871	7.492.573	4.490.357	-1.378.463	4.952.733	-572.053
Prihodek pomembnega partnerja	15.495.426	11.699.817	3.534.622	195.826	65.161	15.248.831	11.406.444	3.560.972	220.666	60.749
Dolgoročna sredstva na dan 31. 12.*	107.384.765	55.588.359	21.023.597	27.918.449	2.854.361	106.026.457	55.230.634	20.509.048	28.038.647	2.248.128
Kratkoročna sredstva na dan 31. 12.*	20.723.463	10.727.623	4.057.202	5.387.793	550.844	22.045.535	11.483.821	4.264.341	5.829.931	467.442
Dolgoročne obveznosti na dan 31. 12.*	3.126.735	1.618.573	612.146	812.905	83.111	3.263.820	1.700.169	631.331	863.116	69.204
Kratkoročne obveznosti na dan 31. 12.*	3.701.179	1.915.937	724.610	962.252	98.380	5.078.802	2.645.618	982.409	1.343.087	107.688

* V skladu z sprejetimi usmeritvami (točka 4.3 - poročanje po odsekih) so sredstva in obveznosti na dan 31. 12. na poslovne odseke razporene sorazmerno z ustvarjenimi poslovnimi prihodki.

5.3 POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi (različica II), na osnovi postavk bilance stanja na dan 31. decembra 2010 in 31. decembra 2009, izkaza poslovnega izida za leto 2010 in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev prihodkov in odhodkov. Čisti poslovni izid pred obdavčitvijo in davki iz dobička so prilagojeni za zneske tistih obračunskih postavk prihodkov in odhodkov, ki sicer vplivajo na poslovni izid, vendar niso denarni tok (amortizacija, prevrednotenja, oblikovanja in odprava rezervacij).

Pomembna povečanja ali zmanjšanja posameznih postavk, ki so vplivala na denarni tok družbe, so razvidna iz razkritij v izkazu poslovnega izida, bilance stanja in gibanja kapitala.

Med denarnimi sredstvi družba izkazuje denar v blagajni in sredstva na transakcijskih računih.

5.4 DRUGA POJASNILA

5.4.1 POMEMBNI DOGODKI PO KONCU LETA 2010

Na predlog uprave ter ob soglasju nadzornega sveta je družba Aerodrom Ljubljana, d. d., v februarju 2011 povečala svoj lastniški delež v družbi Adria Airways Tehnika, d. d., pri čemer je v povečanje lastniškega deleža konvertirala 2,4 milijona evrov terjatev do Adria Airways d. d. S tem dodatnim nakupom smo postali 47,67-odstotni lastnik družbe Adria Airways Tehnika d. d. ter pridobili v upravnem odboru prav toliko pravic, kot jih ima lastnik preostalih delnic družbe.

Istočasno je bila v korist družbe Adria Airways d. d. ustanovljena nakupna opcija, po kateri ima le-ta pravico v obdobju treh let od začetka veljavnosti kupoprodajne pogodbe od družbe Aerodrom Ljubljana, d. d., odkupiti vse ali le del prednostnih in navadnih delnic družbe Adria Airways, Tehnika, d. d., po ceni, določeni v višini pripadajoče vrednosti osnovnega kapitala družbe Adria Airways d. d. na dan sklenitve kupoprodajne pogodbe, povečani za 8-odstotni letni donos od dneva pridobitve do dneva uresničitve nakupne opcije, zmanjšan za izplačane dividende v istem obdobju.

5.4.2 POVEZANE STRANKE

Povezane stranke so pridružene družbe, člani nadzornega sveta in člana uprave družbe.

Odnosi s pridruženimi družbami

Naložbe v pridružene družbe so podrobneje pojasnjene v točkah 4.3, 5.1.3 ter 5.1.4.

Družba Aerodrom Ljubljana, d. d., je v poslovanju z družbo Aerodrom Portorož, d. o. o., v letu 2010 ustvarila 1.175 evrov prihodkov, v poslovanju z družbo Adria Airways Tehnika, d. d., 67.290 evrov prihodkov, v poslovanju z družbo Feniksšped, d. o. o., Brnik, pa 59.547 evrov prihodkov.

Lastništvo povezanih fizičnih oseb na dan 31. decembra 2010

To razkritje je navedeno v točki 4 Poslovnega poročila.

Odnosi s člani uprave in nadzornega sveta

v evrih

Bruto prejemki uprave za leto 2010	Fiksni del prejemkov	Giblivi del prejemkov	Odpravnina ob prenehanju funkcije	Bonitete*	Povračilo stroškov prehrane	Regres za letni dopust	Skupaj
Zmago Skobir	110.421	24.000	0	4.000	1.242	1.042	140.705
Janez Kolar	65.669	20.400	59.746	2.020	808	1.042	149.685
Bernarda Trebušak	30.973	0	0	767	453	0	32.193
Skupaj	207.063	44.400	59.746	6.787	2.503	2.084	322.583

*Vključujejo uporabo službenih vozil za zasebne namene (6.662 evrov) in nezgodno zavarovanje (125 evrov).

v evrih

Bruto prejemki nadzornega sveta za leto 2010	Sejnine	Povračilo potnih stroškov	Skupaj
Strojin Štampar Anja	5.032	501	5.533
Kunst Miran	2.915	1.327	4.242
Mulej Marko	4.051	683	4.734
Boštjančič Stanislav	3.960	446	4.406
Domevščik Igor	3.960	239	4.199
Čotar Drago	4.345	239	4.584
Skupaj	24.263	3.435	27.698

5.4.3 RAZKRITJE PO 12. IN 13. TOČKI 69. ČLENA ZGD-1

Družba ni imela in tudi nima poslovnih operacij, ki ne bi bile izkazane v bilanci stanja in bi bila iz njih izhajajoča tveganja in koristi pomembna za oceno finančnega stanja družbe.

Družba tudi ni imela in nima transakcij s povezanimi strankami, ki bi bile pomembne in ne bi bile opravljene pod tržnimi pogoji.

5.4.4 PREJEMKI ZAPOSLENIH NA PODLAGI POGODBE, ZA KATERO NE VELJA TARIFNI DEL KOLEKTIVNE POGODBE ZA LETO 2010

v evrih

	2010
Plača	1.102.716
Bonitete*	4.657
Regres za letni dopust	21.268
Skupaj	1.128.641

* Vključuje uporabo službenih vozil za zasebne namene (3.539 evrov) in nezgodno zavarovanje (1.118 evrov).

V zgornji tabeli navedeni prejemki ne vključujejo prejemkov uprave družbe.

5.4.5 SKUPNI ZNESKI PLAČIL REVIZIJSKI DRUŽBI

V letu 2010 smo za storitve revidiranja letnega poročila plačali 21.713 evrov, za storitve svetovanja pa 13.080 evrov.